

272-128

4190

ว. 2

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของ
ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประเสริฐ บุญเลิศ

20 ส.ค. 2532

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

167596

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิต และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

.....ประธาน
.....กรรมการ

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
.....กรรมการ
.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เพราะได้รับความดูแลช่วยเหลือจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรมณี โสมประยูร รองศาสตราจารย์ กร. ส. วาสนา ประवालพุกม
และผู้ช่วยศาสตราจารย์ กร. เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำที่เป็น
ประโยชน์ต่อการวิจัย ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา
และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เกริกชัย สวบลเจริญ อาจารย์สมควร วรสันต์
อาจารย์ระลึก ธานี อาจารย์สำราญ สุขโท ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ความช่วยเหลือ
ในการสร้างและตรวจเครื่องมือในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการการ ประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี หัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศิษยานิเทศ์อำเภอ/กิ่งอำเภอ ประธานกลุ่ม หัวหน้า
สำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่ให้ความร่วมมือในการส่งและเก็บรวบรวมข้อมูล
ตลอดจนกรอกแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณผู้มีพระคุณท่านอื่น ๆ ซึ่งไม่อาจระบุนามได้ทั้งหมด ที่ให้ความช่วยเหลือ
จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

คุณค่าและประโยชน์อันจะพึงมีจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขออุทิศเป็นเครื่องบูชาพระคุณ
ของบิดา มารดา ครู-อาจารย์ ที่เคยอบรมสั่งสอนให้การศึกษาแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ประเสริฐ บุญเลิศ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
	ความรู้เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ	10
	ความหมาย จุดมุ่งหมาย และหน้าที่ของศูนย์วิชาการ	10
	องค์ประกอบของศูนย์วิชาการ	13
	ความเป็นมาของศูนย์วิชาการในประเทศไทย	15
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิชาการ	20
	ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน	22
	ความหมาย และความสำคัญของสื่อการสอน	22
	คุณค่าของสื่อการสอน	23
	การผลิตสื่อการสอน	23
	การบริหารสื่อการสอน	25
	นโยบายและโครงการแก้ปัญหาสื่อการเรียนการสอน	27
	ความรู้เกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการ	29
	ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	40
	สมมติฐานในการวิจัย	46

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	47
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	47
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	52
	การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ	53
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	56
	การวิเคราะห์ข้อมูล	56
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
	ตอนที่ 1 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ตามทัศนะของ ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ...	61
	ตอนที่ 2 ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชา การสำนักงาน	90
	ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหา การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยเปรียบเทียบเป็นรายด้าน และรวมทุกด้าน	177
	ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความ ต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยเปรียบเทียบ เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน	124

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับปัญหา และความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม	133
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	138
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	138
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	138
ประชากร	139
กลุ่มตัวอย่าง	139
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	139
การวิเคราะห์ข้อมูล	140
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	141
อภิปรายผล	145
ข้อเสนอแนะ	156
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	159
บรรณานุกรม	160
ภาคผนวก	166

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนประชากร	48
2	แสดงขนาดและรายชื่ออำเภอกลุ่มตัวอย่าง	50
3	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51
4	ผลการวิเคราะห์ปัญหาคำถามการผลิตสื่อของกลุ่มตัวอย่าง	61
5	ผลการวิเคราะห์ปัญหาคำถามการบริการสื่อของกลุ่มตัวอย่าง	65
6	ผลการวิเคราะห์ปัญหาคำถามการวางแผนของกลุ่มตัวอย่าง	70
7	ผลการวิเคราะห์ปัญหาคำถามการประสานงานของกลุ่มตัวอย่าง	74
8	ผลการวิเคราะห์ปัญหาคำถามบุคลากรของกลุ่มตัวอย่าง	79
9	ผลการวิเคราะห์ปัญหาคำถามการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ของ กลุ่มตัวอย่าง	84
10	ผลการวิเคราะห์ความต้องการคำมการการผลิตสื่อของกลุ่มตัวอย่าง	90
11	ผลการวิเคราะห์ความต้อง การคำมการบริการสื่อของกลุ่มตัวอย่าง	95
12	ผลการวิเคราะห์ความต้องการคำมการวางแผนของกลุ่มตัวอย่าง	99
13	ผลการวิเคราะห์ความต้องการคำมการประสานงานของกลุ่มตัวอย่าง	103
14	ผลการวิเคราะห์ความต้องการคำมบุคลากรของกลุ่มตัวอย่าง	107
15	ผลการวิเคราะห์ความต้องการคำมการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ของกลุ่มตัวอย่าง	112
16	การเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน ที่มีต้อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำมการผลิตสื่อ	
17	การเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน ที่มีต้อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำมการบริการสื่อ	118

18	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน	119
19	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน	120
20	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านบุคลากร	121
21	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ	122
22	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม รวมทุกด้าน	123
23	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ	124
24	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ จำแนกเป็นรายคู่	125
25	การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านการบริการสื่อ	126

26	การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านการบริการสื่อ จำแนกเป็นรายดู	127
27	การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านการวางแผน	128
28	การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านประสานงาน	129
29	การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ด้านบุคลากร	130
30	การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ ด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ	131
31	การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และ ครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม รวมทุกด้าน	132

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 โครงสร้างกลุ่มโรงเรียน	41
--------------------------------	----

ภูมิหลัง

การประถมศึกษาเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ เป็นรากฐานอันสำคัญของการพัฒนาประเทศ และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นก็คือ เป็นการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจัดให้เยาวชนทุกคนทั่วประเทศ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เทศบาล กรุงเทพมหานคร กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมประชาสงเคราะห์ และทบวงมหาวิทยาลัย แต่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาส่วนใหญ่ของประเทศคือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีนักเรียนในความรับผิดชอบจำนวน 6,728,762 คน ในจำนวนนี้เป็นนักเรียนอนุบาลและเด็กเล็ก 746,113 คน นักเรียนประถมศึกษา 6,301,862 คน มีโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 31,334 โรง และมีข้าราชการครูทั้งสิ้น 337,118 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2530 : 1) การที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีขอบเขตความรับผิดชอบทั้งในค่านมูคลากรและโรงเรียนเป็นจำนวนมากถึงกล่าว ทำให้การบริหารและการบริการทางการศึกษาเป็นไปอย่างไม่มีทั่วถึง เพราะทรัพยากรมีอยู่จำกัดทั้งค่านงบประมาณและวัสดุ อุปกรณ์ ทำให้การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษามีความแตกต่างกันในหลายลักษณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณภาพการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างโรงเรียนประถมศึกษาที่กระจายอยู่ทั่วประเทศ

จากการศึกษาที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา เช่น โครงการวิจัยและวางแผนเพื่อพัฒนาการศึกษา และโครงการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 ที่จัดทำโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และการสำรวจสภาวะทางการศึกษาของประเทศ โดยความร่วมมือระหว่างองค์การยูเนสโกและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 1 - 2) มีผลสรุปที่สอดคล้องกันหลายประการดังนี้คือ

1. คุณภาพของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาในแต่ละชั้นอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความแตกต่างกันอย่างมากระหว่างโรงเรียนที่อยู่ในเมืองขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก โรงเรียนที่อยู่ในเมืองขนาดใหญ่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนโรงเรียนที่อยู่ในเมืองขนาดเล็กและชนบทจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในเกณฑ์ต่ำมาก

2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนพบว่า ครูส่วนใหญ่ใช้วิธีบรรยายเป็นหลัก ถึงแม้ว่าหลักสูตรได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงวิธีสอนแล้วก็ตาม เหตุผลที่ครูจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนโดยวิธีบรรยายและเขียนกระดานดำ เนื่องจากโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดสื่อ หรือมีก็ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ทดแทน

3. ในเรื่องของการใช้จ่าย แม้ว่ารัฐบาลจะลงทุนในส่วนของการประถมศึกษาเป็นงบประมาณจำนวนมากก็ตาม ถ้าพิจารณาเฉลี่ยรายหัวแล้วจะพบว่า อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำมาก เช่น ปีงบประมาณ 2526 ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของนักเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศเพียง 2,757 บาท ต่อคนต่อปี งบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ 80 เป็นค่าเงินเคียน ที่เหลือเป็น ค่าใช้จ่ายที่ดินและสิ่งก่อสร้าง ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษาแทบไม่สร้างโดยประชาชน สภาพไม่มั่นคงแข็งแรง อาคารส่วนใหญ่มีอายุการใช้งานมานาน จำเป็นจะต้องสร้างทดแทน งบประมาณที่นำมาใช้ในเรื่องของการจัดซื้ออุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาจึงมีจำนวนน้อยมาก

4. ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กก็กล่าวแล้วนั้น หากมีการพัฒนาคุณภาพ การประถมศึกษา โดยปรับปรุงเป็นรายโรงเรียนช่วยการจัดสรรสื่อและเครื่องมือทาง การเรียนการสอนให้ครบทุกโรงเรียนต้องใช้งบประมาณจำนวนมากจึงจะทำได้

จากสภาพปัญหาก็กล่าวแล้ว ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีเจตนารมย์อย่างแน่วแน่ที่จะพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา ให้เด็กที่อยู่ในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นประชาชนที่มีคุณสมบัติตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2527 จึง ได้จัดทำโครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องสำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา และมีแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาโดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐาน ทั้งนี้ได้

ดำเนินการในรูปของศูนย์วิชาการซึ่งจัดตั้งศูนย์วิชาการขึ้น 2 ระดับ คือ ศูนย์วิชาการ จังหวัด จังหวัดละ 1 ศูนย์ และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนละ 1 ศูนย์ โดยศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจะเป็นที่รวบรวมอุปกรณ์และสื่อการเรียน เพื่อให้โรงเรียนในกลุ่มได้หมุนเวียนใช้อุปกรณ์ และสื่อการเรียน และประสานงานผ่านศูนย์วิชาการจังหวัด ที่ทำหน้าที่ผลิตและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน ตลอดจนให้การอบรมสัมมนาแก่ครูเป็น ระยะตามความต้องการ ของโรงเรียน

ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ 2530 : 2 - 3) ได้มีการประเมินผลโครงการพัฒนารูปแบบ การปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) ได้ผลสรุปดังนี้

1. การดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน อันเป็นแนวทางสำคัญประการหนึ่งที่จะพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาให้ คียิ่งขึ้น

2. โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) สามารถดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างครบถ้วน

3. รูปแบบของการใช้ศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน เป็น หน่วยสนับสนุนการเรียนการสอนของครูให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในตัวเด็ก และเป็นไปคามมุ่งหมาย ของหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมแก่การขยายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2528 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้ขยายโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาออกไปอีก 11 จังหวัดในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี อุบลราชธานี และมุกดาหาร

สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ได้เริ่มดำเนินการตาม โครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาเมื่อเดือนมีนาคม 2528 โดยได้มีการประชุม

ชี้แจงนโยบายและแนวทางดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ พร้อมกันนี้ได้มีการสำรวจ
ข้อมูลในสถานต่าง ๆ อบรมคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม
โรงเรียน ซึ่งได้แก่ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ศึกษาพิเศษอำเภอ/
กิ่งอำเภอ ประธานกลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนที่ตั้งศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน จัดส่งวัสดุ
อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ของศูนย์วิชาการ พร้อมกับฝึกอบรมคณะทำงานของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน
เมื่อเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายน 2529

จากการติดตามผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนของสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2529 จนถึงปัจจุบัน พบว่า การ
ดำเนินงานของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร ซึ่งสรุปได้
ดังนี้

1. การผลิตสื่อการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์
ค่อนข้างน้อยมาก
2. ครูในกลุ่มโรงเรียนยังไม่มาใช้บริการ ของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนมากนัก
3. ครูยังไม่มีการเปลี่ยนพฤติกรรมการสอน และ การใช้สื่อการสอนในห้องเรียน
ค่อนข้างน้อย
4. การดำเนินงานของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนหยุดชะงัก เนื่องจากมีการ
เปลี่ยนแปลงโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อันเป็นผลมาจาก
ระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529
กล่าวโดยสรุป ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี ยังไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นไปตามจุดหมายและขอบข่าย
ภารกิจของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนตามที่กำหนดไว้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์
ที่จะศึกษาทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน เกี่ยวกับ
ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูล
พื้นฐานอันสำคัญในการนำไปวางแผนการดำเนินงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนา
ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดตั้งและดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไปอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ทามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้สามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยไปเป็นแนวทางปรับปรุงการวางแผนและโครงการเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพปัญหา และเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานตามโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. การศึกษาวิจัยจะก่อให้เกิดข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษา เพื่อพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ ด้วย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตเนื้อหา
การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ทามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ใน 2 ด้าน ดังนี้

1.1 ภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย

1.1.1 การผลิตสื่อการสอน

1.1.2 การบริการสื่อการสอน

1.2 การบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย

1.2.1 การวางแผน

1.2.2 การประสานงาน

1.2.3 การจัดบุคลากร

1.2.4 การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ประกอบด้วยประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนดังนี้

2.1.1 ประธานกลุ่ม	จำนวน	183 คน
-------------------	-------	--------

2.1.2 หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	จำนวน	183 คน
----------------------------	-------	--------

2.1.3 ครูวิชาการสำนักงาน	จำนวน	366 คน
--------------------------	-------	--------

รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น	732 คน
-------------------------	--------

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนดังนี้

2.2.1 ประธานกลุ่ม	จำนวน	79 คน
-------------------	-------	-------

2.2.2 หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	จำนวน	79 คน
----------------------------	-------	-------

2.2.3 ครูวิชาการสำนักงาน	จำนวน	158 คน
--------------------------	-------	--------

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น	316 คน
-------------------------------	--------

3. ทัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ทัวแปรอิสระ ไค้แก

3.1.1 ประธานกลุ่ม

3.1.2 หัวหนาสำนักงานกลุ่ม

3.1.3 ครูวิชาการสำนักงาน

3.2 ทัวแปรตาม ไค้แก ปัญหาและความต้งการในการค้ำเนินงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยศึกษาใน 2 ค้ำน ไค้แก

3.2.1 ภารกิจการของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3.2.1.1 การผลิตสื่อการสอน

3.2.1.2 การบริการสื่อการสอน

3.2.2 การบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

3.2.2.1 การวางแผน

3.2.2.2 การประสานงาน

3.2.2.3 การจ้กบุคลากร

3.2.2.4 การนิเทศ คัดตาม ควบคุม ก้ำกับ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การค้ำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม หมายถึง การปฏิบัติตามภารกิจการและการบริหารงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ไค้แก การผลิตสื่อการสอน การบริการสื่อการสอน การวางแผน การประสานงาน การจ้กบุคลากร และการนิเทศ คัดตาม ควบคุม ก้ำกับ

ศูนย์วิชาการกลุ่ม หมายถึง หน่วยงานที่จ้กตั้งขึ้นในสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ตามระเบียบ คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529 มีหน้าที่ในการผลิตและการบริการสื่อการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาภายในกลุ่มโรงเรียน

ภารกิจ หมายถึง งานในหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
ไคแก้ว การผลิตสื่อการสอนและการบริการสื่อการสอน

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี

ประธานกลุ่ม หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ที่ได้รับ
เลือกทั้งจากข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุบลราชธานี

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม หมายถึง ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี

ครูวิชาการสำนักงาน หมายถึง ข้าราชการครูภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
ที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี

ทัศนะ หมายถึง ระบียบความเห็นที่มีต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงาน
ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ
 - 1.1 ความหมาย จุดมุ่งหมายและหน้าที่ของศูนย์วิชาการ
 - 1.2 องค์ประกอบของศูนย์วิชาการ
 - 1.3 ความเป็นมาของศูนย์วิชาการในประเทศไทย
 - 1.4 งานวิจัยเกี่ยวกับศูนย์วิชาการ
2. ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน
 - 2.1 ความหมายและความสำคัญของสื่อการสอน
 - 2.2 คุณค่าของสื่อการสอน
 - 2.3 การผลิตสื่อการสอน
 - 2.4 การบริการสื่อการสอน
 - 2.5 นโยบายและโครงการแก้ปัญหาสื่อการสอน
3. ความรู้เกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการ
 - 3.1 การวางแผน
 - 3.2 การประสานงาน
 - 3.3 การจรรยาบรรณ
 - 3.4 การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ
4. ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 โครงสร้างกลุ่มโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
 - 4.2 อำนาจหน้าที่ของประธานกลุ่มโรงเรียน
 - 4.3 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกลุ่ม

- 4.4 หน้าที่ของครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน
- 4.5 อำนาจหน้าที่ของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม
- 4.6 อำนาจหน้าที่ของครูวิชาการสำนักงาน
- 4.7 ภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ความรู้เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ

1. ความหมาย จุดมุ่งหมายและหน้าที่ของศูนย์วิชาการ

เนื่องจากศูนย์วิชาการมีหลายประเภทและหลายระดับ จึงไม่มีผู้ให้ความหมายของศูนย์วิชาการไว้อย่างเด่นชัด แต่มีผู้ให้ความหมายรวม ๆ ไว้ ดังนี้

เบสวิก (อ่านาจ จันทรแป้น 2521 : 19 อ้างอิงมาจาก Beskwick.

1972 : unpage) กล่าวว่า ศูนย์วิชาการคือแหล่งวิชาการที่รวมทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งอาจเป็นวัตถุสิ่งของหรือสิ่งเร้าผู้เรียน รวมทั้งหนังสือวารสาร หนังสือพิมพ์ รูปภาพ แผนผัง แผนที่ แผนภูมิ รูปถ่าย ไมโครฟิล์ม สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ เทปบันทึกเสียง โปรแกรมวิทยุ และโทรทัศน์ วีทีโอเทป แบบเรียนสำเร็จรูปโมเดล รวมทั้งบุคคล และวัตถุสิ่งของในชุมชน บางที่อาจรวมถึงสิ่งมีชีวิตในทางสัตววิทยาและพฤกษศาสตร์

คามแนวกติกของ โฮลเกอร์ (อ่านาจ จันทรแป้น 2521 : 18 อ้างอิงมาจาก Holder. 1974 : unpage) ศูนย์วิชาการ เป็นแหล่งความรู้ข้อมูล กิจกรรม ความคิด หรือรวมถึงทั้งหมดที่กล่าวมา ซึ่งจะเป็นไปเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนการสอน การคิด ความรู้จักวิเคราะห์ การสร้างสรรค์

บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภาสิท (บุญเหลือ ทองเอี่ยม และ สุขสวัสดิ์ ภาสิท 2522 : 10) ได้ให้ความหมายของศูนย์วิชาการว่า หมายถึงศูนย์รวมของวัสดุวัตถุ (Audio materials) ทัศนวัตถุ (Visual materials) สิ่งพิมพ์ (Printed) เครื่องมือต่าง ๆ (Equipments) และเป็นสำนักงานของผู้บริหาร นอกจากนั้นยังเป็นสถานที่ให้บริการ ยืม ขอยืม และบำรุงรักษาเครื่องมือ ตลอดจนเป็นแหล่งผลิตอุปกรณ์การสอนอีกด้วย

สภา วรารุ (มณีส บุญประกอบ 2522 : 9 อ้างอิงมาจาก สภา วรารุ 2512) ได้ให้ความหมายของศูนย์วิชาการว่า คือ ศูนย์หรือหน่วยงานที่ให้บริการเป็นส่วนกลาง เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ให้ขอเสนอเกี่ยวกับวัสดุ เครื่องมือ แหล่งที่มา ตลอดจนความเคลื่อนไหวต่าง ๆ เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ส่วน ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน (ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน 2524 : 3) กล่าวว่า ศูนย์วิชาการหมายถึง หน่วยงานที่ทำหน้าที่รวมและให้บริการเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้าทุกรูปแบบ ทั้งวัสดุที่พิมพ์และไม่พิมพ์

กล่าวโดยสรุปจากความหมายต่าง ๆ ทั้งกล่าวแล้ว ศูนย์วิชาการก็คือ หน่วยงานที่เป็นศูนย์รวมของวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ที่ได้จัดเก็บไว้อย่างมีระบบระเบียบพร้อมที่จะให้บริการ ยืม ช่อมแซมและผลิตอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ สำหรับหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งศูนย์วิชาการ

สุนันท์ ปัทมาคม (สุนันท์ ปัทมาคม 2523 : 50) กล่าวว่า วัตถุประสงค์หรือแนวคิดของศูนย์วิชาการก็คือ แหล่งที่จะช่วยในการเรียนการสอน เป็นการผสมผสานเอาสิ่งต่าง ๆ ที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพทางการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร เข้าด้วยกัน โดยการเก็บรวบรวมสรรพวิทยาการที่จะเสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษาให้มารวมอยู่ในแหล่งเดียวกัน โดยเน้นการวางแผนงาน ทำเนิการจัดทำอย่างมีระเบียบแบบแผนให้มากที่สุด

สุนันท์ ปัทมาคม (สุนันท์ ปัทมาคม 2523 : 51 - 52) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดตั้งศูนย์วิชาการ สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อจัดหาและดำเนินการในการผลิต วัสดุ สื่อการสอนประเภทสำหรับผู้สอน และผู้เรียน
2. เพื่อให้ความช่วยเหลือในการเลือกสื่อการสอนให้เหมาะสมกับการเรียนแบบต่าง ๆ
3. เพื่อเก็บรวบรวมและสะสมสื่อการสอนให้เพียงพอแก่การใช้งาน

4. เพื่อแยกประเภทและหมวดหมู่และบัญชีรายชื่อวัสดุและสื่อการสอนไว้อย่างมีระเบียบพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้
 5. เพื่อให้คำปรึกษาและแนะนำในการใช้สื่อการเรียนการสอน
 6. เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการ การให้ยืมสื่อการสอน
 7. เพื่อติดต่อกับสถาบันภายนอกเพื่อจัดหาสื่อต่าง ๆ ให้เพียงพอแก่ความต้องการ
 8. เพื่อศึกษาวิจัยการใช้สื่อการสอนและเผยแพร่ผลงานวิจัย
 9. เพื่อเป็นแหล่งที่จะรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อปรับปรุงงานบริการสื่อการสอน
 10. เพื่อให้บริการซ่อมแซมวัสดุและสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพดีและพร้อมที่จะใช้งาน
- ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการตามโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (2528 - 2531) โดยจัดให้มีศูนย์วิชาการใน 2 ระดับ คือ ศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2530 : 3)
1. เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการปฏิบัติจริงของนักเรียนในกระบวนการเรียนการสอน
 2. เพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ทักษะ และทัศนคติแก่ครูผู้สอนและครูวิชาการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการใช้สื่อและซ่อมแซมสื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประถมศึกษา 2521 อันจะนำไปสู่กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ
 3. เพื่อพัฒนากระบวนการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา 2521
 4. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนประถมศึกษาได้มีโอกาสรับประสบการณ์ตรงจากการจัดการเรียนการสอนด้วยความเสมอภาค และมีมาตรฐานการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน
 5. สนับสนุนการบริหารการประถมศึกษาในทุกระดับให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปการจัดตั้งศูนย์วิชาการตามโครงการพัฒนาคุณภาพการประณศศึกษาก็เพื่อให้ ศูนย์วิชาการ เป็นแหล่งที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพของการประณศศึกษาให้สูงขึ้น โดย มุ่งเน้นที่กระบวนการจัดการ เรียนการสอน กระบวนการบริหาร และกระบวนการนิเทศ ทั้งนี้เพื่อ เป็นการสร้าง โอกาสและความเสมอภาคในการศึกษา ให้มีมาตรฐานการศึกษาที่ ใกล้เคียงกัน

หน้าที่ของศูนย์วิชาการ

ศศิธร วงษ์เมตตา (ศศิธร วงษ์เมตตา 2528 : 25) ได้กล่าวว่า หน้าที่ของ ศูนย์วิชาการมักขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งซึ่งรวบรวมได้หลายประการ โดยศูนย์วิชาการแต่ละ แห่งไม่จำเป็นต้องมีหน้าที่ครบทุกประการก็ได้ ดังนี้

1. ให้คำปรึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน การใช้แหล่งวัสดุการศึกษา
2. อำนวยความสะดวกในเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการเรียนการสอน
3. ผลิตวัสดุใหม่ ๆ ตามความต้องการของครูและนักเรียนหรือโรงเรียน
4. ให้คำแนะนำในการจัดห้องสมุดและจัดทำอุปกรณ์การสอน
5. เป็นแหล่งประสานงานด้านวิชาการ และแหล่งรวบรวมสถิติข้อมูลต่าง ๆ
6. เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนหมุนเวียนวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่น ๆ
7. เป็นสถานที่เก็บรักษาและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอนทุกชนิด
8. เป็นแหล่งอบรมทางวิชาการ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางอาชีพที่ขึ้น
9. ทำหน้าที่เช่นเดียวกับสื่อมวลชนในการเผยแพร่ความรู้ จัดประชุมต่าง ๆ
10. จัดทำเอกสาร เกี่ยวกับงานของศูนย์หรือคู่มือการใช้ศูนย์วิชาการ

2. องค์ประกอบของศูนย์วิชาการ

ศูนย์วิชาการควรมีองค์ประกอบสำคัญดังนี้ (ศศิธร วงษ์เมตตา 2528 :

28 - 29)

2.1 การจัดองค์กร ของศูนย์วิชาการ

2.2 วัสดุอุปกรณ์

2.3 บุคลากรในศูนย์วิชาการ

2.4 การให้บริการ ของศูนย์วิชาการ

ซึ่งมีรายละเอียดในแต่ละตอนดังนี้

2.1 การจัดการของศูนย์วิชาการ (Organized) อาจแบ่งออกได้ดังนี้

2.1.1 การจัดการลักษณะของการบริหาร แบ่งออกเป็น

2.1.1.1 แบบรวมอำนาจ ได้แก่ การให้บริการแก่ผู้สอน

ฝ่ายศึกษา

2.1.1.2 แบบกระจายอำนาจ ได้แก่ การให้บริการทั้ง

กับครูและนักเรียน

2.1.1.3 แบบประสานอำนาจ จะจัดในลักษณะของศูนย์

กลุ่มโรงเรียน โดยโรงเรียนจะมีศูนย์ย่อย มีสื่อที่จำเป็นใช้อย่างน้อย ๆ ส่วนสื่อที่หายาก ราคาแพง หรือโอกาสใช้น้อยจะไปรับบริการจากศูนย์กลุ่มซึ่งร่วมกันพัฒนาและสนับสนุนการใช้สื่อ

2.1.2 การจัดการลักษณะการใช้สื่อ โดยแบ่งเป็นแบบกระจายสื่อ แบบจัดเฉพาะเป็นห้องสมุด แบบจัดแยกบริการระหว่างห้องสมุดกับศูนย์สื่อ และแบบรวมสื่อการสอนกับห้องสมุดที่สมบูรณ์

2.2 วัสดุอุปกรณ์ ควรมีรายการดังต่อไปนี้

2.2.1 สื่อการสอนประเภทเครื่องมือ (Hard ware) เช่น เครื่องฉาย เครื่องเสียง เครื่องวิดีโอ เครื่องมือการถ่ายภาพ เครื่องมือกราฟิก และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบ เช่น จอฉาย ป้ายนิเทศ ฯลฯ

2.2.2 สื่อการสอนประเภทวัสดุ (Soft ware) เช่น วัสดุสิ่งพิมพ์ แดบบันทึกเสียง เทปโทรทัศน์ รูปภาพ สไลด์ แผ่นโปร่งใส ตลอดจนวัสดุประเภทชุดการสอน บทเรียน โปรแกรม หุ่นจำลอง เป็นต้น

2.2.3 สื่อการสอนประเภทวิธีการ เช่น การสาธิต การทดลอง เกม เป็นต้น

2.3 บุคลากรในศูนย์วิชาการ ควรประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ต่อไปนี้

2.3.1 ผู้บริหารศูนย์วิชาการ ซึ่งควรเป็นผู้มีความรอบรู้ในเรื่องเทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นผู้นำที่ดี เป็นนักประสานงานและมีมนุษยสัมพันธ์ดี

2.3.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน เป็นผู้มีความรู้ในการให้บริการการผลิต การใช้ รวมทั้งต้องมีความรู้ในเรื่องหลักสูตรเป็นอย่างดี

2.3.3 ผู้ชำนาญเฉพาะสาขา เช่น ฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ ฝ่ายกราฟิก ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

2.3.4 พนักงานธุรการและคนงานอื่น ๆ

2.4 การให้บริการของศูนย์วิชาการ ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของศูนย์วิชาการ อาจสรุปได้เป็น 4 ประการดังนี้

2.4.1 บริการด้านการผลิตวัสดุ (Material production services)

2.4.2 บริการด้านแหล่งวัสดุ (Resource services)

2.4.3 บริการแจกจ่าย (Distribution services)

2.4.4 บริการด้านวิชาชีพ (Professional services)

3. ความเป็นมาของศูนย์วิชาการในประเทศไทย

จากงานวิจัยการศึกษาศูนย์วิชาการในประเทศไทยของ สุเวช ๗ หนองคาย (สุเวช ๗ หนองคาย 2516 : 90) ได้กล่าวถึงความเป็นมาของศูนย์วิชาการในประเทศไทยไว้ดังนี้

พ.ศ. 2501 ได้มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการระดับเขตการศึกษาขึ้นที่เขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานี และต่อมาในปี พ.ศ. 2502 ก็ได้มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้นอีก 2 แห่ง ที่เขตการศึกษา 6 จังหวัดลพบุรี และเขตการศึกษา 8 จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. 2504 กรมสามัญศึกษา ได้จัดตั้งศูนย์วิชาการพญาไทขึ้น ตามโครงการปรับปรุงการศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณโรงเรียนพญาไท กรุงเทพมหานคร การจัดตั้งศูนย์วิชาการพญาไทขึ้น มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อให้เป็นสถานที่รวบรวมอุปกรณ์การเรียนการสอน

เพื่อช่วยครูในการพัฒนาการสอนตามหลักสูตร ในการดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิชาการพญาไทนี้ เริ่มแรกจัดตั้งแผนกห้องสมุดและแผนกอุปกรณ์การสอนขึ้นก่อน ต่อจากนั้นก็ได้ดำเนินการจัดตั้งแผนกวิจัยและเผยแพร่ขึ้น ศูนย์วิชาการพญาไทเป็นศูนย์วิชาการที่ค่อนข้างสมบูรณ์แห่งแรกของประเทศไทย

ในปีเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำโครงการจัดตั้งศูนย์วัสดุการศึกษา (Education Materials Center) ขึ้น เป็นโครงการโดยความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทย กับรัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยทางรัฐบาลไทยให้เงินสมทบสร้างอาคารที่ทำการศูนย์ ส่วนองค์การบริการวิเทศกิจสหรัฐอเมริกา (USOM) รับผิดชอบต่อค่าเช่าที่ดิน อุปกรณ์ ตลอดจนจัดหาผู้เชี่ยวชาญมาให้คำแนะนำในการจัดตั้งและดำเนินการ ในเดือนพฤศจิกายน 2505 ได้มีการเซ็นสัญญาก่อสร้างอาคารศูนย์วัสดุการศึกษา และได้ก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยในเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2506 เปิดให้ใช้บริการในเดือนตุลาคมในปีเดียวกัน

ในปี พ.ศ. 2515 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีขึ้น เพื่อให้บริการด้านเทคโนโลยีแก่สถานศึกษาต่าง ๆ โดยได้จัดดำเนินการในสถานวิทยุศึกษา วิทยุโรงเรียน วิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา งานวารสารและเอกสารต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2526 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้จัดทำโครงการทดลองศูนย์วิชาการเคลื่อนที่เพื่อขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่น ในวงเงินประมาณ 5 ล้านบาท และได้มีการลงนามในความตกลงความช่วยเหลือระหว่างรัฐบาลไทย - ญี่ปุ่น เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2526 ณ กระทรวงการต่างประเทศ และต่อมาในวันที่ 11 มกราคม 2527 ได้มีการรับมอบรถจำนวน 14 คัน พร้อมโสตทัศนูปกรณ์ติดตั้งภายในรถแต่ละคัน ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ 16 ม.ม. พร้อมลำโพงและจอเครื่องฉายสไลด์ 35 ม.ม. เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า โต๊ะวางอุปกรณ์ และกล่องใส่ฟิล์มภาพยนตร์ เพื่อให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่งมอบให้แก่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดใน 14 จังหวัด 12 เขตการศึกษา ได้แก่ จังหวัด นครปฐม ยะลา สุราษฎร์ธานี กระบี่ เพชรบุรี ลพบุรี พิจิตร เชียงราย แม่ฮ่องสอน ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา สุรินทร์ และชลบุรี ทั้งนี้เพื่อให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ที่ได้รับมอบให้นำไปดำเนินการจัดศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ ออกปฏิบัติการในท้องที่กลุ่มเป้าหมายตามแผนงานและโครงการที่ไ้วางไว้ และในปีงบประมาณต่อ ๆ มา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการจัดศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ขึ้นในสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในอีกหลายแห่งที่มีความพร้อมและมีร ายชนก

ในปีงบประมาณ 2527 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้จัดให้มี ... โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) เพื่อให้เป็นโครงการนำร่องสำหรับโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้จ่ายเงินยืมจากธนาคารโลกที่เหลือใน คพศ. 4 เป็นเงินประมาณ 26.9 ล้านบาท และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เป็นเงินประมาณ 10 ล้านบาท รวมทั้งสิ้นประมาณ 36.9 ล้านบาท ในการดำเนินโครงการนี้

โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) มีแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้กลุ่มโรงเรียนเป็นฐานสามารถจะดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและเสียค่าใช้จ่ายไม่มากนัก เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มโรงเรียนกับโรงเรียน ทั้งนี้โดยดำเนินการในรูปของศูนย์วิชาการ ซึ่งจัดตั้งศูนย์วิชาการขึ้น 2 ระดับ คือ ศูนย์วิชาการจังหวัด จังหวัดละ 1 ศูนย์ และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนละ 1 ศูนย์ โดยศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจะเป็นที่รวมของอุปกรณ์และสื่อการเรียน และประสานงานผ่านศูนย์วิชาการจังหวัด ซึ่งทำหน้าที่ผลิต ซ่อมแซม สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนให้การอบรมสัมมนาเป็นระยะ ตามความต้องการของโรงเรียน ดังนั้น ศูนย์วิชาการจึงเน้นในเรื่องเหล่านี้ คือ

1. การจัดหาสื่อการเรียนการสอนเพื่อบริการแก่ครูผู้สอน
2. การพัฒนาการผลิตสื่อการเรียนการสอน เพื่อใช้เป็นต้นแบบแก่โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียน
3. ให้ความรู้แก่ครูในเรื่องการใช้ การเก็บ ซ่อมแซม และบำรุงรักษาสื่อการเรียนการสอน

จากการประเมินผลโครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2528 : 14 - 30) สรุปผลการประเมินได้ว่า ผลสัมฤทธิ์รวมวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทย อัตราการมาเรียนเฉลี่ยและอัตราการเลื่อนชั้นของนักเรียนทั้งในจังหวัดปัตตานีและศรีสะเกษ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมากกว่าจังหวัดที่ไม่มีการจัดตั้งศูนย์วิชาการ นอกจากนั้น ยังพบว่า โรงเรียนที่เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนทั้งในจังหวัดปัตตานีและศรีสะเกษ มีแนวโน้มว่าจะมีค่าของผลสัมฤทธิ์และอัตราการมาเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมากกว่า โรงเรียนที่ไม่ได้เป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน และหลังจากศูนย์วิชาการเปิดบริการ ไปแล้วประมาณ 5 เดือน สภาพการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีคือมีการใช้วิธีสอนที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้น ครูใช้สื่อการเรียนการสอนมากขึ้น และบรรยากาศในห้องเรียนอยู่ในสภาพที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากผลการประเมินโครงการ ทำให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเห็นว่าเป็นรูปแบบที่เหมาะสมแก่การขยายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ต่อไป โดยปรับปรุงแก้ไขส่วนที่เป็นปัญหาและข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (2528 - 2531) ขึ้น ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ปรับแผนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทอมาสานักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้นำโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบโครงการ เมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2527 โดยให้เป็นโครงการเร่งด่วน และมีมติให้สำนักงานงบประมาณ จัดสรรงบประมาณให้กับโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาเป็นกรณีเร่งด่วน ในปีงบประมาณ 2528 ซึ่งสำนักงานงบประมาณสามารถจัดสรรให้จำนวน 75 ล้านบาท เพื่อให้เป็นเงินสมทบในปีงบประมาณ 2528

ในปีงบประมาณ 2528 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยใช้งบประมาณจากเงินกู้ของกองทุนความร่วมมือ

ทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลผู้แปรรูป (OECP) ในวงเงิน 150 ล้านบาท รวมกับงบประมาณรัฐบาลไทยสมทบ 75 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 225 ล้าน โดยจัดทำใน 11 จังหวัดในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม ยโสธร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี อุบลราชธานี และมุกดาหาร

ในปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7) ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2528 ภายใต้ชื่อโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา 2529 (คพศ.7) โดยใช้งบประมาณทั้งสิ้น 124,930,000 บาท โดยขยายโครงการออกไปดำเนินการในพื้นที่ 5 จังหวัดในภาคตะวันออก เฉียงเหนือ และอีก 11 จังหวัดในภาคเหนือ รวมทั้งสิ้น 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ เลย สุรินทร์ เชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก และสุโขทัย

ในปีงบประมาณ 2530 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ขยายโครงการออกไปยัง 25 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดยะลา นราธิวาส สตูล สงขลา นครศรีธรรมราช ชุมพร พัทลุง สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ระนอง พังงา กระบี่ ตรัง ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี พิจิตร กำแพงเพชร นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และจังหวัดตาก

ในปีงบประมาณ 2531 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จะขยายโครงการออกไปยัง 18 จังหวัดที่เหลือ ยกเว้น กรุงเทพมหานคร ได้แก่ จังหวัดนครปฐม สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร นนทบุรี ลพบุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี ชัยนาท สระบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด จันทบุรี ระยอง นครนายก ชลบุรี และปราจีนบุรี

ดังนั้น ในปีงบประมาณ 2532 โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติทุกโรงทั่วประเทศ จะได้รับผลจากศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในการพัฒนาการเรียนการสอน

4. งานวิจัยที่เกี่ยวกับศูนย์วิชาการ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับศูนย์วิชาการมีดังนี้

สันต์ วรศิริ (สันต์ วรศิริ 2520 : 32 - 35) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดตั้ง ศูนย์โสตทัศนศึกษาและการศึกษาอุปสรรคการจัดตั้งโครงการโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนมัธยมสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จากการสอบถามความต้องการและความคิดเห็นของอาจารย์ใหญ่เกี่ยวกับโครงการโสตทัศนศึกษา สรุปได้ว่า ทางโรงเรียนมีนโยบายจะใช้โสตทัศนวัสดุหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ช่วยในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาจารย์ใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งกับการจัดให้มีสถานที่ผลิต เตรียมการใช้ เก็บรักษา โสตทัศนวัสดุอย่างเหมาะสม และเห็นด้วยว่าศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอนของอาจารย์และนักเรียนฝ่ายบริหารก็ได้พยายามดำเนินการจัดอัตรากำลัง งบประมาณให้ตามความสามารถของโรงเรียน

วรภิก วัชชาวหลาม (วรภิก วัชชาวหลาม 2521 : 1 - 180) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับวิทยาลัยครูมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ในวิทยาลัยครูส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน และไปรับบริการจากแผนกโสตอยู่แล้ว วิทยาลัยมีโสตทัศนอุปกรณ์เพียงพอ แต่ไม่สามารถให้บริการแก่ครูโรงเรียนประถมศึกษาในชุมชนใกล้เคียงได้

มนัส บุญประกอบ (มนัส บุญประกอบ 2522 : 87 - 92) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอร์เทียม (Consortium) สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งผู้บริหารและอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่า สมควรมากในการจัดตั้งศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำรายละเอียดโครงการ จัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอร์เทียมสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาให้ด้วย

การวิจัยเรื่อง ศูนย์วัสดุการศึกษาในโรงเรียนของนิพนธ์ ศุขปริที (พลิกวัลย์ รองสวัสดิ์ ม.ป.ป. : ไม่มีเลขหน้า อ้างอิงมาจาก นิพนธ์ ศุขปริที 2524 : 22 - 23) พบว่า ศูนย์วัสดุการศึกษาในโรงเรียนทำให้นักเรียนสนใจในบทเรียนมากขึ้น แต่ประสบปัญหาเรื่องเงินทุน ขาดกำลังสนับสนุนและขาดกำลังใจ

การวิจัยเรื่อง แบบจำลองศูนย์บริการสื่อการสอนของสถาบันฝึกหัดครูของ
 ทรศनिया กัลยาณมิตร และคนอื่น ๆ (ทรศनिया กัลยาณมิตร และคนอื่น ๆ
 2525 : 95) ได้ดำเนินการวิเคราะห์เกี่ยวกับขอบเขตและหน้าที่การให้บริการสิ่งพิมพ์
 และวัสดุต่าง ๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของศูนย์บริการสื่อการสอนของสถาบัน
 ฝึกหัดครู และสรุปเป็นแนวทางว่า ควรมีโครงสร้าง องค์ประกอบและค่าใช้จ่าย ภายใน
 ศูนย์บริการสื่อการสอนดังกล่าว

ฉวีลักษณ์ บุญกาศูจน และคนอื่น ๆ (ฉวีลักษณ์ บุญกาศูจน และคนอื่น ๆ
 2524 : 1 - 102) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวิจัยเพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการสู่ชนบท โดยได้
 ศึกษาทดลองผลิตสื่อการสอนที่มีคุณภาพในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตในหน่วยพืชและ
 สัตว์ ความหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แล้วจัดตั้ง
 ศูนย์ผลิตชุดการสอนเพื่อนำออกบริการเป็นการหมุนเวียนไปตามโรงเรียนในท้องถิ่นชนบท
 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยปรากฏว่าได้รับผลสำเร็จด้วยดี

ศศิธร วงษ์เมตตา (ศศิธร วงษ์เมตตา 2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย
 เรื่องการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
 ชัยนาท โดยศึกษาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
 ครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่ไม่สังกัดสถานศึกษาและศึกษานิเทศก์ ผลการศึกษา
 พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีทัศนะที่เห็นด้วยในระดับสูงต่อแนวทางการดำเนินงาน
 ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในด้านการบริหารและการบริหารและกระบวนการบริหาร
 อย่างสอดคล้องกัน ดังนั้น รูปแบบในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จึงควร
 มุ่งเน้นองค์ประกอบที่สำคัญสองประการคือ ทรัพยากรการบริหารอันประกอบด้วย บุคลากร
 งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ และกระบวนการบริหาร อันประกอบด้วย
 การวางแผน การจัดองค์การ การให้บริการ การประสานงาน การติดตามและประเมินผล
 โดยคำนึงถึงหลักการ มาตรฐานของศูนย์วิชาการ สภาพแวดล้อมในการจัดการศึกษาและ
 ความเป็นไปได้

สรุป จะเห็นว่าได้มีงานวิจัยเกี่ยวกับศูนย์วิชาการในหลายระดับ ผลการวิจัยในแต่ละระดับของการที่จะให้จัดตั้งศูนย์วิชาการขึ้น เพราะเห็นว่ามิใช่ประโยชน์ต่อการส่งเสริมประสิทธิภาพในการเรียนการสอนมาก นอกจากนี้ ผลการวิจัยได้เสนอรูปแบบโครงสร้างการดำเนินงานศูนย์วิชาการที่จะทำให้ศูนย์วิชาการสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และยังพบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานศูนย์วิชาการในค่านบุคลากร งบประมาณ การให้บริการอีกด้วย

ความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอน

1. ความหมายและความสำคัญของสื่อการสอน

คำว่า "สื่อการสอน" (Instructional media) มีนักวิชาการและนักเทคโนโลยีการศึกษาทั้งในและต่างประเทศให้ความหมายไว้หลายท่าน ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

ฮาสและแพคเกอร์ (Hass and Packer. 1964 : 11) ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอนคือ เครื่องมือที่ช่วยในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริง ทักษะ ทศนคติ ความรู้ ความเข้าใจ และความซาบซึ้งไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่เราสามารถได้ยินและมองเห็นได้ก็เท่า ๆ กัน

เปรี๊อง กุญท์ (เปรี๊อง กุญท์ 2519 : 1) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของครูถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ความวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี

ส่วน บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร (บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร 2526 : 1) ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอนหมายถึง วัสดุอุปกรณ์ หรือวิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ ที่เป็นเครื่องช่วยถ่ายทอดหรือนำความรู้จากแหล่งความรู้ที่ครูผู้สอนต้องการ ไปยังผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ความจุดมุ่งหมายที่ครูตั้งไว้

จากความหมายของสื่อการสอนทั้งหมดพอสรุปได้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุ อุปกรณ์ หรือเทคนิควิธีการต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นเครื่องมือหรือกิจกรรมที่ช่วยในการถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ตลอดจนทัศนคติ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียน รู้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามจุดประสงค์ที่วางไว้

2. คุณค่าของสื่อการสอน

เกล (Dale, 1969 : 8) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. สามารถส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสร้างความเห็นอกเห็นใจระหว่าง นักเรียนกับนักเรียนในชั้นได้
2. ทำให้ผู้เรียนสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ประสงค์ได้
3. ทำให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชาที่เรียนตรงกับความต้องการ เป็นผลทำให้เพิ่มแรงจูงใจให้เกิดการเรียนรู้ยิ่งขึ้น
4. ให้ประสบการณ์ในการเรียนรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ หลายด้านแก่ผู้เรียน
5. ทำให้การเรียนรู้มีความหมาย ทำให้ผู้เรียนที่มีระดับสติปัญญาแตกต่างกัน มาก ๆ เข้าใจเนื้อหาที่เรียนเช่นเดียวกัน
6. ระวังให้ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้อย่างมีความหมาย
7. ทำให้ผู้เรียนมีปฏิริยาสะท้อนกลับซึ่งช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ เพียงใด
8. ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่สมบูรณ์ เกิดมีสิ่งกัณฑ์ถูกต้องและมีความหมาย
9. ช่วยขยายและเพิ่มพูนขอบเขตของประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และช่วยให้จดจำได้เร็วและแม่นยำขึ้นโดยไม่คงอาศัยคำอธิบาย
10. ผู้เรียนเกิดความคิดได้กระฉับกระเฉงและเป็นระเบียบ

3. การผลิตสื่อการสอน

3.1 กระบวนการผลิตสื่อการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยในการเรียนการสอน

มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ในการผลิตสื่อการเรียนการสอนจึงต้องอาศัยกระบวนการผลิตตามขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 12)

1. สำรวจสภาพความต้องการ
2. วิเคราะห์และคัดเลือก
3. วางแผนผลิต
4. ผลิตสื่อต้นแบบ
5. ทดลองใช้
6. ปรับปรุงแก้ไข
7. ผลิตเพื่อนำไปใช้จริง

3.2 หลักการผลิตสื่อการสอน

วนิกา จิงประสิทธิ์ (วนิกา จิงประสิทธิ์ 2526 : 57 - 28)

ได้กล่าวถึงหลักการผลิตสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. ควรผลิตสื่อขึ้นใช้เอง เพราะนอกจากจะเป็นการลดความสิ้นเปลืองงบประมาณแล้วยังสามารถผลิตได้ตรงกับความต้องการมากที่สุดด้วย
2. ผู้ผลิตควรมีทักษะพื้นฐานบางอย่างในการผลิต เช่น การเขียนและประดิษฐ์ตัวอักษร การถ่ายภาพ การขยายภาพ เป็นต้น
3. การจัดหาสื่อและการผลิตต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้
 - 3.1 ความยากง่ายของสื่อ ขึ้นอยู่กับพื้นฐานความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเป็นหลัก
 - 3.2 ขนาดของสื่อ พอเหมาะกับจำนวนผู้เรียนหรือไม่ รวมทั้งขนาดของตัวอักษรด้วย
 - 3.3 คุณภาพในด้านการผลิต การใช้สีเหมาะสม แบบของตัวอักษรเหมาะสม ความชัดเจนของสื่อ การออกแบบ (Design) น่าสนใจ เป็นต้น
 - 3.4 มีความคงทนต่อการใช้งาน

4. การบริการสื่อการสอน

การบริการนับว่าเป็นหัวใจของงานในหน้าที่ศูนย์วิชาการหรือศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ และจุดมุ่งหมายของการบริการนั้นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับหน้าที่ของศูนย์วิชาการ ซึ่งจะมีความแตกต่างกันทั้งในระบับและขนาดของศูนย์วิชาการแต่ละแห่งด้วย โดยทั่วไปจุดมุ่งหมายของการบริการควรมีดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2523 : 101 - 102)

1. เพื่อให้บริการหยิบ ค้นหาโสตทัศนูปกรณ์ได้ด้วยความรวดเร็ว และมีความคล่องตัวยิ่งขึ้น
 2. เพื่อให้โสตทัศนูปกรณ์มีอายุยืนนาน คำนึงถึงเงิน เวลา และแรงงานที่จัดทำหรือหาเข้ามา
 3. เพื่อจัดระบบโสตทัศนูปกรณ์ให้เป็นหมวดหมู่ ทรงตามระดับชั้น ประเภท ชนิดของโสตทัศนศึกษา
 4. เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับความสะดวกในการนำโสตทัศนูปกรณ์ไปใช้ในการเรียนการสอน
 5. เพื่อให้ผู้ใช้บริการมีความสะดวกในการจัดชุดการสอน หรือการจัดทำชุดการสอนแบบศูนย์การเรียน
 6. เพื่อให้สามารถพัฒนาโสตทัศนูปกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าและมีมากขึ้น โดยใช้ เวลาและสถานที่อย่างจำกัด สะดวกในการสำรวจตรวจสอบการเก็บรักษา ทั้งในการบริการ และการใช้บริการ เกี่ยวกับโสตทัศนูปกรณ์
- ส่วนหน้าที่ในด้านการบริการของศูนย์วิชาการ ควรมีหน้าที่ดังนี้ (เกื้อกูล คุปรัตน์ และคนอื่น ๆ 2518 : 61)
1. บริการในการให้ยืม วัสดุ อุปกรณ์ ทางโสตทัศนศึกษาต่าง ๆ
 2. บริการในการบำรุงรักษาและซ่อมแซมวัสดุ และเครื่องมือให้อยู่ในสภาพที่ดี ถ้าสิ่งไหนชำรุดต้องรีบซ่อมแซมก่อนที่จะนำไปใช้ และควรได้มีการตรวจสอบภายหลังการใช้ทุกครั้ง
 3. บริการจัดหา และจัดซื้อ โสตทัศนวัสดุอุปกรณ์

4. ให้ผู้สอนได้มีโอกาสเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตอุปกรณ์การสอน และฝึกการใช้เครื่องมือต่าง ๆ หรืออาจจะเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านโลหหัตถศึกษามาให้คำแนะนำ แก่ครูผู้สอน ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ

5. จัดระเบียบในการเก็บวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้สะดวกในการเลือกใช้ การเก็บรักษาและเคลื่อนย้าย นอกจากนั้นควรแยกและเก็บวัสดุและเครื่องมือตามประเภท

6. จัดผู้ควบคุมอุปกรณ์และเครื่องมือคอยให้ความช่วยเหลือ แนะนำเกี่ยวกับการใช้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน

7. ช่วยเหลือครูและนักเรียน ในการผลิตอุปกรณ์การสอนอย่างง่าย ๆ หรือ วัสดุบางอย่างไม่สามารถหาซื้อได้

8. เพื่ออำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการค้นหาและยืม ทางแผนก โลหหัตถศึกษาควรจัดทำแคตตาล็อกทาง โลหหัตถวัสดุทุกชนิด ที่มีหรือจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ บริการต่าง ๆ พร้อมคำแนะนำ

9. วัสดุและเครื่องมือทุกชนิดควรมีการประเมินคุณค่าจากผู้ใช้อย่างหลายคน เพื่อ เป็นข้อเสนอแนะในการจัดซื้อครั้งต่อไปให้ได้อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพ

10. ร่วมมือกับคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรให้ได้มีการใช้ โลหหัตถวัสดุที่เหมาะสม ในการสอนแต่ละครั้ง

11. เพื่อปรับปรุงงานบริการให้ดีขึ้น ควรมีการทำรายงานและบันทึกรายการ บริการไว้ เพื่อทราบความเจริญและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ เบอ์นาทิส (Bernardis, Amo. 1960 : 85 - 86) ได้กล่าวไว้ว่า โดยทั่วไปหน่วยบริการสื่อการสอนจะให้บริการดังนี้

1. เป็นแหล่งกลางในการเก็บรักษาสื่อการสอนทุกชนิด
2. มีการเก็บรักษาไว้อย่างเป็นระเบียบ ซึ่งง่ายแก่การค้นคว้าและนำไปใช้
3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือก การใช้สื่อการสอนใหม่ ๆ ที่ได้มา ตลอดจน การจัดบริการที่เหมาะสมให้

4. บริการให้ความรู้แก่ครู เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนและเครื่องมือต่าง ๆ
5. บำรุงรักษาเครื่องมือและสื่อการสอนให้อยู่ในสภาพที่ดี พร้อมทั้งจะนำไปใช้ได้ทุกโอกาส.

กระบวนการจัดกิจกรรมในการบริการ

กระบวนการจัดกิจกรรมเพื่อบริการของศูนย์วิชาการ ควรดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 19 - 26)

1. จัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อบริการให้ยืม
2. ทำบัญชีรายชื่อสื่อทัศนูปกรณ์
3. เก็บรักษาสื่อทัศนูปกรณ์
4. บริการรับจองสื่อทัศนูปกรณ์
5. จ่ายสื่อทัศนูปกรณ์ที่อนุมัติให้ยืมแล้ว
6. ตรวจสอบสื่อทัศนูปกรณ์ที่ยืมส่งคืน
7. ดูแลรักษาและซ่อมแซมสื่อทัศนูปกรณ์
8. เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์
9. การทำสถิติ รายงาน

สรุป การผลิตและการบริการสื่อการสอน เป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการ เจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจ ในกระบวนการผลิต หลักการผลิตสื่อ เข้าใจจุดมุ่งหมายของการบริการ หน้าที่ในด้านการบริการ ของศูนย์วิชาการ ตลอดจนการจัดกิจกรรมในการบริการ เพื่อให้สามารถดำเนินงานศูนย์วิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. นโยบายและโครงการแก้ปัญหาสื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2526 : 77 - 78) ได้เสนอนโยบายและมาตรการในการแก้ปัญหาเรื่องสื่อการสอน ดังนี้

1. นโยบายในการแก้ปัญหาเรื่องสื่อการสอน

1.1 จัดหาวัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียน หนังสืออ่านประกอบให้ครบตามหลักสูตรที่กำหนดไว้

1.2 พัฒนาและสนับสนุนให้มีการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อลดการลงทุนทางการศึกษา

1.3 พัฒนาศักยภาพของครูให้มีความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน พร้อมทั้งให้มีการกระจายครูออกไปยังท้องถิ่นทางไกลอย่างพอเพียง

2. มาตรการในการแก้ปัญหาสื่อการสอน

2.1 ดำเนินการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำของสื่อการเรียน และวัสดุอุปกรณ์ และจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดขึ้น

2.2 จัดตั้งศูนย์วัสดุอุปกรณ์การสอนและครุภัณฑ์ที่ใช้เพื่อการสอนในระดับอำเภอกลุ่มโรงเรียน เพื่อใช้หมุนเวียนร่วมกัน และหาทางให้ท้องถิ่นเข้ามาช่วยเหลือในโรงเรียนในเรื่องของวัสดุอุปกรณ์การสอนด้วย

2.3 จัดตั้งศูนย์ผลิตสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตลอดจนอบรมครูเพื่อสาธิตการใช้และการเก็บรักษาอุปกรณ์

2.4 นำนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน เช่น โครงการส่งเสริมสมรรถภาพการเรียนการสอนเป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในฐานะผู้รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษา จึงได้กำหนดโครงการที่สนองนโยบาย และมาตรการในการแก้ปัญหาเรื่องสื่อการสอนไว้ดังนี้

1. โครงการจัดหาแบบเรียน อุปกรณ์การเรียน และเครื่องแบบนักเรียนในปี พ.ศ. 2524 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2524 : 1 - 48)

2. โครงการจัดหาสื่อการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2526 : 1 - 349) เพื่อจัดหาวัสดุ

และสื่อการสอนต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนและอำนวยความสะดวกแก่ครู ซึ่งจะจัดงบประมาณให้เป็นโครงการต่อเนื่อง

3. โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี - ศรีสะเกษ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2527 : 1 - 92) โดยมุ่งเน้นในเรื่องการจัดตั้งศูนย์วิชาการระดับจังหวัดและระดับกลุ่มโรงเรียน เพื่อจัดให้มีโสภิตศนวิศกูปกรณและสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้บริการหมุนเวียนกันภายในกลุ่มโรงเรียนอย่างเพียงพอ รวมทั้งให้มีการรวบรวมสถิติข้อมูล มีการนิเทศติดตามผลควบคู่ไปด้วย

ความรู้เกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการ

เกื้อกูล คุปรัตน์ และคนอื่น ๆ (เกื้อกูล คุปรัตน์ และคนอื่น ๆ 2528 : 43 - 58) ได้กล่าวถึงหน้าที่ในการบริหารทางโสภิตศนศึกษาว่า องค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานโสภิตศนูปกรณ ได้แก่

1. บุคลากร ในการบริหารงานโสภิตศนศึกษา หัวหน้าศูนย์โสภิตศนูปกรณมีความสำคัญมาก เพราะทำหน้าที่ประสานงานกับบุคคลหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกศูนย์ นอกจากนี้การบริหารงานที่ยังต้องประกอบด้วยบุคคลอีกหลายฝ่ายร่วมมือกันทำงาน ได้แก่ หัวหน้าศูนย์โสภิตศนูปกรณ ผู้ประสานงาน หัวหน้าหน่วยบริการ ช่างเทคนิค ช่างกราฟิก ช่างภาพ เลขานุการ เสมียน พนักงานขับรถ ภารโรง

2. การดำเนินงานของศูนย์โสภิตศนูปกรณ

ศูนย์โสภิตศนูปกรณจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน โดยการจัดหาวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ บริการให้แก่บุคคลทั่วไปทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และการดำเนินงานทางโสภิตศนศึกษาควรมีสายงานการบริหารของศูนย์โสภิตศนูปกรณโดยเฉพาะด้วย

3. การเลือกวัสดุและอุปกรณ์โสภิตศนศึกษา ควรมีหลักเกณฑ์ในการเลือกดังนี้

3.1 การใช้ประโยชน์

3.2 ประสิทธิภาพในการทำงาน

3.3 คุณภาพของเครื่อง

3.4 เบาหิ้วได้

3.5 แข็งแรงทนทาน

3.6 ราคา

3.7 การออกแบบ

3.8 ง่ายต่อการรักษา ซ่อมแซม

3.9 ชื่อเสียงของบริษัท

3.10 การบริการ

3.11 ความปลอดภัย

4. งบประมาณและการเงิน

การเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินงานของศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ ซึ่งควรมีการวางแผนการใช้งบประมาณเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดหา เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุสิ้นเปลือง ต่าง ๆ ไว้เป็นอย่างดี เพื่อให้การใช้งบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากองค์ประกอบที่สำคัญในการบริหารงานโสตทัศนูปกรณ์ดังกล่าวแล้ว บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภาณิก (บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภาณิก 2522 : 1) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานไว้ดังนี้

1. ให้มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน
2. เข้าใจสายงานการบังคับบัญชา รู้ว่าควรจะขึ้นตรงกับผู้ใด
3. กำหนดระเบียบข้อบังคับและวินัยต่าง ๆ
4. มีการแบ่งงานกันทำ เป็นสัดส่วน
5. การทำงานไม่ก้าวร้าวกัน
6. มีวัตถุประสงค์แน่นอน และทุกคนรู้วัตถุประสงค์นั้น
7. ให้ความเป็นธรรมกับทุกคนโดยเสมอภาคกัน

เกี่ยวกับวิธีการบริหาร ฤทธิ (บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภาณิก 2522 : 1 - 2 อ้างอิงมาจาก Gulick. 1937 : 17) ได้ให้ทัศนะของวิธีการบริหารงานทั่ว ๆ ไป 7 ประการ ดังนี้

1. S - Planning หมายถึง การวางแผนการทำงานโดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่นอนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้
2. O - Organizing หมายถึง การจัดหน่วยงานให้เป็นระเบียบ และมีการจัดงานให้เหมาะสม มีการกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของทุกคนไว้เป็นที่แน่นอน
3. S - Staffing หมายถึง การบริหารงานบุคคล วางนโยบายเกี่ยวกับการคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน ให้เหมาะสมกับงานและความสามารถของแต่ละบุคคล
4. D - Directing หมายถึง การดูแลให้เจ้าหน้าที่ได้ปฏิบัติงานตามแผนงานที่วางไว้ อาจจกให้มีการประเมินผลงานหรือนิเทศงานแก่เจ้าหน้าที่
5. Co - Co-ordinating หมายถึง การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อช่วยให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. R - Reporting หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบผลการปฏิบัติงานที่ทำทั้งหมด อาจจัดทำเป็นรายเดือนหรือรายปี พร้อมทั้งเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นและให้ข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติต่อไป
7. B - Budgeting หมายถึง การบริหารเกี่ยวกับงบประมาณและการเงิน และให้มีการควบคุมการใช้เงินให้ถูกต้องตามความต้องการและความเหมาะสม

สรุป การบริหารงานศูนย์วิชาการหรือศูนย์โสตทัศนูปกรณ์นั้น จำเป็นจะต้องมีทั้งทรัพยากรในการบริหารซึ่งได้แก่ คน (Men) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการจัดการ (Management) และกระบวนการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การจกบุคคลากร การอำนวยการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ แต่ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาจึงแบ่งการบริหารงานศูนย์วิชาการกลุ่มออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวางแผน
2. การประสานงาน
3. การจิกมุลการ
4. การนเทศกิกตาม ความคุม กำกับ

ซึ่งมีรายละเอียดในแกละชั้นดังนี้

1. การวางแผน (Planning) คือการคิกหาทางเลือกกลงหน้าทีกิกทีสุดในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัคให้ไคผลคุมค่าทีสุด โดยการคำเนินการตามชั้นตอนอย่างมีระบบแบบแผน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเปำหมายทีตั้งไว้

องค์ประกอบของการวางแผน มี 5 ประการคือ (สุรพันธุ์ ยันคทอง 2528 : 129)

1. จุดหมาย (End) คือระบุวัตถุประสงค์ (Objectives) จุดหมายหลัก (Goal) และเปำหมาย (Target)
2. วิธีการ (Means) คือการเลือกนโยบาย แผน วิธีคำเนินการ และวิธีปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายหลักทีวางไว้
3. ทรัพยากร (Resources) คือกำหนดประเภทและทรัพยากรทีต้องการ
4. การคำเนินงาน (Operations) คือการกำหนดวิธีการคักคินใจเพื่อปฏิบัติ
5. การควบคุม (Controlling) คือการกำหนดวิธีการคาคะเน หรือการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไชปัญหา

ขั้นตอนในการวางแผน มี 4 ขั้นตอนคือ (สุรพันธุ์ ยันคทอง 2528 : 129)

1. ขั้นเตรียมการ (Preparation) ไคแก่ การรวบรวมข้อมูล และเตรียมทรัพยากร
2. ขั้นวางแผน (Planning) ไคแก่ การวิเคราะห์ข้อมูล และวางแผนทางแก้ปัญหำ กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติและประเมินผล

3. ขั้นปฏิบัติตามแผน (Implementation) ได้แก่ การมอบหมายงาน และการดำเนินงานตามแผนที่วางไว้

4. ขั้นการติดตามประเมินผล (Follow up & evaluation) ได้แก่ การตรวจสอบผลที่ได้จากการปฏิบัติงานและจัดทำรายงาน

หลักสำคัญของการวางแผน

การวางแผนมีหลักการสำคัญดังนี้ (สุรพันธ์ ยันต์ทอง 2528 : 132)

1. การวางแผนควรกระทำทั้งระบบขององค์กร ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมองเห็นกรอบของแผนได้อย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจให้ถ่องแท้ชัดเจน เพราะวัตถุประสงค์ นโยบาย และเป้าหมายเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่สุดของการวางแผน

3. ปัจจัยต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการวางแผนที่สำคัญได้แก่ ข้อมูล ข่าวสาร คน งบประมาณ วัสดุสิ่งของ สถานที่ เวลา เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จะต้องจัดเตรียมให้พร้อม

4. วิธีดำเนินการตามแผน เมื่อวางแผนขึ้นแล้ว ต้องพิจารณาหาจุดท่วงหรือวิธีการที่จะดำเนินการตามแผนที่กำหนดขึ้นไว้ล่วงหน้าให้ได้ เพื่อช่วยให้แผนงานที่กำหนดขึ้นเป็นแผนที่สามารถดำเนินการได้

2. การประสานงาน (Co - ordinating)

นพพงษ์ บุญจิตรคุลย์ (นพพงษ์ บุญจิตรคุลย์ 2525 : 75) กล่าวว่า การประสานงานเป็นกระบวนการเชื่อมสัมพันธ์เกี่ยวกับบุคคล วัสดุ และทรัพยากรอย่างอื่น ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน โดยจะเกิดขึ้นระหว่างบุคคลกับบุคคล บุคคลกับหน่วยงาน หรือระหว่างหน่วยงานหนึ่งกับอีกหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งไม่จำเป็นว่าหน่วยงานนั้นจะมีเป้าหมายอย่างเดียวกันหรือหวังผลอย่างเดียวกันแต่การประสานงานจะช่วยให้รู้ซึ่งกันและกันว่าใครกำลังทำกิจกรรมอะไรอยู่ และเพื่อเร่งรัด

การทำงานให้เสร็จพร้อม ๆ กัน ในกรณีที่กองการผลงานสองอย่างนั้นให้เสร็จภายในเวลาเดียวกัน

ลักษณะของการประสานงานที่มีประสิทธิภาพ

การประสานงานจะมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ควรมีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ (นพพงษ์ บุญจิตรคุสัย 2525 : 78 - 79)

1. โครงสร้างของการบริหารได้จัดไว้อย่างเป็นระเบียบแบบแผนชัดเจน และรัดกุม
2. มีแผนภูมิแสดงสายงานบังคับบัญชา และรายงานการติดต่อสื่อสารชัดเจน เข้าใจง่ายพร้อมควมรยายบอกอำนาจหน้าที่ประจำตำแหน่งโดยละเอียด และการมีรายชื่อผู้ปฏิบัติในตำแหน่งหน้าที่นั้น ๆ อยู่ด้วย
3. มีการเขียนนโยบาย กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรอ้างอิงได้ และแจกให้กับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้ทั่วถึง
4. ระบบเสนอรายงานเป็นระบบเป็นทางการ ซึ่งยึดเป็นหลักปฏิบัติไว้แน่นอน
5. มีเครื่องมือและระบบสื่อสารเพียงพอและใช้การได้ก็และรวดเร็ว
6. มีบุคลากรที่ทำหน้าที่ประสานงานที่มีความรู้สูง ทำหน้าที่โดยเฉพาะ และบุคลากรนั้นจะต้องมีความรู้สึกรับการสูง ออกหน้า รู้จักแก้ปัญหา คืบคลานเสมอ มีมนุษยสัมพันธ์ดี
7. มีคณะกรรมการอันประกอบด้วยตัวแทนของบุคลากรระดับต่าง ๆ ซึ่งประชุมกันเป็นประจำ เป็นการเปิดโอกาสให้ได้พบปะทำความเข้าใจกันในที่ประชุมคณะกรรมการนั้น ๆ อยู่เสมอ
8. มีคณะกรรมการระดับเดียวกันทำหน้าที่คล้าย ๆ กัน รับหน้าที่หารือเกี่ยวกับงานเฉพาะเรื่อง
9. มีการเขียนโครงการ แผนงาน และวิธีการทำงานต่าง ๆ ขึ้นไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ทุกคนได้ทราบ และเพื่อให้บุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานในตำแหน่งใหม่ได้ทำงานต่อเนื่องได้ถูก

10. มีทะเบียนและบันทึกรายการต่าง ๆ จัดไว้เป็นระบบและสะดวกแก่
การค้นหา

11. เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้พบปะสังสรรค์กันนอกเวลาปฏิบัติงาน เพื่อ
สร้างไมตรีสัมพันธ์อันดีต่อกัน

12. มีปฏิทินกำหนดระยะเวลาการปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ไว้ชัดเจนว่า
วันใด เดือนใด จะปฏิบัติงานเรื่องอะไร และมีการกระตุ้นเตือนเป็นครั้งคราว

13. จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรระดับต่าง ๆ ให้เข้าใจ และมีความรู้เกี่ยวกับ
งานเสมอ อาจจัดเป็นรูปการประชุม การสัมมนา การอบรม การประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น

3. การจัดบุคลากร

พณีส หันนาคินทร์ (พณีส หันนาคินทร์ 2529 : 101) กล่าวว่า คนเป็น
ทรัพยากรที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้การทำงานของหน่วยงานหรือองค์การสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี
ความจำเป็นเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารบุคลากรก็คือ การสรรหาคนที่มีความรู้ความสามารถ
ที่เหมาะสมกับงาน และเมื่อได้คนมาแล้วก็จำเป็นจะต้องหาทางให้เขาอยู่ในหน่วยงานด้วย
ความเต็มใจ และด้วยความหวังที่จะยึดถือเป็นงานถาวรตลอดไป เพราะเมื่อคนเต็มใจและ
มีความหวังในงานที่เขากระทำ เขาก็จะพยายามทำงานอย่างเต็มความสามารถด้วยความ
รับผิดชอบด้วยความริเริ่มทำให้หน่วยงานมีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า

การที่จะให้ผู้ปฏิบัติงานทำงานให้แก่องค์การหรือหน่วยงานเต็มความสามารถ
นั้น ต้องมีปัจจัยเกื้อหนุนหลายประการ เช่น องค์การนั้นสามารถสนองความต้องการส่วนตัว
ของเขาได้ ความต้องการส่วนตัวได้แก่ การได้รับการยกย่องตามฐานะการงานและในศักดิ์ศรี
แห่งความเป็นมนุษย์ การที่สามารถพัฒนาตัวเองให้ถึงระดับสูงสุดของชีวิต มีรายได้เพียงพอ
ที่จะดำรงชีพสำหรับตนและครอบครัว มีโอกาสได้รับความสำเร็จและความก้าวหน้าในชีวิต
มีหลักประกันความมั่นคงในอาชีพว่าจะได้รับความเป็นธรรม ปราศจากการกลั่นแกล้งจาก
ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ถ้าหากองค์การประกอบเหล่านี้องค์การนั้นก็ดำเนินไปโดยไม่
ราบรื่น

อุทัย บุญประเสริฐ (ศศิธร วงษ์เมตตา 2528 : 11 อ้างอิงมาจาก
อุทัย บุญประเสริฐ 2527 : 93) กล่าวว่า คนเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด และได้เสนอวิธีการ
จัดกำลังคนไว้ดังนี้

1. ต้องมีการกำหนดลักษณะและปริมาณความต้องการกำลังคน
2. มีการคัดเลือกบุคลากรสำหรับตำแหน่งงานต่าง ๆ ในองค์กร
3. มีการพัฒนาบุคลากร

พนัส หันนาคินทร์ (พนัส หันนาคินทร์ 2529 : 102 - 117) ได้กล่าวถึง
กระบวนการในการบริหารบุคลากรดังนี้

1. การวางแผนกำลังคน เพื่อให้รู้ว่าหน่วยงานต้องการผู้ที่จะมาปฏิบัติงาน
ในแต่ละประเภทจำนวนเท่าใด เขามีคุณสมบัติอย่างไร
2. การเสาะหาบุคคลเข้าทำงาน โดยกำหนดคุณสมบัติที่ต้องการไว้
3. การคัดเลือกหรือเลือกสรรบุคคล เพื่อจะได้บุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ
และคุณสมบัติต่าง ๆ ตามที่ต้องการ
4. การนำเข้าสู่งาน เพื่อให้เกิดความคุ้นเคย และปรับตัวให้เข้ากับพนักงาน
และลักษณะงานนั้นโดยเร็ว ซึ่งอาจจัดให้มีการปฐมนิเทศ ช่วยเหลือในต่าง ๆ เช่น
ความเป็นอยู่ การทำงาน เป็นต้น

4. การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

วัตถุประสงค์ในการนิเทศศูนย์วิชาการ

การนิเทศศูนย์วิชาการ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 4)

1. เพื่อทราบสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และความต้องการ
ของศูนย์วิชาการ สำหรับเป็นข้อมูลในการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้การนิเทศศูนย์วิชาการเป็นไปอย่างมีระบบ เป็นระเบียบ
แบบแผนและมีการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน

3. เพื่อร่วมกันพิจารณาหาทางปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานศูนย์วิชาการ ให้สามารถปฏิบัติตามภารกิจได้อย่างถูกต้องครบถ้วน
4. เพื่อช่วยให้บุคลากรของศูนย์วิชาการเข้าใจบทบาทหน้าที่ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์
5. เพื่อเสนอแนะ ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ ศูนย์วิชาการให้สามารถดำเนินงานได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กระบวนการนิเทศศูนย์วิชาการ

กระบวนการนิเทศศูนย์วิชาการประกอบด้วย 5 ขั้นตอนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 5)

- ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ
- ขั้นที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือก
- ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อ เครื่องมือ และพัฒนาวิธีการ
- ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ
- ขั้นที่ 5 การประเมินและรายงานผลการนิเทศ

กิจกรรมการนิเทศศูนย์วิชาการ

กิจกรรมการนิเทศศูนย์วิชาการมีหลายอย่างด้วยกันที่สำคัญมีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 7 - 12)

1. การสาธิต
2. การบริการเอกสาร
3. การพบปะรายบุคคล
4. การพาไปปฏิบัติงาน
5. การประชุม
6. การจัดประสบการณ์ตรง

7. การสังเกตและแนะนำ
8. การจัดนิทรรศการ
9. การให้คำปรึกษาและวีดิโอเทป
10. การอบรม

การติดตาม ควบคุม กำกับ การดำเนินงานศูนย์วิชาการ

วัตถุประสงค์ในการควบคุม กำกับ การดำเนินงานศูนย์วิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 15)

1. เพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพทั่วไป และการดำเนินงานของศูนย์วิชาการตามบทบาท ภารกิจ และแผนงาน โครงการที่วางไว้
2. เพื่อตรวจสอบการดำเนินงานตามภารกิจ แผนงาน/โครงการที่กำหนดไว้
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการ
4. เพื่อควบคุมคุณภาพของการดำเนินงานในระหว่างปฏิบัติงาน และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นไ้ทันที่
5. เพื่อนำผลของการติดตาม ควบคุม กำกับการดำเนินงานไปเป็นข้อมูลประกอบการนิเทศต่อไป

กระบวนการในการติดตาม ควบคุม กำกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการ

กระบวนการในการติดตาม ควบคุม กำกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. : 17 - 18)

1. กำหนดขอบข่ายของการติดตาม ควบคุม กำกับ
2. กำหนดรายละเอียดของงานที่จะต้องติดตาม ควบคุม กำกับ
3. กำหนดการติดตาม ควบคุม กำกับ
4. สรุปผลการติดตาม ควบคุม กำกับ

การควบคุมงาน (Controlling)

การควบคุมงาน หมายถึง การใช้ศิลปะการบริหารเพื่อตรวจตราว่า การดำเนินงานเป็นไปโดยถูกต้องตามวิธีการหรือไม่ และผลการปฏิบัติงานถึงมาตรฐานเพียงใดหรือไม่

ความมุ่งหมายของการควบคุมงาน

สมพงษ์ เกษมสิน (สมพงษ์ เกษมสิน 2523 : 269 - 270) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการควบคุมงาน ดังนี้

1. งานที่มอบหมายให้ปฏิบัติจัดทำ ดำเนินไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่
2. วิธีปฏิบัติงานดำเนินไปตามหลักการที่ดีหรือไม่เพียงไร
3. เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของงานว่ามีเพียงใด
4. มีอุปสรรคในการปฏิบัติงานประการใด เมื่อใด เพียงไร
5. ผลงานถูกต้อง และถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้หรือไม่
6. เพื่อศึกษาผลงานและให้คำแนะนำเมื่อมีอุปสรรค และป้องกันการสูญเสียผลงานโดยเปล่าประโยชน์
7. เพื่อบำรุงขวัญของผู้ปฏิบัติงานและแสดงว่าไม่ถูกทอดทิ้ง

กระบวนการควบคุมงาน

กระบวนการควบคุมงานมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้ (สมพงษ์ เกษมสิน 2523 : 270)

1. กำหนดเป้าหมายของการควบคุมงานให้ชัดเจนแน่นอน
2. กำหนดเกณฑ์ ควบคุมงานและมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบผลงานกับมาตรฐาน
4. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง

เทคนิคการควบคุมงาน

การควบคุมงานเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของการบริหาร จึงควรมีเทคนิคในการควบคุมงานดังนี้ (สมพงษ์ เกษมสิน 2523 : 277 - 282)

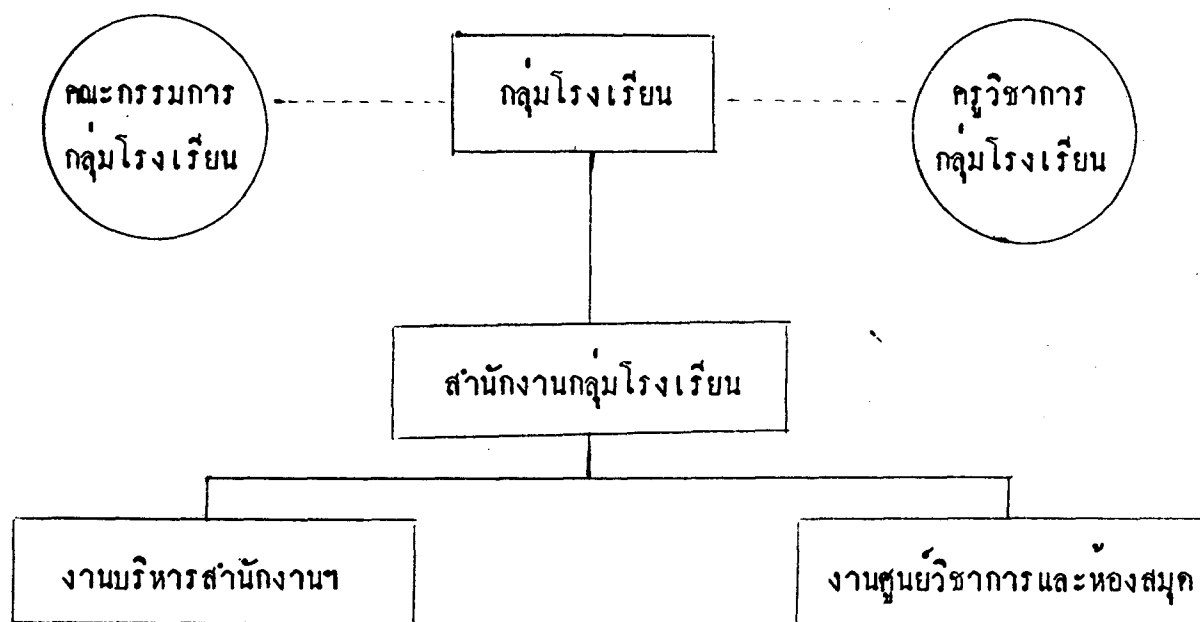
1. การควบคุมคุณภาพของงาน
2. การควบคุมปริมาณของงาน
3. การควบคุมเวลา
4. การควบคุมค่าใช้จ่าย

สรุป การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ เป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการบริหารศูนย์วิชาการ เพราะจะทำให้ทราบความเคลื่อนไหว ผลการดำเนินงาน และอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการกระตุ้น เร่งเร้า ให้คำแนะนำช่วยเหลือให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในงานด้านต่าง ๆ ปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

1. โครงสร้างของกลุ่มโรงเรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2523 ถูกยกเลิกโดยระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529 ทำให้โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนเปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้เพื่อการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษาเป็นสำคัญ สำหรับโครงสร้างกลุ่มโรงเรียน ได้กำหนดไว้ชัดเจนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ม.ป.ป. :

ภาพประกอบ 1 โครงสร้างกลุ่มโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ม.ป.ป. : 5)

จากภาพประกอบโครงสร้างของกลุ่มโรงเรียนได้กำหนดไว้ในหมวด 1 ข้อ 6
ว่า "กลุ่มโรงเรียนมีฐานะเป็นองค์กรเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ
การประถมศึกษา แต่ไม่เป็นองค์กรในสายบังคับบัญชา" และตามหมวด 5 ข้อ 21 กำหนด
ให้กลุ่มโรงเรียนต้องจัดให้มีสำนักงานกลุ่มโรงเรียน รับผิดชอบงานใน 3 เรื่อง คือ
งานบริหารสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและงานห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

ดังนั้น ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน จึงเป็นงานที่เป็นภารกิจหลักที่กลุ่มโรงเรียน
ทุกกลุ่มจะต้องจัดให้มีขึ้น

บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แบ่งบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
กับกลุ่มโรงเรียน ดังนี้

1. คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน

ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529 หมวด 2 ข้อ 10 กำหนดให้มีคณะกรรมการกลุ่มหนึ่งเป็นผู้อ่านาจอและหน้าที่ของกลุ่มโรงเรียนประกอบด้วย

- 1.1 ประธานกลุ่ม (ผู้บริหารโรงเรียน 1 คน) เป็นประธาน
- 1.2 ผู้บริหารโรงเรียนทุกโรงเรียน เป็นกรรมการ
- 1.3 ครูผู้สอนจำนวนครึ่งหนึ่งของผู้บริหาร เป็นกรรมการ
- 1.4 หัวหน้าสำนักงาน เป็นกรรมการและเลขานุการ

2. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529 หมวด 3 ข้อ 28 กำหนดให้มีครูวิชาการกลุ่มจำนวน 6 คน โดยแยกตามกลุ่ม ประสพการณ์กลุ่มละ 1 คน ยกเว้นกลุ่มทักษะให้มีครูวิชาการกลุ่มทักษะภาษาไทย 1 คน และกลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ 1 คน

3. หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน

ตามระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529 หมวด 3 ข้อ 22 กำหนดให้มีหัวหน้าสำนักงาน 1 คน และครูวิชาการสำนักงานจำนวนไม่เกิน 2 คน ปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานกลุ่ม

2. ประธานกลุ่มโรงเรียน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ควบคุม กำกับ ดูแล และนิเทศการปฏิบัติงานของโรงเรียนภายในกลุ่ม และของสำนักงานกลุ่ม
2. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
3. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าสำนักงาน และครูวิชาการสำนักงานภายในกลุ่มโรงเรียนต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

4. เสนอการแต่งตั้งหัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงานต่อหัวหน้า
การประถมศึกษาอำเภอ

5. ประสานงานวางแผนและดำเนินการนิเทศร่วมกับศึกษานิเทศก์อำเภอ

3. คณะกรรมการกลุ่มมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนงานและโครงการของกลุ่มโรงเรียน
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบแนวทางพัฒนางานวิชาการที่โรงเรียนใน
กลุ่มดำเนินการร่วมกัน

3. รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการ และลูกจ้างประจำ
ของกลุ่มโรงเรียน ต่อหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

4. พิจารณาอนุมัติการจัดสรรงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน

4. ครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน มีหน้าที่ปฏิบัติการสอนในกลุ่มประสบการณ์ที่
ตนรับผิดชอบให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูภายในกลุ่มโรงเรียน และมีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ
ดังต่อไปนี้

1. เป็นคณะกรรมการในการวางแผนการเรียนการสอนของกลุ่มโรงเรียน
2. ให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการกลุ่มในการพิจารณาแนวทางพัฒนาทาง
วิชาการ
3. เป็นผู้นำในการให้บริการ ของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุด
กลุ่มโรงเรียน

4. เป็นวิทยากรด้านวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียน

5. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามคณะกรรมการกลุ่มมอบหมาย

5. หัวหน้าสำนักงานมีอำนาจหน้าที่ต่อไปนี้

1. รับผิดชอบในการบริหารงานของสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่ม
โรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน

2. รับผิดชอบการดำเนินงานของครูวิชาการสำนักงานและครูวิชาการกลุ่ม
3. เสนอแผนงานและโครงการ เพื่อดำเนินงานของกลุ่มโรงเรียนตามนโยบายของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่อคณะกรรมการกลุ่ม
4. เสนอแนวทางพัฒนางานวิชาการ ของกลุ่มโรงเรียนต่อคณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน
5. จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาผลการปฏิบัติงานประจำปีของข้าราชการครู และลูกจ้างประจำภายในกลุ่มโรงเรียน เพื่อเสนอต่อประธานกลุ่มหรือคณะกรรมการกลุ่มแล้วแต่กรณี
6. จัดเตรียมข้อมูล เกี่ยวกับงบประมาณประจำปีของกลุ่มโรงเรียน
7. จัดทำรายงานประจำปีของกลุ่มโรงเรียนเสนอต่อคณะกรรมการกลุ่ม
8. ปฏิบัติงานธุรการ ของคณะกรรมการกลุ่ม
9. ดำเนินงานภายในสำนักงานกลุ่มเพื่อให้มีประสิทธิภาพ
10. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่มหรือคณะกรรมการกลุ่ม

6. ครูวิชาการสำนักงานมีภารกิจดังต่อไปนี้
 1. ปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนและห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน
 2. ช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของครูวิชาการกลุ่ม
 3. ปฏิบัติงานทางวิชาการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากประธานกลุ่มหรือหัวหน้าสำนักงาน

7. ภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
 1. จัดทำสถิติข้อมูลที่เป็นใช้ในการพัฒนาการจักกิจกรรมการเรียนการสอนของโรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียน
 2. วางแผนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการจักกิจกรรมการเรียนการสอน และงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียน

3. จัดหา ผลิตภัณฑ์ คัดลอก ปรับปรุงเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน
4. จัดระบบการเก็บรักษาเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือ และสิ่งพิมพ์ และซ่อมบำรุงให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้คืออยู่เสมอ
5. ให้บริการเครื่องมือ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน หนังสือและสิ่งพิมพ์ แก่โรงเรียนภายในกลุ่มโรงเรียนอย่างมีระบบ
6. ให้ความรู้ แนะนำ ส่งเสริมเกี่ยวกับเทคนิคการผลิต และการใช้อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนเทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แก่ครูภายในกลุ่ม โรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
7. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน
8. สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ และสื่อ เพื่อพัฒนาการบริหารงานของกลุ่ม โรงเรียน
9. ประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และรายงาน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

สรุป กลุ่มโรงเรียนมีฐานะเป็นองค์กร จัดตั้งขึ้นเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา โดยต้องจัดให้มีสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ซึ่งมีความรับผิดชอบใน 3 เรื่องคือ งานบริหารสำนักงานกลุ่ม ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน และห้องสมุดกลุ่มโรงเรียน ส่วนบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มโรงเรียนได้แก่ คณะกรรมการกลุ่มครูวิชาการกลุ่มโรงเรียน หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน บุคลากรดังกล่าวจะมีหน้าที่ความรับผิดชอบ แยกต่างกันไป ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529

สมมติฐานในการวิจัย

1. ทิศนะเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของ
 ประชานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน
2. ทิศนะเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
 ของประชานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน
 การประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้าดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีจำนวนแต่ละกลุ่ม ดังนี้

ประธานกลุ่ม	จำนวน 183 คน
หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	จำนวน 183 คน
ครูวิชาการสำนักงาน	จำนวน 366 คน
รวมประชากรทั้งสิ้น	จำนวน 732 คน

ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากร

ลำดับ ที่	ชื่ออำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนกลุ่ม โรงเรียน	จำนวน ประธานกลุ่ม	จำนวนหัวหน้า สำนักงานกลุ่ม	จำนวนครู วิชาการ สำนักงาน
1	เมือง	14	14	14	28
2	กุศขาวนุ่น	4	4	4	8
*3	เขมราฐ	9	9	9	18
4	เชียงใน	10	10	10	20
5	โขงเจียม	5	5	5	10
6	ชานุมาน	4	4	4	8
7	เกษตรกรรม	16	16	16	32
8	ตระการพืชผล	12	12	12	24
9	น้ำยืน	7	7	7	14
10	บุณฑริก	8	8	8	16
11	พนา	7	7	7	14
12	พิบูลมังสาหาร	13	13	13	26
13	ม่วงสามสิบ	10	10	10	20
14	วารินชำราบ	10	10	10	20
15	ศรีเมืองใหม่	7	7	7	14
16	ห้วยตะพาน	6	6	6	12
17	อำนาจเจริญ	17	17	17	34
18	นาจะหลวย	5	5	5	10
19	เสนางนิคม	4	4	4	8

ตาราง 1 (ต่อ)

ลำดับ ที่	ชื่ออำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวนกลุ่ม โรงเรียน	จำนวน ประชาชนกลุ่ม	จำนวนหัวหน้า สำนักงานกลุ่ม	จำนวนครู วิชาการ สำนักงาน
20	ทาสุม	3	3	3	6
21	โพธิ์ไทร	5	5	5	10
22	สำโรง	7	7	7	14
	รวม	183	183	183	366

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน จำนวนทั้งสิ้น 316 คน ได้มาโดยวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. นำอำเภอในจังหวัดอุบลราชธานี ทั้งหมด 22 อำเภอ มาแบ่งเป็น 5 ขนาด ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ ขนาดใหญ่มาก ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และขนาดเล็กมาก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2525 : 31) สำหรับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีแบ่งตามเกณฑ์ได้ดังนี้

- 1.1 ขนาดใหญ่มาก มีจำนวน 6 อำเภอได้แก่ เมือง อำนาจเจริญ เกษอุดม วารินชำราบ เขมราฐ และพิบูลมังสาหาร
- 1.2 ขนาดใหญ่ มี 3 อำเภอ ได้แก่ เขื่องใน ตระการพืชผล และม่วงสามสิบ
- 1.3 ขนาดกลาง มี 7 อำเภอ ได้แก่ หัวตะพาน น้ำยืน ศรีเมืองใหม่ พนา

ศาลสุ่ม บุณฑริก และนาจะหลวย

1.4 ขนาดเล็ก มี 6 อำเภอ ได้แก่ โขงเจียม เสนางนิคม กุศขาวนั้น
ชานุมาน โพธิ์ไทร และสำโรง

2. นำอำเภอแต่ละขนาดในข้อ 1 มาโดยวิธีจับสลากร้อยละ 50 ของแต่ละขนาด
ได้ทั้งสิ้น 12 อำเภอ ดังตาราง

ตาราง 2 แสดงขนาดและรายชื่ออำเภอกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ขนาดอำเภอ	ชื่ออำเภอ
1	ใหญ่มาก	เมือง พิบูลมังสาหาร เขมราฐ
2	ใหญ่	ม่วงสามสิบ ตระการพืชผล
3	กลาง	ศรีเมืองใหม่ พนา ศาลสุ่ม บุณฑริก
4	เล็ก	โขงเจียม กุศขาวนั้น สำโรง

3. นำประชากรที่เป็นประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน
จาก 12 อำเภอในข้อ 2 มาจำนวนร้อยละ 80 ของแต่ละประเภท โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย ได้
จำนวนกลุ่มตัวอย่างดังปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับ ที่	ชื่ออำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ประชน กลุ่ม	หัวหน้า สำนักงาน กลุ่ม	ครูวิชาการ สำนักงาน	ประชน กลุ่ม	หัวหน้า สำนักงาน กลุ่ม	ครูวิชาการ สำนักงาน
1	เมือง	14	14	28	11	11	22
2	เขมราฐ	9	9	18	7	7	14
3	พิบูลมังสาหาร	13	13	26	10	10	20
4	ตระการพืชผล	12	12	24	10	10	20
5	ม่วงสามสิบ	10	10	20	8	8	16
6	ศรีเมืองใหม่	7	7	14	6	6	12
7	พนา	7	7	14	6	6	12
8	ศาลสม	3	3	6	2	2	4
9	บุณฑริก	8	8	16	6	6	12
10	โขงเจียม	5	5	10	4	4	8
11	กุกข้าวปุ้น	4	4	8	3	3	6
12	สำโรง	7	7	14	6	6	12
	รวม	99	99	198	79	79	158

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นแบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) โดยวิธีของ Likert
ประกอบด้วยข้อคำถามใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ภารกิจของศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1.1 การผลิตสื่อการสอน

1.2 การบริการสื่อการสอน

2. การบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

2.1 การวางแผน

2.2 การประสานงาน

2.3 การจับคู่บุคลากร

2.4 การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์
วิชาการกลุ่มโรงเรียน มีลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า ประกอบด้วยข้อคำถามใน 2 ด้าน
เช่นเดียวกับตอนที่ 2

ทั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เพื่อใช้ในการแปลความหมายจากทัศนะของ
ผู้ตอบแบบสอบถามไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีปัญหามาก

คะแนน 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

ถ้าเป็นข้อความเชิงนิเสธ คะแนนจะเป็นตรงกันข้าม

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามจากหนังสือของ ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (ล้วน สวยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 131 - 162) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ศึกษาความรู้เกี่ยวกับสื่อการสอนจากหนังสือ การผลิตสื่อการสอนของ บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร หนังสือการวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน ของ เป็รื่อง กุมุท หนังสือโสตทัศนศึกษาของ วนิตา จิงประสิทธิ์
3. ศึกษาความรู้เรื่องศูนย์วิชาการและการบริหารศูนย์วิชาการจากเอกสารดังต่อไปนี้
 - 3.1 งานวิจัยเรื่อง การศึกษาศูนย์วิชาการในประเทศไทย ของ สุเวช ฃ หนองคาย
 - 3.2 หนังสือการบริหารโครงการเทคโนโลยีทางการศึกษาของ ชม ภูมิภาค
 - 3.3 หนังสือการบริหารและการนิเทศงานโสตทัศนศึกษาของ บุญเหลือ ทองเอี่ยม และสุขสวัสดิ์ ภามิต
 - 3.4 เอกสารประกอบเทคโนโลยี 420 การจัดบริการสื่อของ ประหยัค จิรวรพงษ์
 - 3.5 คู่มือการจัดบริการโสตทัศนศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ
4. ศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7) จากเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
5. สัมภาษณ์คณะทำงานโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.7) คณะทำงานศูนย์วิชาการจังหวัดอุบลราชธานี ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
6. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อปัญหาและความต้องการ จากการสัมภาษณ์ในข้อ 5 มาตั้งเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม 6 คำน

มีจำนวนข้อคำถามทั้งสิ้น 85 ข้อ และความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม 6 คำน
มีจำนวนข้อ 77 ข้อ รวมข้อคำถามของแบบสอบถามทั้งสิ้น 162 ข้อ

7. นำแบบสอบถามในข้อ 6 ไปเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิตพิจารณา
ความถูกต้องชัดเจนของภาษาและครอบคลุมเนื้อหาสาระ แล้วปรับปรุงแก้ไข

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1. นายเกริกชัย ฮวบเจริญ ศึกษาธิการสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอ่างทองช่วยราชการโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา สำนักงานโครงการ
รับความช่วยเหลือสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. นายสมควร วรสันต์ ศึกษาธิการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุทัยธานี ช่วยราชการโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา สำนักงานโครงการรับความ
ช่วยเหลือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. นายระลึก ขานี ศึกษาธิการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

4. นายสำราญ สุขโท ศึกษาธิการสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุบลราชธานี เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงตามจุดประสงค์ โดยกำหนดให้

1 ถ้าสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

0 ถ้าไม่แน่ใจว่าสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

-1 ถ้าไม่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย

เสร็จแล้วนำผลการตรวจสอบมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร

$$IC = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IC แทน คำนวณความสอดคล้องของแบบสอบถามกับลักษณะพฤติกรรม

ΣR แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

หากค่า IC ของคำถามใดมีค่า .5 ขึ้นไป เป็นข้อที่ใช้ได้ ถ้าน้อยกว่า .5 นำไปปรับปรุงแก้ไขใหม่ (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528 : 178)

9. หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลอง (Try-out) สอบถามกับประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงานที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (ฉ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ 2528 : 170 - 171) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนจากแบบสอบถามทั้งฉบับ

n แทน จำนวนข้อในแบบสอบถาม

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามดังนี้

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9491

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9862

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัด และขอความอนุเคราะห์จากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ รวม 12 อำเภอ เป็นผู้ส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มโรงเรียน
2. ดำเนินการส่งและเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ได้ข้อมูลที่ส่งกลับคืนมาจำนวน 304 ฉบับ จากจำนวนทั้งหมด 316 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.20 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ แล้วแยกออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม กลุ่มประธานกลุ่ม และกลุ่มครูวิชาการสำนักงาน
2. ตรวจสอบแบบสอบถามโดยให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานและสถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างดังนี้
 - 3.1 เกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
 - 3.2 เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม (ตอนที่ 1 และ 3) วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อและรายด้าน ค่าคะแนนเฉลี่ยนำมาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวของเบสต์ (Best. 1964 : 189) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	1.00 - 1.50	มีปัญหาน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.51 - 2.50	มีปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.51 - 3.50	มีปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 มีปัญหามาก

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 มีปัญหามากที่สุด

3.3 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เพื่อทราบลักษณะการกระจายความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อคำถาม

3.4 ทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way analysis of variance) ถ้าพบว่า ค่าสถิติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยการวิเคราะห์แบบการทดสอบเพื่อการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison test) โดยวิธี Scheffe's Method

3.5 ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิดนำมาแจกแจงความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าสถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตร (Ferguson.

1971 : 47)

$$\bar{X} = \frac{\Sigma X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

ΣX แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ค่าความแปรปรวน (Variance) ใช้สูตร (Ferguson. 1971 : 62)

$$s^2 = \frac{N \Sigma X^2 - (\Sigma X)^2}{N(N - 1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 Σx^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\Sigma x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนคิปปทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตร

(Ferguson. 1971 : 62)

$$s = \sqrt{\frac{N \Sigma x^2 - (\Sigma x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ s แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
 Σx^2 แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\Sigma x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนคิปปทั้งหมดยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการทดสอบความแตกต่างสมมติฐานโดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน

(Analysis of variance) โดยใช้โปรแกรม SPSSx

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ทางสถิติเพื่อเสนอผลการวิเคราะห์และแปลความหมายของข้อมูลดังนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
$\bar{X}$	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F-distribution
SS	แทน ค่าผลรวมกำลังสองของคะแนน (Sum of squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำลังสองของคะแนน (Mean square)
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of freedom)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้เสนอตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน

ตอนที่ 2 ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน โดยเปรียบเทียบเป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการ
ดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ตอนที่ 1 ปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ทบพิเศษของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ทหารภายใน
 ตามต่าง ๆ 6 ตาม กัน
 1.1 ปัญหาการนิเทศ

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการนิเทศของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการนิเทศ	3.11	0.96	3.55	0.96	3.37	0.95	3.35	0.96
2	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการนิเทศ	3.84	1.05	3.93	1.02	3.92	1.08	3.90	1.05
3	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดทักษะในการนิเทศ	3.11	1.01	3.50	1.05	3.38	0.94	3.34	1.00
4	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนผู้ให้คำแนะนำในการนิเทศ	3.50	1.05	3.96	0.96	3.86	1.04	3.80	1.04

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
5	ศูนย์วิชาการกลุ่มเครื่องมือนวัตกรรมในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ	2.86	1.08	2.91	0.98	3.06	1.04	2.97	1.04
6	คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่สนับสนุนการผลิตสื่อ	2.64	1.04	3.04	1.11	3.05	1.15	2.94	1.12
7	สถานที่ในการผลิตสื่อไม่เหมาะสม	2.42	1.18	2.87	1.33	3.07	1.35	2.86	1.33
8	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิตสื่อ	2.89	1.01	2.96	1.01	3.16	1.19	3.05	1.11
9	สื่อผลิตขึ้นไว้ในศูนย์วิชาการกลุ่มไม่คุณภาพ	2.51	0.89	2.91	0.82	2.87	0.96	2.79	0.92
10	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ	3.66	1.07	4.20	0.85	4.00	0.98	3.96	0.99

ตาราง 4 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
11	ศูนย์วิชาการกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในการผลิตสื่อ	3.38	1.11	3.45	1.10	3.52	1.24	3.47	1.17
	รวม	3.08	1.14	3.39	1.13	3.39	1.15	3.31	1.15

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ และศูนย์วิชาการกลุ่มขาดคนแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ มีปัญหาในระดับมาก ส่วนเรื่องสถานที่ในการผลิตสื่อไม่เหมาะสมมีปัญหในระดับน้อย

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการผลิตสื่อ คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนผู้ให้คำแนะนำในการผลิตสื่อ และศูนย์วิชาการกลุ่มขาดคนแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ มีปัญหาในระดับมาก

ครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนผู้ให้คำแนะนำในการผลิตสื่อ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดคนแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ และศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนงบประมาณในการผลิตสื่อ มีปัญหาในระดับมาก

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนผู้ให้คำแนะนำในการผลิตสื่อ และศูนย์วิชาการกลุ่มขาดคนแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ มีปัญหาในระดับมาก

1.2 ปัญหาด้านการบริการสื่อ

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ปัญหาด้านการบริการสื่อของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	Sรวม
1	ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการสอน	3.45	1.04	3.67	1.06	3.68	1.08	3.62	1.07
2	ศูนย์วิชาการกลุ่มสอนไม่ตรงตามความต้องการของครู	2.82	1.05	3.10	1.04	3.02	1.06	2.99	1.05
3	การคมนาคมระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่มกับโรงเรียนไม่สะดวก	3.24	1.33	3.36	1.26	3.68	1.09	3.49	1.21
4	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนยานพาหนะในการออกไปให้บริการตามโรงเรียน	4.26	1.02	4.55	0.77	4.52	0.96	4.46	0.94
5	บุคลากรของเจ้าหน้าที่ให้บริการสื่อของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม	2.26	1.16	1.87	0.93	2.13	1.05	2.10	1.06

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
6	โรงเรียนผมสอนเพียงพอยู่แล้ว ไม่น่าใช้ บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม	3.24	1.00	3.11	1.03	3.42	1.06	3.30	1.04
7	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มี คำชี้แจงในการนำส่งออกไปบริการตาม โรงเรียน	4.01	1.17	4.22	1.07	4.20	1.03	4.16	1.07
8	ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มขาดการเรงเรา จริงใจให้ครูนำใบบริการของศูนย์วิชาการ กลุ่ม	3.62	1.09	3.92	0.95	3.99	1.11	3.88	1.07
9	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการประชาสัมพันธ์ ให้ครูนำใบบริการ	2.79	1.15	2.46	1.01	2.85	0.99	2.74	1.05
10	ศูนย์วิชาการกลุ่มส่งจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่โรงเรียน ภายในกลุ่มโดยทั่วถึง	3.30	1.05	3.42	1.12	3.47	1.14	3.41	1.11

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิทยากรสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
11	ศูนย์วิชาการกลุ่มให้บริการสื่อโดยการ หมุนเวียน ครูของโรงเรียนของโครงการ	2.91	1.15	3.03	1.18	3.11	1.15	3.04	1.16
12	ศูนย์วิชาการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้วยตนเอง เกิดปัญหาตามเวลาและ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	4.11	1.05	4.08	1.02	4.09	1.03	4.09	1.03
13	บุคลากรให้บริการสื่อไม่เพียงพอ	3.18	1.26	2.92	1.31	3.01	1.28	3.03	1.28
14	ช่วงเวลาในการให้บริการของศูนย์วิชาการ กลุ่มกับช่วงเวลาให้บริการของครู ไม่ตรงกัน	2.71	1.15	2.67	1.30	2.64	1.25	2.66	1.23
	รวม	3.28	1.25	3.31	1.30	3.41	1.27	3.35	1.27

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ เฉลี่ยในระดับ
ปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ศูนย์
วิชาการกลุ่มขาดแคลนยานพาหนะในการออกไปบริการตามโรงเรียน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม
ไม่มีค่าใช้จ่ายในการนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มขาดการเร่งเร้า
รูงใจให้ครูนำสื่อบริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม และครูนำสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง
เกิดปัญหาคานเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มีปัญหาในระดับมาก ส่วนเรื่องบุคลากรของเจ้าหน้าที่
ที่ให้บริการสื่อของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม มีปัญหาในระดับน้อย

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ เฉลี่ย
ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนยานพาหนะในการออกไปบริการตามโรงเรียน มีปัญหาในระดับมากที่สุด ครู
ในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายใน
การนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มขาดการเร่งเร้า รูงใจให้ครูนำ
บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม และครูนำสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง เกิดปัญหาคาน
เวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มีปัญหาในระดับมาก ส่วนเรื่องบุคลากรของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการ
สื่อของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม และศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการประชาสัมพันธ์ให้ครูนำสื่อ
มีปัญหาในระดับน้อย

ครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ เฉลี่ย
ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนยานพาหนะในการออกไปบริการตามโรงเรียน มีปัญหาในระดับมากที่สุด
ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของสื่อการสอน การคมนาคมระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่มกับ
โรงเรียนไม่สะดวกคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายในการนำสื่อออกไปบริการตาม
โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มขาดการเร่งเร้า รูงใจให้ครูนำบริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม
และครูนำสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง เกิดปัญหาคานเวลาและค่าใช้จ่ายใน

การเกินทาง มีปัญหาในระดั้มาก ส่วนเรื่องบุคลิกของเจ้าหน้าที่ให้บริการสื่อของศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่เหมาะสม มีปัญหาในระดั้น้อย

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่ามีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง เกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของการสอน ศูนย์วิชาการกลุ่ม ช่างแกล้งยานพาหนะในการออกไปบริการตามโรงเรียน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีค่าใช้จ่าย ในการนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มวิชาการเร่งเร้า รุงใจให้ครูมาใช้ บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม และครูนำวัสดุการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง เกิดปัญหาคาน เวลาและค่าใช้จ่ายในการเกินทาง มีปัญหาในระดั้มาก ส่วนเรื่องบุคลิกของเจ้าหน้าที่ให้บริการสื่อ ของศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่เหมาะสม มีปัญหาในระดั้น้อย

1.3 ปัญหาการวางแผน

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรู้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน	2.91	1.05	2.82	0.99	2.98	1.09	2.92	1.05
2	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน	2.67	1.10	2.47	1.00	2.66	1.16	2.62	1.11
3	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดเทคนิคในการควบคุมให้เห็นไปตามแผนงาน	3.04	1.00	3.08	0.94	3.24	1.10	3.15	1.03
4	การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการเชื่อมโยงระหว่างสภาพปัญหาและความต้องการ	3.05	1.03	3.28	0.98	3.24	1.11	3.20	1.06

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	รวม
5	คณะกรรมการกำหนด รายละเอียดในแผนงานไม่ชัดเจน	2.78	1.10	2.63	0.98	2.79	1.15	2.75	1.10
6	คณะกรรมการตรวจสอบ งบประมาณในการจัดทำแผนงาน	3.33	1.23	3.24	1.22	3.26	1.22	3.27	1.22
7	คณะกรรมการกลุ่มไม่ได้ วางแผนงานตามขั้นตอนของการวางแผน	2.62	1.10	2.62	1.12	2.72	1.20	2.67	1.15
8	นโยบายของคณะกรรมการบริหารศูนย์ วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจนเกิดความยุ่งยาก ในการวางแผน	2.75	1.19	3.12	1.15	3.08	1.26	3.01	1.22
9	คณะกรรมการกลุ่มขาด การศึกษาคู่มือภาระสภาพปัญหาของ กลุ่มโรงเรียน	3.01	1.11	3.08	1.02	3.20	1.17	3.12	1.12

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
10	ความแตกต่างของศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบในแผนงานไม่เหมาะสม	2.80	0.97	2.72	0.96	2.89	1.15	2.83	1.06
11	ความแตกต่างของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน	2.54	1.09	2.66	1.21	2.71	1.11	2.65	1.13
12	ความแตกต่างของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ปฏิบัติตามปฏิบัติปฏิบัติงาน	2.75	1.22	2.80	1.19	2.91	1.25	2.84	1.23
13	การปฏิบัติงานของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง	2.96	1.16	3.25	1.12	3.27	1.12	3.19	1.13
14	คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน	3.17	1.00	3.34	1.22	3.5	1.12	3.38	1.12
	รวม	2.88	1.12	2.94	1.12	3.03	1.19	2.97	1.15

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงาน พบข้อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน เฉลี่ยในระดับ
ปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผนเฉลี่ยใน
ระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่ม โรงเรียน มีปัญหาในระดับน้อย

ครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน เฉลี่ย
ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางทุกข้อ

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม
ด้านการวางแผน เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง
ทุกข้อ

1.4 ปัญหาตามการประสานงาน

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ปัญหาตามการประสานงานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	Sรวม
1	การติดต่อประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่มมีความสะดวก	3.79	1.18	3.89	1.01	4.08	0.90	3.96	1.01
2	การประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่มขาดขวัญในระดับอำเภอ	3.80	1.15	3.83	0.97	3.90	1.04	3.86	1.05
3	ประชาชนกลุ่มไม่ชอบบริหารโรงเรียนอันเป็นเหตุของสำนักงานกลุ่ม	3.49	1.54	3.64	1.63	3.66	1.61	3.61	1.60
4	หลักของโรงเรียนกับหลักสำนักงานกลุ่มอยู่ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการประสานงาน	3.07	1.39	3.07	1.25	3.09	1.42	3.08	1.36

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประธานกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
5	ศูนย์วิชาการกลุ่มฯ คงประมาณเพื่อใช้	3.92	1.21	4.25	0.88	4.23	0.88	4.16	0.98
6	ในการติดต่อประสานงาน								
6	ศูนย์วิชาการกลุ่มฯ ทหาหาเพื่อใช้ในการ								
	ติดต่อประสานงาน	4.17	1.16	4.39	0.83	4.32	0.93	4.30	0.97
7	ศูนย์วิชาการกลุ่มฯ คงประมาณประมาณใน								
	การจัดทำเอกสารศูนย์วิชาการปฏิบัติงาน	3.59	1.25	3.61	1.03	3.51	1.17	3.55	1.16
8	การคมนาคมระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่ม								
	กับโรงเรียนภายในกลุ่มไม่สะดวก	3.37	1.27	3.33	1.16	3.55	1.10	3.45	1.16
9	ศูนย์วิชาการกลุ่มฯ คงประมาณมาจาก								
	โรงเรียนในการประสานงาน	3.39	1.13	3.51	1.04	3.63	1.03	3.54	1.06
10	ความคิดเห็นของบุคลากรภายในกลุ่ม								
	ขัดแย้งกัน ทำให้ผลต่อการประสานงาน	2.79	1.14	3.11	1.14	3.22	1.23	3.09	1.19

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	s รวม
11	ผลจากการพิจารณาความดีความชอบ ทำให้ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับความ รวมเนื่องจากบุคลากรภายในกลุ่ม	3.17	1.30	3.33	1.27	3.56	1.29	3.40	1.29
12	การติดต่อประสานงานระหว่างศูนย์ วิชาการ กลุ่มกับสำนักงานการประมง ศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เสียเวลานาน	2.75	1.12	2.70	1.02	2.90	1.05	2.81	1.06
	รวม	3.44	1.31	3.55	1.22	3.64	1.23	3.57	1.25

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน เฉลี่ยใน
ระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
การติดต่อประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่ม มีความล่าช้า การประสานงาน
ระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่มขาดช่วงในระดับอำเภอ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดงบประมาณ
เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดพาหนะที่ใช้ในการติดต่อประสานงาน และศูนย์
วิชาการกลุ่มขาดแคลนงบประมาณในการจัดทำเอกสาร คู่มือปฏิบัติงาน มีปัญหาในระดับมาก

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ที่ตั้งของโรงเรียนกับที่ตั้งสำนักงานกลุ่มอยู่ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการประสานงาน การคมนาคม
ระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่มกับโรงเรียนภายในกลุ่มไม่สะดวกความคิดเห็นของบุคลากรภายในกลุ่ม
ขัดแย้งกัน ทำให้มีผลต่อการประสานงาน ผลจากการพิจารณาความคิดเห็นความชอบ ทำให้ศูนย์วิชาการกลุ่ม
ไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในกลุ่ม และการติดต่อประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่มกับ
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เสียเวลามาก มีปัญหาในระดับปานกลาง

ครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ที่ตั้งของโรงเรียนกับที่ตั้งสำนักงานกลุ่มอยู่ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการประสานงาน ความคิดเห็น
ของบุคลากรภายในกลุ่มขัดแย้งกัน ทำให้มีผลต่อการประสานงาน และการติดต่อประสานงานระหว่าง
ศูนย์วิชาการกลุ่มกับสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เสียเวลามาก มีปัญหาในระดับ
ปานกลาง

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม
ด้านการประสานงาน เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมาก
เกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องที่ตั้งของโรงเรียนกับที่ตั้งสำนักงานกลุ่มอยู่ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการ
ประสานงาน การคมนาคมระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่มกับโรงเรียนภายในกลุ่มไม่สะดวก ความคิดเห็น

ของบุคลากรภายในกลุ่มขัดแย้งกัน ทำให้ผลต่อการประสานงาน ผลจากการพิจารณาความดีความชอบ
ทำให้ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับความร่วมมือจากบุคลากรภายในกลุ่ม และการติดต่อประสานงาน
ระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่มกับสำนักงานการประมงศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เสียเวลามาก มีปัญหาใน
ระดับปานกลาง

1.5 ปัญหาคุณภาพ

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ปัญหาคุณภาพของผลิตภัณฑ์อย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	Sรวม
1	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม มีตัวไม่ ทำการสอนด้วย ไม่มีเวลาปฏิบัติงานใหญ่ ศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเต็มที่	3.64	1.37	4.13	1.14	4.10	1.20	4.00	1.24
2	ผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียนไม่สนับสนุน ให้ครูทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม	3.75	1.30	4.20	1.00	4.18	1.14	4.08	1.16
3	บทบาทของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่ชัดเจน	3.53	1.16	3.87	1.09	3.89	1.17	3.80	1.16
4	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลน ค่าใช้จ่ายในการเดินทางทำงานที่ ศูนย์วิชาการกลุ่ม	3.74	1.20	4.08	0.98	4.03	1.04	3.97	1.07

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
5	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มชาตขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	3.66	1.20	4.50	0.76	4.27	0.98	4.17	1.04
6	ผู้บริหารและครูภายในกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม	3.10	1.16	3.53	1.03	3.57	1.24	3.44	1.18
7	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มชาตขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	2.75	1.10	2.72	1.16	2.76	1.21	2.75	1.17
8	บุคลากรที่รับผิดชอบเลือกให้เป็นคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	2.46	1.05	2.51	1.00	2.64	1.16	2.57	1.10
9	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีคุณภาพเทคโนโลยีหรือสารสนเทศศึกษา	3.49	1.18	3.95	1.07	3.87	1.14	3.79	1.14

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
10	การพิจารณาความดีความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ยังไม่มีกฎเกณฑ์เป็นหลักปฏิบัติใดแน่นอน	4.33	0.85	4.51	0.86	4.48	0.81	4.45	0.84
11	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มกับคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน	2.62	1.07	2.97	1.08	3.04	1.23	2.92	1.16
12	ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของศูนย์วิชาการกลุ่ม	3.30	1.20	3.59	1.05	3.61	1.17	3.53	1.15
13	การเปลี่ยนแปลงระเบียบวาทะกรรมของโรงเรียนใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ต่อเนื่องกัน	3.21	1.26	3.36	1.12	3.34	1.12	3.31	1.15
	รวม	3.35	1.27	3.69	1.20	3.68	1.26	3.60	1.25

จากตาราง 8 เมื่อพิจารณาทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลการ ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลการ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม มีชั่วโมงทำการสอนด้วย ไม่มีเวลาปฏิบัติงานให้กับศูนย์วิชาการกลุ่ม อย่างเต็มที่ ผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม บทบาทของ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจน คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และการพิจารณาความดีความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็นหลักปฏิบัติ ใดแน่นอน มีปัญหาในระดับมาก ส่วนเรื่องบุคลากรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน มีปัญหาในระดับน้อย

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลการ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง การพิจารณาความดีความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็นหลักปฏิบัติใดแน่นอน มีปัญหาในระดับมากที่สุด ส่วนปัญหาเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน บุคลากรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มกับคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน และการเปลี่ยนแปลงระเบียบวาทควยกลุ่มโรงเรียนใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่ต่อเนื่องกัน มีปัญหาในระดับปานกลาง

ครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลการ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน บุคลากรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และการเปลี่ยนแปลงระเบียบวาทควยกลุ่มโรงเรียนใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่ต่อเนื่องกัน มีปัญหาในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลการ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับมากเกือบทุกข้อ

ยกเว้นเรื่อง ผู้บริหารและครูภายในกลุ่มโรงเรียน ไม่ยอมรับการทำงานของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม
 คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน บุคลากรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็น
 คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มกับ
 คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน และการเปลี่ยนแปลงระเบียบวาทะ
 กลุ่มโรงเรียนใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ต่อเนื่องกัน มีปัญหาในระดับ
 ปานกลาง

1.6 ปัญหาตามการนิเทศ ศึกษา ควบคุม กำกับ

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ปัญหาตามการนิเทศ ศึกษา ควบคุม กำกับ ของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	รวม
1	การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง	3.57	0.98	3.84	0.90	3.79	1.03	3.75	0.99
2	ศูนย์นิเทศระดับกลุ่มขาดความรู้ในการนิเทศ	3.36	0.96	3.70	0.97	3.49	1.12	3.51	1.05
3	ศูนย์นิเทศระดับอำเภอขาดความรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม	3.21	1.11	3.46	0.92	3.18	1.08	3.26	1.05
4	ศูนย์นิเทศระดับจังหวัดขาดความรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม	2.64	1.12	2.61	1.03	2.68	1.15	2.65	1.11
5	ศูนย์นิเทศระดับกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ	3.51	1.03	3.95	0.86	3.70	1.07	3.71	1.02
6	ศูนย์นิเทศระดับกลุ่มขาดเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ	3.45	1.01	3.78	1.00	3.50	1.06	3.56	1.04

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
7	ผู้บริหารระดับอำเภอไม่ใช้เครื่องมือช่วยในการบันทึก	3.30	1.11	3.57	0.94	3.37	1.05	3.40	1.04
8	ผู้บริหารระดับจังหวัดไม่ใช้เครื่องมือช่วยในการบันทึก	3.13	1.18	3.18	1.05	3.12	1.10	3.14	1.11
9	การบันทึกของผู้บริหารระดับอำเภอเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง	3.63	1.18	3.76	1.04	3.56	1.07	3.63	1.09
10	ผู้บริหารระดับกลุ่มโรงเรียนขาดคุณสมบัติ	2.38	1.02	2.34	0.99	2.57	1.13	2.46	1.07
11	ผู้บริหารระดับอำเภอขาดคุณสมบัติ	2.47	1.06	2.49	1.06	2.54	1.07	2.51	1.07
12	ผู้บริหารระดับจังหวัดขาดคุณสมบัติ	2.45	1.10	2.30	0.97	2.47	1.01	2.42	1.02
13	ผู้บริหารระดับอำเภอขาดคุณสมบัติ	2.95	1.06	3.00	0.97	3.01	1.01	3.00	1.01

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	s รวม
14	ผู้บริหารระดับจังหวัดศึกษาศาสตร์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน	3.07	1.06	3.18	0.96	3.14	1.03	3.13	1.02
15	ผู้บริหารระดับกลุ่มโรงเรียนเขตการวางแผนในการบริหาร	2.86	1.00	3.05	0.96	3.11	1.07	3.03	1.03
16	ผู้บริหารระดับอำเภอการศึกษาการวางแผนในการบริหาร	2.92	1.10	3.05	1.02	2.88	0.96	2.93	1.01
17	ผู้บริหารระดับกลุ่มโรงเรียนสาธิตวัฒนธรรมในการบริหาร	3.05	1.06	3.28	0.99	3.15	1.13	3.16	1.08
18	ผู้บริหารระดับอำเภอการศึกษาวัฒนธรรมในการบริหาร	2.87	1.14	2.93	0.91	2.82	0.95	2.86	0.99
19	การศึกษามูลค่าการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการกลุ่มของประชากรกลุ่มยังไม่ทั่วถึง	3.09	1.13	3.22	1.22	3.51	1.17	3.33	1.18

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
20	การศึกษาค้นคว้าการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการ/กลุ่มของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ยังไม่ทั่วถึง	3.32	1.09	3.50	1.01	3.55	1.07	3.48	1.06
21	การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มเกิดความรู้/ข้อบกพร่องระหว่างกลุ่มโรงเรียน/สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	2.82	1.13	2.80	1.00	3.09	1.22	2.95	1.15
	รวม	3.05	1.14	3.18	1.10	3.15	1.14	3.14	1.13

จากตาราง 9 เมื่อพิจารณาทัศนคติของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง ผู้นำเทศบาลกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ และการนิเทศของผู้นำเทศบาลอำเภอเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง มีปัญหาในระดับมาก ส่วนปัญหาเรื่อง ผู้นำเทศบาลกลุ่มโรงเรียนชาตมณูยสัมพันธ์ดี ผู้นำเทศบาลอำเภอชาตมณูยสัมพันธ์ดี และผู้นำเทศบาลจังหวัดชาตมณูยสัมพันธ์ดี มีปัญหาในระดับน้อย

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง ผู้นำเทศบาลกลุ่มขาดความรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม ผู้นำเทศบาลกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ผู้นำเทศบาลกลุ่มไม่ใช่เครือข่ายช่วยในการนิเทศ และการนิเทศของผู้นำเทศบาลอำเภอเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง มีปัญหาในระดับมาก ส่วนปัญหาเรื่อง ผู้นำเทศบาลกลุ่มโรงเรียนชาตมณูยสัมพันธ์ดี ผู้นำเทศบาลอำเภอชาตมณูยสัมพันธ์ดี และผู้นำเทศบาลจังหวัดชาตมณูยสัมพันธ์ดี มีปัญหาในระดับน้อย

ครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง ผู้นำเทศบาลกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ การนิเทศของผู้นำเทศบาลอำเภอเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง การติดตามผลการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการกลุ่มของประธานกลุ่มยังไม่ทั่วถึง และการติดตามผลการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการกลุ่มของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ยังไม่ทั่วถึง มีปัญหาในระดับมาก ส่วนปัญหาเรื่อง ผู้นำเทศบาลจังหวัดชาตมณูยสัมพันธ์ดี มีปัญหาในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า

มีปัญหในระดับปานกลางเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มชาควมต่อเนื่อง
 ศูนย์เทศระดับกลุ่มชาควมรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม ศูนย์เทศระดับกลุ่มชาควมประมาณใน
 การจัดกิจกรรมการนิเทศ ศูนย์เทศระดับกลุ่มชาควมเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ การนิเทศของศูนย์เทศ
 ระดับอำเภอเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง มีปัญหในระดับมาก ส่วนเนื้อหาเรื่อง ศูนย์เทศระดับกลุ่มโรงเรียน
 ชาควมมนุษยสัมพันธ์ ศูนย์เทศระดับจังหวัดชาควมมนุษยสัมพันธ์ มีปัญหในระดับน้อย

- ตอนที่ 2 ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิทยากรกลุ่ม ตามทัศนคติของประชากรกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิทยากร
สำนักงาน ศึกษารายงานในคนต่าง ๆ 6 คน ดังนี้
- 2.1 ความต้องการตามการนิเทศ

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านการนิเทศของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิทยากรสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนแก่คณะทำงานของศูนย์วิทยากรกลุ่ม	4.17	0.89	4.49	0.72	4.47	0.81	4.40	0.82
2	ในระหว่างปฏิบัติงานวิทยากรกลุ่มทำงานศูนย์วิทยากรกลุ่มโดยไม่คำนึงถึงวิทยากรกลุ่มไทย	4.25	0.70	4.47	0.66	4.42	0.78	4.39	0.73
3	ให้แผนงานการนิเทศกรรมการนิเทศการสอนเป็นระยะโดยสม่ำเสมอ	4.25	0.70	4.47	0.66	4.42	0.78	4.39	0.73

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	sรวม
4	“ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ในการวิเคราะห์หาจุดมุ่งหมายของเนื้อหา วิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อ ทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการผลิตสื่อ มากขึ้น	4.29	0.89	4.39	0.97	4.50	0.76	4.42	0.85
5	“ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ในการวิเคราะห์หาจุดมุ่งหมายของเนื้อหา วิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อ ทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการผลิตสื่อ มากขึ้น	4.25	0.71	4.43	0.72	4.40	0.71	4.37	0.72
6	“ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ในการวิเคราะห์หาจุดมุ่งหมายของเนื้อหา วิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อ ทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการผลิตสื่อ มากขึ้น	4.14	0.89	4.42	0.79	4.43	0.79	4.36	0.82
7	“ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ในการวิเคราะห์หาจุดมุ่งหมายของเนื้อหา วิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อ ทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการผลิตสื่อ มากขึ้น	4.24	0.83	4.55	0.70	4.51	0.72	4.45	0.75
8	“ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ในการวิเคราะห์หาจุดมุ่งหมายของเนื้อหา วิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อ ทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการผลิตสื่อ มากขึ้น	4.00	0.92	4.07	0.98	4.19	0.93	4.11	0.94
9	“ การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ในโรงเรียน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ให้คำแนะนำช่วยเหลือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ในการวิเคราะห์หาจุดมุ่งหมายของเนื้อหา วิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ในการผลิตสื่อ ทางการเรียนการสอนที่ใช้ในการผลิตสื่อ มากขึ้น	4.28	0.81	4.36	0.78	4.49	0.76	4.40	0.78

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		พฤติกรรมการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
10	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อแบบใหม่กับศูนย์วิชาการกลุ่มภาคอื่น	4.49	0.72	4.70	0.57	4.66	0.66	4.63	0.66
11	ใหม่การจัดทำแผนงานในการผลิตสื่อและมีการจัดสรรงบประมาณงานนั้น	3.46	0.94	4.29	0.73	4.38	0.66	4.13	0.85
12	ใหม่การจัดสรรงบประมาณเพื่อการซ่อมแซมสื่อโดยเฉพาะ	4.26	0.82	4.42	0.82	4.41	0.70	4.38	0.76
13	ใหม่การวิเคราะห์และผลิตสื่อตามกลุ่มประสบการณ์	4.26	0.75	4.49	0.81	4.40	0.72	4.39	0.75
14	การอนุมัติค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการอย่างรวดเร็วยุทธศาสตร์เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ	4.38	0.82	4.68	0.57	4.63	0.57	4.58	0.65
15	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มวางแผนการผลิตสื่อการสนับในกรณีหนึ่ง ๆ ให้ชัดเจน	4.20	0.89	4.45	0.74	4.42	0.70	4.37	0.76

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	s รวม
16	“ใหม่การปลื้มชอบทราบความของการของครูผู้สอน และสามารถนำสื่อการสอนไปใช้ได้จริง”	4.30	0.92	4.59	0.66	4.63	0.56	4.54	0.70
17	“ใหม่แหล่งบริการซ่อมแซมสื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์หัดสะกดและรวมเร็ว”	4.12	1.03	4.55	0.68	4.51	0.66	4.42	0.79
18	“ใหม่การนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตสื่อ”	4.13	0.93	4.39	0.71	4.35	0.77	4.31	0.80
	รวม	4.19	0.09	4.45	0.78	4.45	0.76	4.38	0.80

จากตาราง 10 ความต้องการของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ เฉลี่ย
ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ให้มีการจัดทำแผนงานในการผลิตสื่อและมีการจัดสรรงบประมาณตามแผนงานนั้นมีความต้องการใน
ระดับปานกลาง

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น
เรื่อง จัดให้มีการอบรมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้เห็นความสำคัญของการผลิต
สื่อ ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น การอนุมัติค่าใช้จ่ายต่าง ๆ
ให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงาน ให้มีการผลิตสื่อตรงตาม
ความต้องการของครูผู้สอนและสามารถนำสื่อการสอนไปใช้ได้จริง และให้มีแหล่งบริการซ่อมแซมสื่อ
เครื่องมือและอุปกรณ์ที่สะดวกและรวดเร็ว มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น
เรื่อง จัดให้มีการอบรมคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้เห็นความสำคัญของการ
ผลิตสื่อ ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น การอนุมัติค่าใช้จ่าย
ต่าง ๆ ให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงาน ให้มีการผลิตสื่อ
ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน และสามารถนำสื่อการสอนไปใช้ได้จริง และให้มีแหล่งบริการ
ซ่อมแซมสื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่สะดวกและรวดเร็ว มีความต้องการในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม
ด้านการผลิตสื่อ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมาก
เกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น การ
อนุมัติค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานและ
ให้มีการผลิตสื่อตรงตามความต้องการของครูผู้สอนและสามารถนำสื่อการสอนไปใช้ได้จริง มีความ
ต้องการในระดับมากที่สุด

2.2 ความต้องการด้านการบริการสื่อ

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านการบริการสื่อของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	จัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเพื่อเฝ้าระวังตนเอง	4.28	0.87	4.55	0.68	4.52	0.66	4.47	0.73
2	ค้นหาของการใช้สื่อการสอน								
3	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มสำรวจความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน	4.07	0.82	4.42	0.70	4.36	0.70	4.30	0.74
4	ให้ศึกษานิเทศก์ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียน	4.55	0.85	4.74	0.55	4.79	0.48	4.72	0.62
5	ภายในกลุ่มให้ตัวอย่างสื่อและตัวถึง	4.32	0.96	4.49	0.77	4.63	0.58	4.48	0.75

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	รวม	รวม
5	ให้กำหนดค่าใช้จ่ายของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มในการออกไปให้บริการสอนตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มใหญ่บริหารโรงเรียนเรไร และโรงเรียนให้ครูทำให้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม	4.39	0.91	4.68	0.66	4.70	0.55	4.62	0.69
6	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มจัดทำโครงการประชาสัมพันธ์ให้ครูทำให้บริการ	4.37	0.92	4.67	0.64	4.64	0.53	4.58	0.68
7	ประชาสัมพันธ์ให้ครูทำให้บริการ	4.17	0.90	4.37	0.83	4.36	0.68	4.32	0.78
8	จัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถจัดสอนให้เพียงพอแก่ความต้องการของครูในกลุ่ม	4.32	0.91	4.58	0.68	4.56	0.64	4.50	0.73
9	ศูนย์วิชาการกลุ่มจัดสอนการสอนแต่ละประเภทตามจำนวนโรงเรียนภายในกลุ่ม	4.13	0.85	4.32	0.77	4.39	0.70	4.31	0.76

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ข้าราชการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
10	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มนำสื่อการสอนไป บริการแก่ครูถึงโรงเรียน	4.07	1.00	4.14	0.89	4.40	0.75	4.25	0.86
11	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดระเบียบ การให้ค่าตอบแทนความสะอาดแก่ครู มากที่สุด	4.03	1.03	4.29	0.85	4.32	0.82	4.24	0.89
	รวม	4.24	0.93	4.48	0.76	4.51	0.67	4.44	0.77

จากตาราง 11 ความต้องการของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ ปรากฏผลดังนี้

ประธานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ เฉลี่ย
ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง
ให้จัดหายานพาหนะประจำศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่มได้
อย่างสะดวกและทั่วถึง มีความต้องการในระดับมากที่สุด

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น
เรื่อง จักรให้มีการอบรมครูผู้สอน เพื่อให้มองเห็นคุณค่าของการใช้สื่อการสอน ให้จัดหายานพาหนะ
ประจำศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่างสะดวกและทั่วถึง
ให้กำหนดค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มในการออกไปให้บริการสื่อตามโรงเรียนต่าง ๆ
ภายในกลุ่ม ให้ผู้บริหารโรงเรียนเร่งเร้า รุงใจให้ครูมาใช้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม และจัดสรร
งบประมาณให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้นเพื่อให้สามารถผลิตสื่อให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู
ในกลุ่ม มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ
เฉลี่ยในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อ
ยกเว้นเรื่อง ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มสำรวจความต้องการในการใช้สื่อการสอนของครูผู้สอน ให้ศูนย์
วิชาการกลุ่มจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ครูมาใช้บริการ ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มผลิตสื่อการสอนแต่ละ
ประเภทตามจำนวนโรงเรียนภายในกลุ่ม ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มนำสื่อการสอนไปบริการแก่ครูถึงโรงเรียน
และให้ศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดระเบียบการยืมที่อำนวยความสะดวกแก่ครูมากที่สุด มีความต้องการใน
ระดับมาก

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม
ด้านการบริการสื่อ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมาก
เกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ให้จัดหายานพาหนะประจำศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่
โรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ให้กำหนดค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม
ในการออกไปให้บริการสื่อตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม และให้ผู้บริหารเร่งเร้า และรุงใจให้
ครูมาใช้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม มีความต้องการในระดับมากที่สุด

2.3 ความต้องการความรู้ทางแผน

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความต้องการความรู้ทางแผนของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประธานกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		วิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	จัดให้มีการอบรมการวางแผนปฏิบัติงานแก่ คณะทำงานและคณะกรรมการบริหารศูนย์ วิชาการกลุ่ม	4.18	0.81	4.37	0.75	4.38	0.75	4.33	0.77
2	จัดให้คลังข้อมูลทางการศึกษาของกลุ่ม โรงเรียนต้นแบบเพื่อประโยชน์ในการ วางแผนปฏิบัติงาน	4.26	0.72	4.41	0.75	4.41	0.74	4.37	0.74
3	ให้คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนด รายละเอียดนโยบายในแผนงานในหลักเจเน	4.17	0.70	4.33	0.84	4.34	0.72	4.29	0.75
4	ให้กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบตาม ความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน อย่างแท้จริง	4.17	0.90	4.46	0.76	4.45	0.68	4.38	0.77

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้างานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	s รวม
5	ใหม่การวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม สอดคล้องกับสภาพปัญหาของกลุ่มโรงเรียน	4.25	0.90	4.51	0.68	4.50	0.64	4.44	0.73
6	ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดทำ แผนงานอย่างเพียงพอ	4.28	0.86	4.39	0.87	4.41	0.70	4.38	0.79
7	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม การวางแผนงานตามขั้นตอนของการ วางแผนอย่างแท้จริง	4.17	0.90	4.33	0.87	3.81	0.91	4.03	0.92
8	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม กำหนดนโยบายในการดำเนินงานให้ชัดเจน	4.24	0.76	4.37	0.81	4.41	0.66	4.36	0.73
9	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของกลุ่ม โรงเรียน	4.16	0.92	4.37	0.80	4.39	0.63	4.33	0.76

ตาราง 12 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	s รวม
10	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างทอเองและสม่ำเสมอ	4.22	0.84	4.39	0.75	4.42	0.66	4.37	0.73
11	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดมาตรการในการควบคุมงานให้เป็นไปตามแผนงาน	4.28	0.67	4.34	0.76	4.36	0.73	4.33	0.72
12	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน	4.20	0.91	4.36	0.81	4.36	0.68	4.32	0.78
13	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มมีการวางแผนระยะยาว เพื่อสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง	4.30	0.78	4.34	0.79	4.40	0.67	4.36	0.73
	รวม	4.21	0.85	4.38	0.79	4.36	0.73	4.33	0.78

จากตาราง 12 ความต้องการของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน ปรากฏดังนี้

ประธานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน เฉลี่ย
ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากทุกข้อ

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น
เรื่อง ใ้ให้มีการวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มสอดคล้องกับสภาพปัญหาของกลุ่มโรงเรียน มีความ
ต้องการในระดับมากที่สุด

ครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากทุกข้อ

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ
กลุ่ม ด้านการวางแผน เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับ
มากทุกข้อ

2.4 ความต้องการด้านการปฏิบัติงาน

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านการปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชากรกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	ให้จัดตั้งศูนย์วิชาการอำเภอเพื่อเชื่อมโยงศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่ม	4.25	0.91	4.47	0.90	4.50	0.79	4.43	0.85
2	ให้ประสานกลุ่มเป็นผู้บริหารโรงเรียนอันเป็นที่พึ่งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	3.88	1.28	4.21	1.10	4.36	1.00	4.20	1.11
3	ให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มปฏิบัติงานประจำสำนักงานกลุ่มโรงเรียน	4.39	0.88	4.66	0.60	4.51	0.82	4.52	0.79
4	ให้จัดหายานพาหนะให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม	4.62	0.75	4.78	0.58	4.74	0.63	4.72	0.65

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
5	ต้องการงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดทำเอกสาร คู่มือการปฏิบัติงาน เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน	4.38	0.69	4.46	0.79	4.56	0.62	4.49	0.68
6	ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จัดทำความเข้าใจเกี่ยวกับการค้าเงินลงทุนวิชาการกลุ่มผู้บริหารและครูสอนใหม่	4.32	0.85	4.57	0.72	4.56	0.60	4.50	0.70
7	ความรู้ ความเข้าใจโดยทั่วกันในการคัดเลือกบุคลากรที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อทำหน้าที่โดยเฉพาะ	4.39	0.67	4.43	0.85	4.51	0.71	4.46	0.74

ตาราง 13 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ศรัทธาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	x รวม	s รวม
8	ในคณะกรรมการกลุ่มแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานระหว่างสำนักงานกลุ่มกับโรงเรียนภายในกลุ่ม	4.11	0.84	4.34	0.90	4.32	0.68	4.27	0.87
9	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดบริการแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มในรูปศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการประสานงานอย่างรวดเร็ว	4.37	0.94	4.58	0.82	4.66	0.65	4.57	0.78
	รวม	4.30	0.91	4.50	0.84	4.52	0.76	4.46	0.82

จากตาราง 13 ความต้องการของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน ปรากฏผลดังนี้

ประชาชนกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น
เรื่อง ให้จัดหายานพาหนะให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียน
ต่าง ๆ ภายในกลุ่ม มีความต้องการในระดับมากที่สุด

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน
เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้น
เรื่อง ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มปฏิบัติงานประจำที่สำนักงานกลุ่มโรงเรียน ให้จัดหายานพาหนะ
ให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ให้
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม
ใหญ่บริหารและครูผู้สอนได้มีความรู้ ความเข้าใจโดยทั่วกัน และให้ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดบริการแก่ศูนย์
วิชาการกลุ่มในรูปแบบศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการประสานงานอย่างรวดเร็ว
มีความต้องการในระดับมากที่สุด

ครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการ
ประสานงาน เฉลี่ยในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับ
มากที่สุดเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่องให้จัดตั้งศูนย์วิชาการอำเภอเพื่อเชื่อมโยงศูนย์วิชาการจังหวัด
กับศูนย์วิชาการกลุ่ม ให้ประชาชนกลุ่มเป็นผู้บริหารโรงเรียนอันเป็นที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน
และให้คณะกรรมการกลุ่มแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานระหว่างสำนักงานกลุ่มกับโรงเรียนภายใน
กลุ่ม มีความต้องการในระดับมาก

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ
กลุ่ม ด้านการประสานงาน เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการใน
ระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มปฏิบัติงานประจำที่สำนักงานกลุ่ม
โรงเรียน ให้จัดหายานพาหนะให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับ
โรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม และให้ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดบริการแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มในรูปแบบ
วิชาการเคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการประสานงานอย่างรวดเร็ว มีความต้องการในระดับ
มากที่สุด

2.5 ความต้องการตามบุคลากร

ตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ความต้องการบุคลากรของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
1	1. ให้การบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ 1.1. ใต้ทัศนศึกษาเขาทำงานในศูนย์วิชาการ กลุ่มเป็นการเฉพาะ	4.64	0.65	4.61	0.80	4.62	0.67	4.62	0.70
2	2. ให้ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มมองเห็น ความสำคัญในการทำงานเกี่ยวกับ ศูนย์วิชาการกลุ่ม และสนใจให้ครูมา ร่วมงานด้วย	4.49	0.90	4.75	0.61	4.70	0.60	4.66	0.70
3	3. ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนา การศึกษาแห่งชาติ กำหนดสถานภาพของ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน	4.70	0.57	4.83	0.57	4.73	0.56	4.75	0.57

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
4	ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางของ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม	4.50	0.81	4.78	0.60	4.68	0.54	4.66	0.64
5	จัดให้มีการอบรมและสัมมนาแก่คณะทำงาน ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้ความรู้ ความสามารถและมีประสิทธิภาพในการ ทำงานเป็นประโยชน์ของผู้บริหาร และ ครูในกลุ่มโรงเรียน	4.50	0.79	4.71	0.63	4.66	0.67	4.63	0.70
6	ในคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มมีความ สำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อการ ปฏิบัติงานสูงขึ้น	4.33	0.81	4.55	0.72	4.59	0.60	4.52	0.69

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
7	ใหม่การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้								
8	ความสามารถ และมีความเหมาะสม เขาเป็นคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ใหม่การบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีคุณวุฒิ ทางเทคโนโลยีหรือโสตทัศนศึกษาเขา เป็นคณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม ใหม่การกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ความดีความชอบแก่คณะทำงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มพิเศษ ใหม่การประชุมเชิงเพื่อสร้าง เขาใจในการปฏิบัติงานให้คณะ กรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มและ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม	4.58	0.70	4.70	0.63	4.72	0.52	4.68	0.60
9		4.68	0.59	4.71	0.65	4.65	0.60	4.67	0.61
10		4.70	0.61	4.84	0.54	4.73	0.58	4.75	0.58
		4.38	0.83	4.74	0.60	4.61	0.59	4.59	0.67

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
11	ให้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน	4.58	0.77	4.75	0.61	4.64	0.61	4.65	0.66
	รวม	4.55	0.75	4.72	0.64	4.67	0.60	4.65	0.65

จากตาราง 14 ความต้องการของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
สำนักงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลากร ปรากฏดังนี้

ประธานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลากร เฉลี่ยใน
ระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุดเกือบทุกข้อ
ยกเว้นเรื่อง ให้ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มมองเห็นความสำคัญในการทำงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่ม
และเพิ่มใจให้ครูมาร่วมงานด้วย ให้สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดสรรงบประมาณ
เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม จัดให้มีการอบรมและสัมมนาแก่
คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสิทธิภาพในการทำงาน เป็น
ที่ยอมรับของผู้บริหารและครูในกลุ่มโรงเรียน ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มมีความสำนึกในหน้าที่
ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น และให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในกาช
ปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มและคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม มีความ
ต้องการในระดับมาก

หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลากร
เฉลี่ยในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุดทุกข้อ

ครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมูลากร
เฉลี่ยในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากที่สุดทุกข้อ

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์
วิชาการกลุ่ม คำนมูลากร เฉลี่ยในระดับมากที่สุด เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการ
ในระดับมากที่สุดทุกข้อ

2.6 ความต้องการด้านบริหารประเทศ ศึกษา ควบคุม กำกับ

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านบริหารประเทศ ศึกษา ควบคุม กำกับของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	Sรวม
1	ให้สำนักงานการประมงจังหวัดและสำนักงานการประมงที่เกาะอ่างทอง/เกาะอ่างทอง วางแผนการบริหารจัดการควบคุม กำกับ ศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างสม่ำเสมอและโดยทั่วถึง	4.39	0.88	4.51	0.72	4.47	0.71	4.46	0.76
2	ให้การอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มในศูนย์เกษตรกรรมกลุ่มโรงเรียน	4.29	0.85	4.54	0.72	4.40	0.69	4.41	0.74
3	จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มในศูนย์เกษตรกรรมเกาะอ่างทอง	4.11	0.89	4.32	0.93	4.32	0.72	4.27	0.82
4	จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มในศูนย์เกษตรกรรมจังหวัด	4.04	0.92	4.05	1.09	4.14	0.90	4.10	0.95

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงานกลุ่ม		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
5	จัดสรรงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมการนิเทศให้มากยิ่งขึ้น	4.45	0.70	4.53	0.72	4.49	0.64	4.49	0.67
6	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดช่วยเหลือในการจัดทำเครื่องมือใช้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่อนิเทศระดับกลุ่มโรงเรียน	4.29	0.86	4.64	0.56	4.48	0.69	4.47	0.72
7	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือช่วยในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่อนิเทศระดับอำเภอ	4.18	0.90	4.45	0.79	4.32	0.74	4.32	0.80
8	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือช่วยในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่อนิเทศระดับจังหวัด	4.08	0.92	4.33	0.84	4.25	0.83	4.23	0.86

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$ รวม	S รวม
9	ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควบคุมดูแลให้การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างทั่วถึง	4.36	0.74	4.49	0.66	4.43	0.65	4.42	0.68
10	ของการนิเทศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี	4.36	0.76	4.47	0.77	4.47	0.64	4.44	0.71
11	ของการนิเทศที่มีความสามารถด้านไอทีขั้นศึกษา	4.38	0.80	4.53	0.68	4.56	0.65	4.51	0.70
12	ของการนิเทศที่สามารถจัดการกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.34	0.92	4.63	0.63	4.59	0.64	4.54	0.72
13	ให้กลุ่มโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มโรงเรียน	4.24	0.85	4.49	0.70	4.46	0.69	4.41	0.74
14	ให้มีการวางแผนการนิเทศศูนย์วิชาการก่อนออกนิเทศทุกครั้ง	4.22	0.87	4.51	0.66	4.42	0.67	4.39	0.73

ตาราง 15 (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	ประชาชนกลุ่ม		หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		ครูวิชาการสำนักงาน		รวมเฉลี่ย	
		$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$	s	$\bar{x}$ รวม	s รวม
15	ในการวางแผนร่วมกันระหว่างกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในการออกนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม	4.30	0.86	4.54	0.70	4.44	0.70	4.43	0.75
	รวม	4.27	0.86	4.47	0.77	4.42	0.72	4.39	0.77

จากตาราง 15 ความต้องการของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
 สำนักงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ปรากฏผลดังนี้
 ประธานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการนิเทศ ติดตาม
 ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับมากทุกข้อ
 หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการนิเทศ
 ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับ
 มากที่สุดเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง จักรวรรคความรู้เกี่ยวกับการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มในแก่งนันท
 ระดับอำเภอ จักรวรรคความรู้เกี่ยวกับการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มในแก่งนันทระดับจังหวัด ในศูนย์
 วิชาการจังหวัดส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือช่วยในการนิเทศ ศูนย์วิชาการกลุ่มในแก่งนันทระดับ
 อำเภอ ในศูนย์วิชาการจังหวัดส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือช่วยในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มในแก
 งนันทระดับจังหวัด ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควบคุมดูแลให้มีการนิเทศศูนย์
 วิชาการกลุ่มอย่างทั่วถึง ต้องการศูนย์นิเทศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี และให้กลุ่มโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหา
 และความต้องการของกลุ่มโรงเรียน มีความต้องการในระดับมาก

ครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการนิเทศ
 ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการในระดับ
 มากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ต้องการศูนย์นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถด้านสถิติขั้นศึกษา ต้องการ
 ศูนย์นิเทศที่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความต้องการในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาสรุปรวมทั้งสามกลุ่ม ปรากฏว่า มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ
 กลุ่ม ด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ เฉลี่ยในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มี
 ความต้องการในระดับมากเกือบทุกข้อ ยกเว้นเรื่อง ต้องการศูนย์นิเทศที่มีความรู้ความสามารถด้าน
 สถิติขั้นศึกษา และต้องการศูนย์นิเทศที่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความ
 ต้องการในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบหัตถ์ของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู
วิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยเปรียบเทียบ
เป็นรายด้านและรวมทุกด้าน

ตาราง 16 การเปรียบเทียบหัตถ์ของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการ
สำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	5.26	2	2.63	2.01
ภายในกลุ่ม	393.04	301	1.31	
รวม	398.30	303		

$$F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 16 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน
มีปัญหการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการผลิตสื่อ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17 การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
 การสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.13	2	0.56	0.35
ภายในกลุ่ม	487.61	301		
รวม	488.74	303		

$$F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 17 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน
 มีปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการบริการสื่อ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตาม
 สมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 18 การเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อการดำเนินการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.23	2	0.61	0.46
ภายในกลุ่ม	400.02	301	1.33	
รวม	401.25	303		

$$F_{.01} (2, 301) = 4.66$$

$$F_{.05} (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 18 ประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีต่อการดำเนินการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในการวางแผน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 19 การเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.96	2	0.98	0.63
ภายในกลุ่ม	469.48	301	1.56	
รวม	471.44	303		

$$F_{.01} (2, 301) = 4.66$$

$$F_{.05} (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 19 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการประสานงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 20 การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อการหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม บ้านบุคลากร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	6.17	2	3.09	1.98
ภายในกลุ่ม	469.53	301	1.16	
รวม	475.70	303		

$$F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 20 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีต่อการหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในบ้านบุคลากร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 21 การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อการดำเนินการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม สำนักงานนิเทศ ศึกษา ควบคุม กำกับ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	0.79	2	0.39	0.31
ภายในกลุ่ม	384.91	301	1.28	
รวม	385.70	303		

$$F_{.01} (2, 301) = 4.66$$

$$F_{.05} (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 21 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีต่อการดำเนินการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในสำนักงานนิเทศ ศึกษา ควบคุม กำกับ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 22 การเปรียบเทียบทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม รวมทุกด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.86	2	0.93	0.63
ภายในกลุ่ม	445.69	301	1.40	
รวม	447.55	303		

$$F_{.01} (2, 301) = 4.66$$

$$F_{.01} (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 22 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม รวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยเปรียบเทียบเป็นรายค่าและรวมทุกค่า

ตาราง 23 การเปรียบเทียบลักษณะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ค่าการผลัดสื่อ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3.89	2	1.95	3.05*
ภายในกลุ่ม	192.07	301	0.64	
รวม	195.96	303		

$$^{**} F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$^{*} F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 23 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการผลัดสื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ Scheffé ต่อไป ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 การเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
 การสำนักงานที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
 คำนการผลิตสื่อ จำนวนเป็นรายกลุ่ม

ความต้องการคํานการ ผลิตสื่อ		ประธานกลุ่ม	หัวหน้า สำนักงานกลุ่ม	ครูวิชาการ สำนักงาน
	$\bar{X}$	4.186	4.445	4.448
ประธานกลุ่ม	4.186	-	.259	.262
หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	4.445		-	.003
ครูวิชาการสำนักงาน	4.448			-

ค่าวิกฤติของ Scheffé (s) = .355

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ใด โดยเทียบกับ ค่าวิกฤติของ Scheffé (s)
 แล้ว ไม่พบว่า มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่า ประธานกลุ่มกับหัวหน้าสำนักงาน
 กลุ่ม ประธานกลุ่มกับครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงานกลุ่มกับครูวิชาการสำนักงาน
 มีทัศนะต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน คำนการผลิตสื่อ
 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 25 การเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	3.88	2	1.94	3.33*
ภายในกลุ่ม	175.13	301	0.58	
รวม	179.01	303		

$$** F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$* F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 25 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการบริการสื่อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีทดสอบของ Scheffé ต่อไป ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 การเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
 การสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
 คำนการบริการสื่อ จำแนกเป็นรายคู่

ความต้องการค่านการ บริการสื่อ		ประธานกลุ่ม	หัวหน้า สำนักงานกลุ่ม	ครูวิชาการ สำนักงาน
	$\bar{X}$	4.244	4.477	4.515
ประธานกลุ่ม	4.244	-	.233	.271
หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	4.477		-	.038
ครูวิชาการสำนักงาน	4.515			-

ค่าวิกฤติของ Scheffé (s) = .355

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยเทียบกับ ค่าวิกฤติของ Scheffé (s) แล้ว ไม่พบว่า มีคู่ใดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แสดงว่า ประธานกลุ่มกับหัวหน้าสำนักงาน
 กลุ่มประธานกลุ่มกับครูวิชาการสำนักงาน และหัวหน้าสำนักงานกลุ่มกับครูวิชาการสำนักงาน
 มีทัศนะต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน คำนการบริการสื่อ
 ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 27 การเปรียบเทียบทักษะของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.37	2	0.69	1.14
ภายในกลุ่ม	181.01	301	0.60	
รวม	182.38	303		

$$F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 27 ประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการวางแผน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 28 การเปรียบเทียบลักษณะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2.66	2	1.33	1.99
ภายในกลุ่ม	201.80	301	0.67	
รวม	204.46	303		

$$F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 28 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการประสานงาน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 29 การเปรียบเทียบหัตถ์ของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนมุดฉกร

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.18	2	0.59	1.39
ภายในกลุ่ม	126.99	301	0.42	
รวม	128.17	303		

$$F_{.01} (2, 301) = 4.66$$

$$F_{.05} (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 29 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในค่านมุดฉกร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 30 การเปรียบเทียบลักษณะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	1.69	2	0.85	1.44
ภายในกลุ่ม	177.18	301	0.59	
รวม	178.87	303		

$$F_{.01} (2, 301) = 4.66$$

$$F_{.05} (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 30 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในคำนการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 31 การเปรียบเทียบทัศนคติของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม รวมทุกด้าน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2.29	2	1.15	1.92
ภายในกลุ่ม	179.93	301	0.60	
รวม	182.22	303		

$$F .01 (2, 301) = 4.66$$

$$F .05 (2, 301) = 3.02$$

จากตาราง 31 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม รวมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนจากแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 304 ฉบับ มีผู้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม จำนวน 87 ฉบับ และในจำนวน 87 ฉบับ แต่ละคนก็ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพียงบางท่านเท่านั้น ผู้วิจัยได้รวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยมีความถี่ในวงเล็บท้ายข้อ สรุปได้ดังนี้

ปัญหาคำณการผดิสื่อ

1. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มและครูวิชาการกลุ่ม ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการผดิสื่อ และมองไม่เห็นความสำคัญของสื่อ (6)
2. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน (3)
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีแผนในการปฏิบัติงาน (2)
4. บุคลากรไม่เพียงพอ (9)
5. การจัดซื้อวัสดุผดิสื่อไม่ตรงความต้องการของผู้ใช้บริการ (2)
6. คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มทำงานไม่ต่อเนื่อง (3)
7. สื่อที่ผดิสแล้วไม่มีครุมาให้บริการ ทำให้ผู้ผดิสขาดกำลังใจ (2)
8. ครูวิชาการกลุ่มไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่วางไว้ และไม่ตรงต่อเวลา (2)

ปัญหาคำณการบริการสื่อ

1. ครูไม่สามารถมารับสื่อด้วยตนเอง (8)
2. การบริการสื่อยังไม่ทั่วถึง (4)
3. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดระบบการบริการที่ดี (2)
4. คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่กล้านำสื่อออกไปบริการ เพราะเกรงว่าถ้าเกิดความเสียหายต้องรับผิดชอบ (7)
5. โรงเรียนไม่มีไฟฟ้าใช้ ทำให้สื่อบางชนิดไม่ใ้ใช้ (1)
6. ทางโรงเรียนยืมสื่อไปแล้วไม่ส่งคืนตามกำหนด ทำให้การบริการแก่โรงเรียนอื่น ๆ ด้ช้า (5)

7. สื่อการสอนมีไม่เพียงพอ ส่วนใหญ่จะมายืมเครื่องมือผลิต (4)

ปัญหาคำถามการวางแผน

1. คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ให้ความสำคัญต่อการวางแผน (3)
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีแผนงานที่ดี (5)
3. การวางแผนยังไม่มีทิศทาง และเป้าหมายที่แน่นอน (2)
4. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้จากผู้บริหารโรงเรียน (1)
5. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดนโยบายที่ชัดเจน (3)
6. คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ (3)
7. ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลก่อนการวางแผน (1)
8. ไม่มีการวางแผนร่วมกันระหว่างคณะทำงานกับคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม (2)
9. ผู้บริหารระดับกลุ่มไม่เข้าร่วมในการวางแผน ทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ไม่เข้าใจบทบาท ไม่เห็นความสำคัญ และไม่ให้ความร่วมมือ (2)

ปัญหาคำถามการประสานงาน

1. การประสานงานระหว่างโรงเรียนในกลุ่มมีน้อย (7)
2. ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนครูทราบข้อมูลจากศูนย์วิชาการกลุ่ม (2)
3. ผู้บริหารศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ให้ความสนใจศูนย์วิชาการกลุ่ม แต่มุ่งสนใจงานในโรงเรียนเท่านั้น (2)
4. ปรชาชนกลุ่มไม่ได้ประจำที่สำนักงานกลุ่ม ทำให้การประสานงานล่าช้า (4)
5. การคมนาคมระหว่างโรงเรียนไม่สะดวก
6. ผู้บริหารชั้นเป็นที่ตั้งศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่ให้ความสำคัญต่อศูนย์วิชาการกลุ่ม (2)

7. การประสานงานระหว่างกลุ่มโรงเรียนกับโรงเรียน และสำนักงาน
การประถมศึกษาอำเภอ ยังไม่มี มาตรการที่แน่นอน (1)

ปัญหาค้นบุคลากร

1. ไม่มีบุคลากรมาปฏิบัติงานในศูนย์วิชาการโดยเฉพาะ ต้องอาศัยครูซึ่งมีภาระ
หน้าที่มากอยู่แล้ว (4)
2. บุคลากรขาดกำลังใจโดยเฉพาะการพิจารณาความดีความชอบและขาดอิสรภาพ
ในการปฏิบัติงาน (2)
3. บุคลากรมีความขัดแย้งกัน และไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน (1)
4. บุคลากรที่มาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม มักเป็นผู้ที่โรงเรียนไม่ต้องการตัว
เนื่องจากไม่มีสมรรถภาพในการทำงาน และขัดแย้งกับผู้บริหาร (1)
5. ไม่มีบุคลากรต้องการมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพราะการพิจารณา
ความดีความชอบไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน (3)

ปัญหาค้นการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

1. การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มยัง ไม่มีระบบที่แน่นอน (3)
2. ผู้รับการนิเทศ ไม่ยอมรับและปฏิบัติตามผู้นิเทศ (2)
3. ผู้นิเทศระดับอำเภอมีเวลาในการนิเทศน้อย (1)
4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/
กิ่งอำเภอ ขาดการนิเทศ และช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องและจริงจัง (2)

ความต้องการด้านการผลิตสื่อ

1. ผลิตสื่อให้ครบตามแผนการสอนที่กำหนดในหลักสูตร (2)
2. ผลิตสื่อให้มีความมั่นคง แข็งแรง และมีประสิทธิภาพ (4)
3. ต้องการคู่มือที่ใช้ในการผลิตสื่อทุกกลุ่มประสบการณ์ (8)
4. ต้องการสื่อต้นแบบที่อาจทำเป็นรูป หนังสือที่บรรจุภาพและเนื้อหา ขั้นตอนการผลิต
สื่อทุกอย่างที่ควรมีในศูนย์วิชาการกลุ่ม (1)

ความต้องการด้านการบริการสื่อ

1. ควรให้มีแผนงานบริการสื่อที่เป็นระบบแน่นอน (3)
2. โรงเรียนแต่ละโรงควรได้รับบริการสื่ออย่างทั่วถึง (2)
3. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดหายานพาหนะ เช่น สามล้อเครื่อง รถยนต์ ค่าตอบแทนผู้ไปบริการสื่อให้เพียงพอทุกระดับ (1)

ความต้องการด้านการวางแผน

1. ศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีแผนงานที่ชัดเจน ง่ายและสะดวกต่อการปฏิบัติ (7)
2. ควรมีเจ้าหน้าที่จากจังหวัดออกไปแนะนำการวางแผนให้ศูนย์วิชาการกลุ่ม (2)
3. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หรือศูนย์วิชาการจังหวัดควรมีแผนงาน การปฏิบัติงานประจำปีให้กลุ่มโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ และเป็นแนวเดียวกัน (4)

ความต้องการด้านการประสานงาน

1. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กลุ่มโรงเรียน และโรงเรียน ควรกำหนด ระบบการประสานงานกันให้ชัดเจน (4)
2. ควรกำหนดมาตรการให้ประธานกลุ่มมาปฏิบัติงานที่สำนักงานกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ (1)
3. ให้มีการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนระหว่างกลุ่มด้วย (1)
4. การประชาสัมพันธ์ควรจัดในทุกระดับ ทั้งระดับจังหวัด อำเภอ และกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้ครูตื่นตัวในการนำสื่อไปใช้ (1)

ความต้องการด้านบุคลากร

1. ต้องการบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรับผิดชอบในหน้าที่ (4)
2. ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีหรือสื่อดัดแปลงศึกษา โดยเฉพาะ ไม่ควรให้ครูจากโรงเรียนมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม (3)

3. คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มควรให้สอนน้อยลง หรือไม่ให้สอนเลย (6)
4. ให้เพิ่มโควตาการพิจารณาความดีความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น (2)
5. คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีอย่างน้อย 5 คน (1)
6. สำนักงานกลุ่มโรงเรียนควรมีรูปแบบเป็นเอกเทศ มีอำนาจบังคับบัญชาบุคลากรในสำนักงานกลุ่มโรงเรียน ได้ด้วย

ความต้องการด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

1. ต้องการให้ระบบการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มที่ชัดเจนทั้งในระดับกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (4)
2. ต้องการให้เพิ่มอำนาจหน้าที่ของศูนย์นิเทศ ทุกระดับ (2)
3. ต้องการให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มทุกภาคเรียน ๆ ละ 1 ครั้ง (1)
4. ศูนย์หน้าพื้นที่นิเทศควรนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณาในการแก้ปัญหา

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ต้องการศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน และเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ สำนักงานเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี
1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครู วิชาการสำนักงาน เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า -

1. ทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน
2. ทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัด สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ประกอบด้วยประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวน ดังนี้

ประธานกลุ่ม	จำนวน	183 คน
หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	จำนวน	183 คน
ครูวิชาการสำนักงาน	จำนวน	366 คน
รวมประชากรทั้งสิ้น	จำนวน	732 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ประกอบด้วยประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ใ้มา โดยวิธีสุ่มแบบหลายชั้นตอน มีจำนวนดังนี้

ประธานกลุ่ม	จำนวน	79 คน
หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม	จำนวน	79 คน
ครูวิชาการสำนักงาน	จำนวน	158 คน
รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น	จำนวน	316 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า เพื่อใช้วัดทัศนคติของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 85 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า เพื่อใช้วัดทัศนคติของประชาชน กลุ่มหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน เกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน รวมทั้งสิ้น 77 ข้อ

นอกจากนี้ ยังมีแบบสอบถามปลายเปิดในตอนท้ายของตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถาม เพื่อให้ผู้ตอบได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) ปรากฏว่า แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9491 ส่วนแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.9862

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม หาค่าความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)
2. ปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นรายข้อและรายด้าน แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวของ เบสต์ (Best. 1964 : 189)
3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เพื่อทราบลักษณะการกระจายความถี่ของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละข้อคำถาม
4. ทดสอบสมมติฐาน เปรียบเทียบทัศนคติของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way analysis of variance) ถ้าพบว่าค่าสถิติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยการวิเคราะห์แบบทดสอบเพื่อการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple comparison tests) โดยใช้วิธี Scheffe's Method

5. ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด นำมาแจกแจงความถี่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการผลิตสื่อ มีปัญหาในระดับปานกลาง และที่มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดคนแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ อันดับรองลงมาคือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

1.2 ด้านบริการสื่อ มีปัญหาในระดับปานกลาง และที่มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนยานพาหนะในการออกไปบริการตามโรงเรียน อันดับรองลงมา คือ คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายในการนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

1.3 ด้านการวางแผน มีปัญหาในระดับปานกลาง และที่มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มขาดการประเมินผลการปฏิบัติงาน อันดับรองลงมา คือ คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

1.4 ด้านการประสานงาน มีปัญหาในระดับมาก และที่มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดพาหนะที่ใช้ในการติดต่อประสานงาน อันดับรองลงมา คือ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดงบประมาณเพื่อใช้ในการติดต่อประสานงาน โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

1.5 ด้านบุคลากร มีปัญหาในระดับมาก และที่มีปัญหามากเป็นอันดับหนึ่ง คือ การพิจารณาความดีความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็น

หลักปฏิบัติไถ่แน่นอน อันับรองลงมา คือ คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มชาควัฒและกำลังใจในการปฏิบัติงาน โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

1.6 ด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ มีปัญหาในระดับปานกลาง และที่มีปัญหาเป็นอันดับหนึ่ง คือ การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มชาควัฒความต่อเนื่อง อันับรองลงมา คือ ศูนย์นิเทศระดับกลุ่มชาควัฒประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

2. ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีดังต่อไปนี้

2.1 ด้านการผลิตสื่อ มีความต้องการในระดับมาก และที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น อันับรองลงมา คือ การอนุมัติค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงาน โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

2.2 ด้านการบริการสื่อ มีความต้องการในระดับมาก และที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ให้จัดหายานพาหนะประจำศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่างสะดวกและทั่วถึง อันับรองลงมา คือ ให้กำหนดค่าใช้จ่ายสอยของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มในการออกไปให้บริการสื่อตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

2.3 ด้านการวางแผน มีความต้องการในระดับมาก และที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ให้มีการวางแผนงานของศูนย์วิชาการกลุ่มสอดคล้องกับสภาพปัญหาของกลุ่มโรงเรียน อันับรองลงมา คือ ให้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบตามความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติงานอย่างแท้จริง และให้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดทำแผนงานอย่างเพียงพอ โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

2.4 ด้านการประสานงาน มีความต้องการในระดับมาก และที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ให้จัดหายานพาหนะให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม อันับรองลงมา คือ ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดบริการแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มในรูปศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ใน

การประสานงานอย่างรวดเร็ว โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

2.5 ด้านบุคลากร มีความต้องการในระดับมากที่สุด และที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดสภาพของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน และให้มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบแก่คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน อันดับรองลงมา คือ ให้มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและมีความเหมาะสมเข้าเป็นคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

2.6 ด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ มีความต้องการในระดับมาก และที่มีความต้องการมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ต้องการผู้นิเทศที่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันดับรองลงมา คือ ต้องการผู้นิเทศที่มีความรู้ ความสามารถด้านโสตทัศนศึกษา โดยทั้งสามกลุ่มมีทัศนะเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน

3. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการผลิตสื่อ การบริการสื่อ การวางแผน การประสานงาน ด้านบุคลากร และการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานที่มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการผลิตสื่อ การบริการสื่อ การวางแผน การประสานงาน ด้านบุคลากร และการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ปรากฏว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ทัศนะเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน

2. ทิศนะเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนของ
 ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
 จังหวัดอุบลราชธานี ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ทั้งไว้ทั้ง 2 ข้อ และเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบ
 ทิศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานที่มีต่อปัญหาและความ
 ต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียนรวมทุกท่านและรายท่าน ปรากฏผล
 ดังต่อไปนี้

1. ผลการเปรียบเทียบทิศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
 สำนักงานที่มีต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโรงเรียน รวมทุกท่าน
 ปรากฏว่า ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีทิศนะไม่แตกต่างกัน
 และเมื่อพิจารณาเป็นรายท่าน ปรากฏว่า ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการ
 สำนักงาน มีทิศนะต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ไม่แตกต่าง
 กันเกือบทุกท่าน ยกเว้น ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มด้านการผลิตสื่อ
 และการบริการสื่อ ปรากฏว่า ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน
 มีทิศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยนี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ทั้งไว้ และการที่ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงาน
 กลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีทิศนะต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ
 กลุ่ม รวมทุกท่าน ไม่แตกต่างกันนั้น อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีความรู้ ความ
 เข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ตลอดจนกระบวนการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มเป็น
 อย่างดี และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีก็ได้จัดให้มีการประชุม อบรม
 สัมมนาคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการ กลุ่ม และคณะทำงานศูนย์วิชาการ กลุ่ม ให้มีความเข้าใจ
 ในนโยบาย เป้าหมาย และแนวทางปฏิบัติงานอย่างจริงจัง ซึ่งเป็นผลทำให้ประธานกลุ่ม
 หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีทิศนะต่อปัญหาและความต้องการในการ
 ดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มโดยสอดคล้องกัน

ส่วนความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มในด้านการผลิตสื่อ และการบริการสื่อ ศึกษากลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยเทียบกับค่าวิกฤติของ Scheffe' (s) แล้ว ไม่พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากค่า F ที่มีนัยสำคัญนั้น มีนัยสำคัญเฉพาะที่ .05 แต่ไม่มีนัยสำคัญที่ .01 ซึ่งวิธีการในการเปรียบเทียบระหว่างคู่ไม่สามารถชี้ได้แน่นอนว่าคู่ไหนแตกต่างกัน

2. ทักษะของศึกษากลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านบุคลากร ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยปัญหาคานบุคลากร พบว่า การพิจารณาความถี่ความชอบแก่คณะทำงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็นหลักปฏิบัติได้แน่นอน คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารในกลุ่มโรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงทำการสอนควบ ไม่มีเวลาปฏิบัติงานให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเต็มที่ และคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม

ส่วนความต้องการคานบุคลากร พบว่า ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดสถาณาพของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน และต้องการให้มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความถี่ความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน

ปัญหาแรกที่พบว่า การพิจารณาความถี่ความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ยังไม่มีกฎเกณฑ์ที่เป็นหลักปฏิบัติได้แน่นอน สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มที่ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความถี่ความชอบแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มเป็นข้าราชการครูที่ถูกคัดเลือกมาจากโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยกลุ่มโรงเรียน พ.ศ. 2529 ทำให้ข้าราชการครูที่ถูกคัดเลือกให้เป็น

คณะกรรมการมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ในทางปฏิบัติทำให้เกิดปัญหาว่า ใครจะเป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการครูที่มาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อประกอบการพิจารณาความดีความชอบ และจะมีวิธีการประเมินผลอย่างไร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติก็ยังไม่ได้มีการกำหนดระเบียบในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน ทำให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มเกิดความไม่มั่นใจในการพิจารณาความดีความชอบ และไม่มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน ส่วนปัญหาคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม มีขอบเขตความรับผิดชอบในหน้าที่มากยิ่งขึ้น เพราะนอกจากจะปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่โรงเรียนแล้วยังปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มอีกด้วย แต่คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับสิทธิหรือผลประโยชน์ตอบแทนเพิ่มขึ้น ซึ่งการปฏิบัติงานในหน้าที่จะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย เช่น การเดินทางไปมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม การนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน การติดต่อประสานงาน ซึ่งจำเป็นต้องใช้ยานพาหนะและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับน้ำมัน เป็นต้น

ปัญหาต่อมาคือ ผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียนไม่สนับสนุนให้ครูมาทำงานที่ศูนย์วิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของศูนย์วิชาการกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับสรุปผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 2531 : 17) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนภายในกลุ่มยังไม่เห็นความจำเป็นของศูนย์วิชาการกลุ่ม ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์วิชาการกลุ่มทั้งในระดับกลุ่มและอำเภอ และสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่ง ถ้าผู้บริหารโรงเรียนอนุญาตให้ครูมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ก็จะทำให้ทางโรงเรียนเกิดปัญหามูลค่าการไม่เพียงพอ และทำให้มีผลกระทบต่อการบริหารงานโรงเรียนด้วย

ปัญหาต่อมาคือ คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มมีชั่วโมงสอนด้วย ไม่มีเวลาปฏิบัติงานให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนยังขาดแคลนบุคลากร โดยเฉพาะในกรณีที่คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ให้นำมาปฏิบัติงานประจำที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ต้องทำการสอนที่โรงเรียน และเมื่อมีเวลาว่างจึงเดินทางไปมาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม

ส่วนที่มาปฏิบัติงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ทางโรงเรียนซึ่งเป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่มก็จะให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มช่วยสอนให้ทางโรงเรียนด้วย ในอีกกรณีหนึ่ง คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มจะเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนอันเป็นที่ตั้งของศูนย์วิชาการกลุ่ม จึงมีงานที่ปฏิบัติ 2 อย่าง คือ งานสอนนักเรียนและงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม ทำให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่สามารถทำงานให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มได้อย่างเต็มที่

ส่วนปัญหาคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มมีที่พักอาศัยห่างไกลจากศูนย์วิชาการกลุ่ม เมื่อได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม จึงมีความจำเป็นที่ต้องเดินทางมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มทุกวัน ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น แต่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ

สภาพปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่ต้องการให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดสภาพของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน ซึ่งนอกเหนือจากการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบ การสร้างขวัญกำลังใจ การสนับสนุนค่านงบประมาณ ตลอดจนการจัดสวัสดิการ ผลประโยชน์ตอบแทนตามความจำเป็นแล้ว ผู้วิจัยยังเห็นว่า ควรจะได้มีการกำหนดบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ สายงานการบังคับบัญชา การเข้าสู่ตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ควรจะมีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพราะถ้าหากไม่มีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนแล้ว บุคลากรที่ปฏิบัติงานก็จะเกิดความสับสน ไม่มีความมั่นใจในสภาพภาพของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ย่อมจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ดังที่กิติมา ปรีดีกิลก (กิติมา ปรีดีกิลก 2529 ข : 119) กล่าวว่า ถ้าหากการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถมาปฏิบัติงานบุคคลที่ทำงานไม่มีขวัญ กำลังใจในการทำงาน ผลของงานจะสำเร็จด้วยก็นั้นยากยิ่ง

ผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกเหนือจากการจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้เพียงพอแก่การปฏิบัติงานแล้ว การดำเนินการเกี่ยวกับการวางแผนนโยบายในคณะทำงาน

ศูนย์วิชาการกลุ่ม การสรรหาผู้มีความรู้ ความสามารถที่มีจำนวนเพียงพอ เข้ามาดำเนินงาน ให้เกิดประโยชน์เต็มที่ตลอดทั้งการบำรุงรักษา สนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพของ ผู้ปฏิบัติงาน ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ก็เป็นสิ่งจำเป็นที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ และสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด ท้องพิจารณาอย่างรอบคอบและร่วมมือกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

3. ทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มี ต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการประสานงาน ไม่ แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยปัญหาค้นการประสานงาน พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มชาคพาหนะที่ ใช้ในการติดต่อประสานงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มชาคขบประมาณในการติดต่อประสานงาน และ การประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการ กลุ่มมีความล่าช้า

ส่วนผลการวิจัยความต้องการด้านการประสานงาน พบว่า ต้องการให้จัดหา ยานพาหนะแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม และต้องการให้ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดบริการแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มในรูปศูนย์วิชาการ เคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการประสานงานอย่างรวดเร็ว

ปัญหาแรกที่พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มชาคพาหนะที่ใช้ในการติดต่อประสานงาน และ ชาคขบประมาณในการติดต่อประสานงาน มีความสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสามกลุ่มที่ต้องการให้จัดหายานพาหนะให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อสะดวกในการติดต่อ ประสานงานกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากที่ตั้งของโรงเรียนภายใน กลุ่มอยู่ห่างไกลกัน และการคมนาคมไม่สะดวก การติดต่อประสานงานมีความจำเป็นต้องใช้ ยานพาหนะ และมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เมื่อชาคยานพาหนะและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จึงทำให้การติดต่อประสานงานเป็นไปด้วยความลำบาก ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัย ของสมชาย ปิ่นสุข (สมชาย ปิ่นสุข 2526 : 139) ที่พบว่า กลุ่มโรงเรียนมีปัญหาใน เรื่องการขาดแคลนงบประมาณอยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิทย์ มูลคำ (สุวิทย์ มูลคำ 2527 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลุ่มโรงเรียนมีปัญหาใน

การปฏิบัติมากที่สุดคือ การที่บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานน้อย และรองลงมาคือ งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ คณะกรรมการกลุ่มโรงเรียน ขาดการประสานงานที่ดีพอ และมีกิจกรรมในการประสานงานน้อยเกินไป

ปัญหาต่อมาคือ การประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่มมีความล่าช้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากไม่มีศูนย์วิชาการอำเภอเชื่อมโยงศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่ม ในทางปฏิบัติ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จะมีศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ คนหนึ่งรับผิดชอบงานศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่ม แต่ก็ยังเป็นเพียงการติดต่อประสานงานกันในชั้นเอกสาร หนังสือเท่านั้นในกรณีที่ศูนย์วิชาการกลุ่มมีความต้องการที่จะขอรับบริการต่าง ๆ จากศูนย์วิชาการจังหวัด คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มก็จะไปติดต่อขอรับบริการโดยตรงจากศูนย์วิชาการจังหวัด ซึ่งทำให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มเสียเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และยังทำให้การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มล่าช้าไปด้วย และในอีกกรณีหนึ่งอาจเนื่องมาจากศูนย์วิชาการจังหวัดขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี เช่น ขาดสารประชาสัมพันธ์ การประชุม (คพศ.) ของสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ เสนอต่อคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ 2530 : 19) ที่พบว่าประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศูนย์วิชาการจังหวัดยังไม่ดีพอ ทำให้บุคลากรทั้งในระดับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียนไม่เข้าใจบทบาทของศูนย์วิชาการจังหวัดและจะมาขอใช้บริการจากศูนย์วิชาการจังหวัดอย่างไร

จากปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม ที่ต้องการให้ศูนย์วิชาการจังหวัดบริการแก่ศูนย์วิชาการกลุ่มในรูปศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการบริการและประสานงานอย่างรวดเร็วและเป็นไปโดยทั่วถึง การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีความต้องการเป็นไปอย่างสอดคล้องกัน อาจเนื่องมาจากศูนย์วิชาการกลุ่มอยู่ห่างไกลจากศูนย์วิชาการจังหวัด การติดต่อประสานงาน การขอรับ

บริการเป็นไปด้วยความลำบาก และล่าช้าคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มที่มาขอรับบริการจาก ศูนย์วิชาการจังหวัดต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่คณะทำงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ยอมมาขอรับบริการจากศูนย์วิชาการจังหวัด

ผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการบริการในรูปแบบศูนย์วิชาการเคลื่อนที่จะทำให้การดำเนินงานศูนย์วิชาการ กลุ่มดำเนินไปด้วยดี ทั้งนี้เพราะ นอกจากศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาขอรับ บริการแล้ว ศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ยังสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความก้าวหน้าในการดำเนินงาน เพื่อนำมาวิเคราะห์และวิจัยในการแก้ปัญหาและ พัฒนางานของศูนย์วิชาการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ศูนย์วิชาการเคลื่อนที่ยังสามารถทำหน้าที่ในการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ไม่ต่อเนื่อง และเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง ให้อีกด้วย

4. ทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มี ต่อปัญหาในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ ไม่แตกต่างกัน ส่วนทักษะที่ มีต่อความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการบริการสื่อ ปรากฏว่า แตกต่าง กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยปัญหาค้นหาบริการสื่อ พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มชาดแกลนยานพาหนะ ในการออกไปให้บริการตามโรงเรียน คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายใน การนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน และครูมายืมสื่อจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง เกิดปัญหาค้นหาเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ส่วนผลการวิจัยความต้องการในด้านการบริการสื่อ พบว่า ต้องการให้จัดหายานพาหนะ ประจำศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม และต้องการให้ กำหนดค่าใช้จ่ายสอยแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มในการออกไปให้บริการสื่อตามโรงเรียน ต่าง ๆ ภายในกลุ่ม

ปัญหาแรกพบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มชาดแกลนยานพาหนะในการออกไปบริการตาม โรงเรียนสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม ที่ต้องการให้จัดหายานพาหนะ

ประจำศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้บริการสื่อการสอนแก่โรงเรียนภายในกลุ่ม การที่กลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีทัศนคติที่สอดคล้องกันเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่มอยู่ห่างไกลกัน และสื่อที่จะนำไปบริการยังโรงเรียนมีขนาดใหญ่และมีจำนวนมาก มีความจำเป็นของวิทยานิพนธ์ที่มีเนื้อที่บรรทุกกว้างพอ เพื่อนำสื่อออกบริการได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว แม้ว่าคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มและครูในโรงเรียนจะมีรถจักรยานยนต์ แต่ก็ไม่สามารถให้บริการได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากกรณีขนาดเล็ก ทำการขนส่งไม่สะดวก และอาจเกิดความเสียหายได้

ปัญหาต่อมาคือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีค่าใช้จ่ายในการนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่ม ที่ต้องการให้กำหนดค่าใช้จ่ายแก่คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มในการออกไปให้บริการสื่อตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ถ้าหากมีการนำสื่อออกไปบริการตามโรงเรียน และต้องมียานพาหนะและค่าน้ำมัน จึงทำให้การบริการสื่อเป็นไปได้โดยไม่ทั่วถึง เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทนให้ ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับสรุปผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 2531 : 18) ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่สามารถนำสื่อจากศูนย์วิชาการกลุ่มไปบริการถึงโรงเรียนได้ เนื่องจากขาดงบประมาณสนับสนุน

ส่วนปัญหา ครูมายืมสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง เกิดปัญหาคำนวณเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มไม่สามารถนำสื่อออกบริการตามโรงเรียนได้ ทางโรงเรียนจึงให้ครูในโรงเรียนมายืมสื่อจากศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตนเอง ทำให้ครูไม่ยืมสื่อเพราะเสียเวลาและค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าหากโรงเรียนอยู่ห่างไกลยิ่งทำให้ครูต้องเสียเวลามาก และอาจทำให้ไปถึงโรงเรียนสาย ทำให้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนด้วย

5. ทัศนคติของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการผลิตสื่อ ไม่แตกต่างกัน ส่วนทัศนคติที่มีต่อ

ความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม การผลิตสื่อ ปรากฏว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการวิจัยไต่หาคำถามการผลิตสื่อ พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มชาตก้นแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ ส่วนผลการวิจัยความต้องการในการผลิตสื่อ พบว่า ต้องการให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มให้มากขึ้น

ปัญหาการผลิตสื่อที่พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มชาตก้นแบบที่ใช้ในการผลิตสื่อ สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มที่ต้องการให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่มีประสบการณ์ในการผลิตสื่อมากพอ ในระยะเริ่มต้นยังมีความจำเป็นต้องใช้ต้นแบบในการผลิตและสาเหตุอีกประการหนึ่งอาจเนื่องมาจากศูนย์วิชาการจังหวัดยังไม่สามารถผลิตสื่อต้นแบบได้มากพอแก่ความต้องการของศูนย์วิชาการกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) ที่สำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือเสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2530 : 18) ที่พบว่า การผลิตสื่อต้นแบบเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของศูนย์วิชาการจังหวัด มีการปฏิบัติน้อย เนื่องจากปัจจัยดังนี้

1. เป็นระยะแรกของการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการจังหวัดบางจังหวัดยังขาดความพร้อมอยู่มาก

2. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการผลิตโดยตรง ดังนั้นศูนย์วิชาการจังหวัดจะดำเนินการผลิตเพื่อสนับสนุนโครงการต่าง ๆ โดยใช้งบประมาณของโครงการนั้น ๆ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยสอดคล้องกับสรุปผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 2531 : 17) ที่พบว่า ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีสื่อต้นแบบที่มีคุณภาพ

ปัญหาต่อมาคือ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มมีการกิจที่ต้องทำหลายอย่าง เช่น เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน เป็นครูประจำชั้น ครูประจำวิชา และงานพิเศษอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียน จากแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า หัวหน้าสำนักงานกลุ่มจำนวน 76 คน มีชั่วโมงทำการสอนมากกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์ ถึงร้อยละ 46.05 มีชั่วโมงทำการสอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์ ถึงร้อยละ 36.84 และไม่มีชั่วโมงทำการสอนเพียงร้อยละ 17.11 เท่านั้น ส่วนครูวิชาการสำนักงานจำนวน 152 คน มีชั่วโมงทำการสอนมากกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์ ถึงร้อยละ 63.16 มีชั่วโมงทำการสอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์ ร้อยละ 30.26 และไม่มีชั่วโมงทำการสอนเพียงร้อยละ 6.58 เท่านั้น

จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มต้องรับภาระทั้งการเรียนการสอนที่โรงเรียนและทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่มด้วย ทั้งนี้ยังไม่รวมงานพิเศษอื่น ๆ ที่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มรับผิดชอบอีกด้วย ซึ่งการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับรายงานการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการประเมินศึกษา (คพศ.) ของสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือที่ สนอต่อคณะกรรมการ การประเมินศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการประเมินศึกษาแห่งชาติ 2530 : 20) ที่พบว่า บุคลากรผู้มีความรู้ ความสามารถที่จะมาร่วมผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม ส่วนใหญ่มีภาระกิจการเรียนการสอนค่อนข้างมากเป็นปกติอยู่แล้ว จึงทำให้เวลาที่ใช้ในการผลิตสื่อนั้นน้อย และยังสอดคล้องกับสรุปผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการจังหวัดและศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (สำนักงานการประเมินศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี 2531 : 18) ที่พบว่า คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มไม่มีเวลาที่จะมาปฏิบัติงานด้านการผลิตสื่อที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม

ผู้วิจัยเห็นว่า เพื่อให้การผลิตสื่อของศูนย์วิชาการกลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ศูนย์วิชาการจังหวัดควรให้มีการผลิตสื่อต้นแบบใหม่มากขึ้น และควรให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ให้ความสำคัญในการผลิตสื่อที่ศูนย์วิชาการกลุ่มให้มากขึ้น โดยลดชั่วโมงทำการสอนให้น้อยที่สุด หรือไม่มีชั่วโมงทำการสอนเลย และควรมีการจัดสรรบุคลากรมาทดแทนบุคลากรที่มาปฏิบัติงานประจำที่ศูนย์วิชาการกลุ่มด้วยตามความจำเป็น และเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในด้านการบริหารงานบุคลากรในโรงเรียนด้วย

6. ทักษะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่มีต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม คำนการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยปัญหาคำนการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ พบว่า การนิเทศ ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง ผู้นิเทศระดับกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรม การนิเทศและการนิเทศของผู้นิเทศระดับอำเภอเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง ส่วนผลการวิจัย ความต้องการคำนการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ พบว่า ต้องการผู้นิเทศที่สามารถจัด กิจกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาแรกที่พบว่า การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่องและเป็นไปโดยไม่ทั่วถึง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการผู้นิเทศไม่มีเวลาเพียงพอในการให้การนิเทศเพราะมีภารกิจที่ต้องปฏิบัติหลายอย่าง เช่น ในระดับกลุ่ม ประธานกลุ่มเป็นทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม คณะกรรมการกลุ่ม ซึ่งการปฏิบัติงานหลายหน้าที่ ทำให้ไม่มีเวลาออกนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มได้อย่างต่อเนื่องและโดยทั่วถึง ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับสรุปผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการจังหวัด และศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด อุบลราชธานี 2531 : 19) ที่พบว่า ผู้นิเทศในระดับต่าง ๆ ไม่สามารถให้การนิเทศ ศูนย์วิชาการกลุ่มได้อย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เนื่องจากไม่มีเวลา และขาดงบประมาณ การนิเทศ

ปัญหาคือผู้นิเทศระดับกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดสรรงบประมาณในระดับกลุ่มส่วนใหญ่ เพื่อให้จัดซื้อวัสดุผลิต หรือวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิตสื่อ ส่วนงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการนิเทศ โดยตรงยังไม่มี จึงทำให้การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มไม่สามารถดำเนินไปด้วยดี เนื่องจาก การจัดกิจกรรมการนิเทศต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ และบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ แก่กลุ่มโรงเรียนก็ยังขาดแคลนในเรื่องดังกล่าวอยู่มาก ถึงผลการวิจัยของ สมพร สุขเกษม (สมพร สุขเกษม 2526 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า กลุ่มโรงเรียน

ชาคูปกรณ์ และสื่อที่ใช้ในการนิเทศ วิชาการติดตามผลและการประเมินผลและชาค
การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนความต้องการด้านการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ที่พบว่า ต้องการผู้นำนิเทศ
ที่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการนิเทศ
ศูนย์วิชาการกลุ่มทั้งในระดับกลุ่ม อำเภอ และจังหวัด ยังไม่มีระบบการนิเทศ ติดตาม ควบคุม
กำกับที่แน่ชัดการนิเทศส่วนใหญ่จะเป็นการให้คำแนะนำหรือปรึกษาหารือระหว่างผู้นำนิเทศ
คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม แต่การจัดกิจกรรมการนิเทศที่เป็นการทดลอง สาทิต จัก
นิทรรศการ ประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการยังมีค่อนข้างน้อย และสาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง
คือ ผู้นำนิเทศทั้งในระดับกลุ่มอำเภอ และจังหวัด ยังขาดทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ ทลอค
จนประสบการณ์ และงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ จึงทำให้การนิเทศศูนย์วิชาการ
กลุ่มไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ผู้วิจัยเห็นว่า การที่จะแก้ปัญหาการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ให้เกิดผลดีนั้น
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุบลราชธานี ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนา ผู้นำหน้าทีนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มในทุกระดับ เพื่อ
ให้บุคลากรทั้งกลุ่มมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการนิเทศศูนย์วิชาการ
กลุ่มและเกิดความมั่นใจในการนิเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้เกิด
ผลดีด้วย นอกจากนี้ ควรจะให้มีการควบคุม คุนแลผู้นำนิเทศให้ทุกระดับใส่ใจและเอาใจใส่
ต่อการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและโดยทั่วถึง และควรจัดสรรงบประมาณ
เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในค่านนี้เพิ่มขึ้นด้วย

7. ทิศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน ที่
มีข้อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ด้านการวางแผน ไม่
แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยปัญหาค้นการวางแผน พบว่า/คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการ
กลุ่มชาคการประเมินผลการปฏิบัติงาน ส่วนผลการวิจัยความต้องการด้านการวางแผน พบว่า
ต้องการให้มีการวางแผนงานของศูนย์วิชาการ กลุ่มให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของกลุ่มโรงเรียน

ปัญหาในด้านการวางแผนที่พบว่า คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มชา การประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่เห็นความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน และอาจคิดว่า การประเมินผลการ ปฏิบัติงานสิ้นเปลืองเวลา งบประมาณ ตลอดจนต้องใช้บุคลากรในการประเมินด้วย ผลการวิจัย นี้สอดคล้องกับรายงานผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.) ของสำนักงานโครงการรับความช่วยเหลือ ที่เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2530 : 19) ที่พบว่า การติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนยังมีน้อยมาก

ส่วนความต้องการในด้านการวางแผน พบว่า ต้องการให้มีการวางแผนของ ศูนย์วิชาการกลุ่มให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของกลุ่มโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการ วางแผนของศูนย์วิชาการกลุ่มยังขาดระบบการวางแผนที่ดี การวางแผนไม่เป็นไปตามขั้นตอน ของการวางแผน ขาดระบบการเก็บรวบรวมข้อมูล ขาดความร่วมมือในการวางแผน และ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผน ปัญหาทั้งกล่าวล้วนเป็นอุปสรรคต่อ การวางแผนทั้งสิ้น ผู้วิจัยเห็นว่า การวางแผนของศูนย์วิชาการกลุ่มควรมีการสำรวจสภาพ ปัญหาและความต้องการของกลุ่มโรงเรียนก่อน โดยการจัดระบบข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจัดเป็นคลังข้อมูลของกลุ่มโรงเรียนขึ้น เมื่อรู้สภาพปัญหาและความต้องการแล้ว จึง วางแผนงานและโครงการเพื่อแก้ปัญหา โดยเรียงลำดับความสำคัญและความจำเป็นเร่งด่วน และประการสุดท้ายควรจะมีประเมินผลการปฏิบัติงานด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าว เป็นไปตามขั้นตอนของการวางแผนอันจะส่งผลต่อการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้มี ประสิทธิภาพที่ยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการกำหนดกลไกของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม ซึ่งได้แก่ หัวหน้า สำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานให้ชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับบทบาท

หน้าที่ ความรับผิดชอบ การควบคุมดูแล การบังคับบัญชา การพิจารณาความดีความชอบ และการจัดสวัสดิการ ผลประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มเกิดความรู้สึกรู้สึกที่มั่นคงในตำแหน่งหน้าที่การงาน และจะเฝ้าติดตามเพื่องานศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างเต็มที่

2. ควรมีการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ และมีคุณวุฒิทางเทคโนโลยีหรือโลหิตศาสตร์ศึกษา เข้าปฏิบัติงานประจำในศูนย์วิชาการกลุ่มโดยเฉพาะ เพื่อจะได้แก้ปัญหาบุคลากรที่ยืมตัวมาจากโรงเรียน ซึ่งนับว่ามีปัญหามากในทางปฏิบัติ เพราะผู้บริหารโรงเรียนไม่สนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมาทำงานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม และยังสามารถแก้ปัญหาบุคลากรไม่มีเวลาเพียงพอให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มอีกด้วย

3. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดหายานพาหนะไว้ประจำที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม เพื่อให้การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง โดยเฉพาะในด้านการบริการสื่อ และการติดต่อประสานงาน ซึ่งนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง และควรเพิ่มงบประมาณในด้านการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มให้มากขึ้นด้วย

4. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ควรจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างใกล้ชิด เพื่อจะได้ทราบปัญหาในการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มและหาทางแก้ไขปัญหโดยเร่งด่วน

5. ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนาคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ เป้าหมาย และมาตรการในการดำเนินงาน และการควบคุม ดูแลอย่างชัดเจน

6. ควรจัดให้มีการประชุม สัมมนาคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มเป็นประจำทุกปี และควรเป็นการประชุม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มได้นำความรู้ เทคนิคและวิธีการที่ได้รับไปใช้ปฏิบัติได้ทันที

7. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรมีการกำหนดรูปแบบและมีการวางแผนการนิเทศ ติดตาม

ความคุม กำกับศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างชัดเจน เพื่อจะทำให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับมีความเข้าใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องครบถ้วน

8. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ควรมีนโยบายเร่งรัดให้มีการผลิตสื่อต้นแบบให้มากขึ้น และเพียงพอแก่ความต้องการของศูนย์วิชาการกลุ่ม โดยใช้วิธีระดมทรัพยากรที่มีในสังกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

9. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ควรจัดการอบรมแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม และคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม ที่ยังไม่เคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับศูนย์วิชาการ เพื่อทำให้บุคลากรดังกล่าวมีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ ตลอดจนวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มต่อไป

10. สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี ควรให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีบทบาทในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มมากยิ่งขึ้น เพราะมีความใกล้ชิดกับศูนย์วิชาการกลุ่มมากกว่า และควรมีการส่งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในก้านศูนย์วิชาการออกไปบริการให้คำแนะนำแก่คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ และโดยทั่วถึง

11. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควรจัดให้มีโครงการเยี่ยมชมศูนย์วิชาการกลุ่มดีเด่น เพื่อให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มได้มีโอกาสเยี่ยมชม ศึกษาลองงาน แลกเปลี่ยนทัศนะ ความคิดเห็น และจะได้เกิดแนวคิดในการปฏิบัติงาน สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาศูนย์วิชาการกลุ่มของตนให้ดีขึ้น

12. ศูนย์วิชาการจังหวัดควรเอาใจใส่ดูแลศูนย์วิชาการกลุ่มที่ยังไม่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเป็นกรณีพิเศษ ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือ สนับสนุน ตลอดจนแก้ปัญหาาร่วมกันกับคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม และคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

13. ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนควรมีการวางแผนในการผลิตสื่อในรอบปีหนึ่ง ๆ

ให้ชัดเจน โดยกำหนดว่าจะผลิตอะไร เมื่อใด และจำนวนเท่าใด เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานมีเป้าหมายที่ชัดเจน และสามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงานที่วางไว้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในลักษณะเดียวกันในจังหวัดหรือเขตการศึกษาอื่น ๆ เพื่อจะได้เปรียบเทียบความแตกต่างเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการในจังหวัดหรือเขตการศึกษาอื่นด้วย

2. ควรมีการวิจัยเรื่องที่มีลักษณะเดียวกันนี้กับประชากรกลุ่มอื่น ๆ เช่น ผู้บริหารโรงเรียนครูวิชาการกลุ่ม ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ เป็นต้น เพื่อจะได้ทราบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างว่า มีปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สอดคล้องกับความคิดเห็นของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงานหรือไม่

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ในจังหวัดที่มีผลงานในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนดีเด่น เป็นที่ยอมรับของจังหวัดอื่น ๆ หรือมีการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้มากที่สุด เพื่อจะทำให้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในจังหวัดอื่น ๆ ได้จัดหาหรือดำเนินการตามองค์ประกอบที่ส่งผลให้ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนประสบผลสำเร็จด้วย

ဘဝအနုပညာ

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีคิลก เอกสารประกอบคำสอนการบริหารและการนิเทศเบื้องต้น มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2529 ช. 501 หน้า
- เกื้อกูล คุปรัตน์ และคนอื่น ๆ โสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2518,
201 หน้า
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน ศูนย์วิชาการกับการพัฒนาคุณภาพ
การประถมศึกษา ม.ป.ป., 45 หน้า
- _____ การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ม.ป.ป., 24 หน้า
- _____ การจัดเก็บ การบริการวัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน ม.ป.ป.,
33 หน้า
- _____ การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานศูนย์
วิชาการ ม.ป.ป., 71 หน้า
- _____ การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา พ.ศ. 2525 - 2534 ม.ป.ป.,
138 หน้า
- _____ คู่มือการจัดทำแผนงานและโครงการศูนย์วิชาการ พิมพ์ครั้งที่ 2 2528,
53 หน้า
- _____ รายงานการดำเนินงานโครงการพัฒนาคุณภาพการประถมศึกษา (คพศ.)
ม.ป.ท. 2530, 37 หน้า
- _____ คู่มือปฏิบัติการ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว 2525, 874 หน้า
- _____ เอกสารประกอบคำบรรยายเรื่อง สถานภาพการประถมศึกษา 2530, 12 หน้า
- _____ โครงการจัดหาแบบเรียน อุปกรณ์การเรียนและเครื่องแบบนักเรียน 2524,
48 หน้า
- _____ โครงการพัฒนารูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา (จังหวัดปัตตานี -
ศรีสะเกษ) โดยความช่วยเหลือของธนาคารโลก ระยะที่ 1 2527, 92 หน้า

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน การสำรวจสถานะทางการศึกษาของประเทศ
(Education Sector Survey) 2526, 487 หน้า

สรุปการประเมินผลการพัฒนา รูปแบบการปรับปรุงคุณภาพการประถมศึกษา
(ปัตตานี - ศรีสะเกษ) 2528, 42 หน้า

ฉลองชัย สุวรรณบุรณ์ การเลือก และ การใช้สื่อการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์ 2528, 369 หน้า อักสำเนา

ฉวีลักษณ์ บุญญาญจน และคนอื่น ๆ รายงานผลการวิจัยเพื่อจัดตั้งศูนย์วิชาการสู่
ชนบทในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2524,
102 หน้า

ชม ภูมิภาค การบริหารโครงการเทคโนโลยีทางการศึกษา ภาควิชาเทคโนโลยีทาง
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ม.ป.ป.
150 หน้า

ทรรศนียา กลัษณมิตร และคนอื่น ๆ รายงานผลการวิจัยเรื่อง แบบจำลองศูนย์บริการ
สื่อการศึกษาของสถาบันฝึกหัดครู คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525,
95 หน้า

นพพงษ์ บุญจิตรกุลย์ หลักบริหารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 2 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย 2525, 134 หน้า

นิพนธ์ สุขปรีดี โครงการบ้าน โรงเรียน มหาวิทยาลัยเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการเรียน
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน 2524, 153 หน้า

บัณฑิตวิทยาลัย เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัย 521 วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 286 หน้า

บุญทัศน์ พุนคำ การศึกษาสถานภาพเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อทัศนูปกรณ์ของครู
ผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2517, 266 หน้า อักสำเนา

- บุญฤทธิ์ คงคาเพชร การผลิตสื่อการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปทุมวัน 2526, 244 หน้า
- บุญเหลือ ทองเยี่ยม และสุชสวัสดิ์ ภาณิก การบริหารและการนิเทศงานโสตทัศนศึกษา
มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2522, 150 หน้า
- ประหยัศ จีรวรพงศ์ เอกสารประกอบเทคโนโลยี 420 การจกัับวิธีการสอน ภาควิชา
เทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พิษณุโลก 2522, 118 หน้า
- เป็รื่อง ภูมิท การวิจัยสื่อและนวัตกรรมการสอน ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 141 หน้า อิศำเนา
- พนัส หันนาคินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช 2529, 392 หน้า
- มนตรี แยมกสิกร รายงานการสำรวจสภาพทั่วไปเกี่ยวกับโรงเรียนประชาชนไกลคมนาคน
และปัญหาและความต้องการ เกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุของโรงเรียนประชาชนไกลคมนาคน
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา 2525, 169 หน้า
- มนัส บุญประกอบ โครงการจัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาแบบคอนซอเทียม สำหรับโรงเรียน
มัธยมศึกษาลุ่มที่ 1 ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2522, 158 หน้า
- ฉ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 314 หน้า
- วนิดา จิงประสิทธิ์ โสตทัศนศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร 2526,
305 หน้า
- วรกิต วัคข้าวหลาม โครงการจัดตั้งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับวิทยาลัยครู
มหาสารคาม วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 180 หน้า
อิสำเนา
- ศศิธร วงษ์เมตตา การดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประณม
ศึกษาจังหวัดชัยนาท วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2526, 130 หน้า อิศำเนา

- ศึกษาธิการ, กระทรวง คู่มือการจัดบริการโสตทัศนศึกษา 2523, 141 หน้า
- สมชาย ปิ่นสุข การปฏิบัติงานวิชาการของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาในเขตการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2526, 186 หน้า อัดสำเนา
- สมพงษ์ เกษมสิน การบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 7 ไทยวัฒนาพานิช 2523, 338 หน้า
- สมพร สุขเกษม ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการนิเทศภายในกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดในเขตการศึกษา 5 วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2526, 174 หน้า อัดสำเนา
- สุนันท์ บัณฑาคม "แนวความคิดในการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการในสถานศึกษา"
วารสารวิทยบริการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 - 2 กุมภาพันธ์ 2523 : 49 - 54
- สุรพันธ์ ยันต์ทอง การบริหารโรงเรียน : นวัตกรรม ทัดถ์โกศลการพิมพ์ 2528,
152 หน้า
- สุวิทย์ มูลคำ การปฏิบัติงานของกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดในเขตการศึกษา 8 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2528,
235 หน้า
- สุเวช ฆ นองคาย การศึกษาศูนย์วิชาการในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516, 431 หน้า อัดสำเนา
- สันต์ วรศิริ การจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาและโครงการทางโสตทัศนศึกษาของโรงเรียน
มัธยมสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2520, 40 หน้า อัดสำเนา
- อำนาจ จันทร์แป้น "ศูนย์วิชาการในโรงเรียน" ศึกษาศาสตร์ 3 : 18 - 22 กันยายน
2521

Brown, James W. and Kenneth d. Norberg. Administering Educational Media. McGraw-Hill New York, 1965. 449 p.

Dale, Edgar. Audiovisual Method in Teaching. 3rd.ed., The Dryden Press-Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1969. 717 p.

De Bernadis, Amo. The Use of Instructional Materials. Appleton - Century - Crofts, Inc., New York, 1960. 100 p.

De Kieffer, Robert E. Audio - Visual Instruction. The Center for Applied Research in Education, Inc., New York, 1965. 117 p.

Erickson, Carlton W.H. Administering Audio - Visual Services. The Macmillan Company, New York, 1959. 660 p.

Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and Education. 3 rd.ed., New York, McGraw-Hill, 1971 491 p.

Hass, Kenneth B., and Hary Q. Packer. Preparation and Use of Audio Visual Aids. Prentice - Hall of India (Private) Ltd., New Delhi, 1964. 381 p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบขอความร่วมมือในการขอแบบสอบถาม

ที่

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มิถุนายน 2531

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายประเสริฐ บุญเลิศ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอก
การประถมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์ จะมาติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของ
ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุบลราชธานี

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผศ. วรณี โสมประยูร

ประธาน

รศ. ดร. ส. วาสนา ประธานสหภาพ กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ เพื่อแจกแบบสอบถามให้แก่ ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม
และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
วิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะไปรบกวนให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ศบ 1478/5695

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี
ถนนสุรศักดิ์ อำเภอเมืองอุบลราชธานี 34000

22 มิถุนายน 2531

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นายประเสริฐ บุญเลิศ นิสิตรปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง "การศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานและครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี" ในการดำเนินงาน ผู้วิจัยขอความร่วมมือให้ข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอนี้ ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจะมาประสานงาน ด้วยตัวเอง

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี พิจารณาแล้วเห็นว่าการวิจัยในครั้งนี้จะได้อะไรที่มีประโยชน์ในการพัฒนาศูนย์วิชาการกลุ่มของโรงเรียนในสังกัดต่อไป จึงอนุญาตให้บุคคลดังกล่าว เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและให้ความร่วมมือต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสากร บุญเนา)

ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด รักษาการแทน

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. 2584119

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
ตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้ทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ปัญหาการผลิตสื่อ ปัญหาการบริการสื่อ ปัญหาการวางแผน
ปัญหาคานบุคลากร ปัญหาการประสานงาน และปัญหาการนิเทศ ติดตาม ควบคุม
กำกับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ความต้องการด้านการผลิตสื่อ ความต้องการด้านการ
บริการสื่อ ความต้องการด้านการวางแผน ความต้องการด้านบุคลากร
ความต้องการด้านการประสานงาน และความต้องการด้านการนิเทศ ติดตาม
ควบคุม กำกับ

ข้อมูลที่ไดจากการตอบแบบสอบถามของท่านในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการ
พัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คำตอบของท่าน
จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด แต่จะมีประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของท่าน
และส่วนรวม ดังนั้น จึงขอให้ท่านตอบแบบสอบถามให้ตรงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และเมื่อท่าน
ตอบแบบสอบถามชุดนี้เรียบร้อยแล้ว ขอความกรุณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งว่า ท่านได้ตอบแบบสอบถาม
ครบทุกข้อแล้วหรือยัง เพราะถ้าขาดเพียงบางข้อจะทำให้แบบสอบถามฉบับนี้ไม่สมบูรณ์ และโปรดส่ง
แบบสอบถามคืนผู้รับโดยเร็ว

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ของท่านเป็นอย่างสูง

ประเสริฐ บุญเลิศ

นิติบริพัตยาโท เอกการประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1. ปัจจุบันท่านปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง
 - ☐ ประธานกลุ่มโรงเรียน
 - ☐ หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม
 - ☐ ครูวิชาการสำนักงาน
2. คุณวุฒิทางการศึกษาของท่าน
 - ☐ อนุปริญญา สาขา.....
 - ☐ ปริญญาตรี สาขา.....
 - ☐ ปริญญาโท สาขา.....
 - ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. ท่านปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งในข้อ 1 เป็นระยะเวลา
 - ☐ ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา
 - ☐ 1 ปีการศึกษาขึ้นไป
4. ท่านเคยผ่านการอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับศูนย์วิชาการหรือไม่
 - ☐ เคย
 - ☐ ไม่เคย
5. ท่านมีชั่วโมงทำการสอนมากน้อยเพียงใด
 - ☐ ไม่มีชั่วโมงทำการสอน
 - ☐ น้อยกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์
 - ☐ มากกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์

6. ท่านเข้าปฏิบัติงานตามตำแหน่งในข้อ 1. เพราะ
- ☐ สมัครใจ
- ☐ ถูกขอร้อง
- ☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. ท่านมีความพึงพอใจในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานอยู่หรือไม่
- ☐ พึงพอใจ
- ☐ ไม่พึงพอใจ
8. ท่านพบกับอุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย
9. ท่านคิดว่าการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด
- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย
10. ท่านได้รับความช่วยเหลือและสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มมากน้อยเพียงใด
- ☐ มาก
- ☐ ปานกลาง
- ☐ น้อย

ตอนที่ 2

แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
 ตัวท่านเองมีความเห็นว่า มีปัญหา ในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดกาเครื่องหมาย
 ลงในช่องที่ตรงกับระดับความเป็นจริง

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	<u>ปัญหาการผลิตสื่อ</u>						
1.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม ขาดความรู้ในการผลิตสื่อ						
2.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีเวลาเพียงพอในการผลิตสื่อ						
3.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม ขาดทักษะในการผลิตสื่อ						
4.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนผู้ให้ คำแนะนำในการผลิตสื่อ						
5.	ศูนย์วิชาการกลุ่มมีเครื่องมือที่ช่วย ในการผลิตสื่อไม่เพียงพอ						
6.	คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่สนับสนุนการผลิตสื่อ						
7.	สถานที่ในการผลิตสื่อไม่เหมาะสม						
8.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนวัสดุ สิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิตสื่อ						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
9.	สื่อที่ผลิตขึ้นใช้ในศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีคุณภาพ						
10.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดต้นแบบที่ใช้ใน การผลิตสื่อ						
11.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลน งบประมาณในการผลิตสื่อ						
	<u>ปัญหาการบริการสื่อ</u>						
12.	ครูในกลุ่มโรงเรียนไม่เห็นความ สำคัญของสื่อการสอน						
13.	ศูนย์วิชาการกลุ่มมีสื่อการสอนไม่ตรง ตามความต้องการของครู						
14.	การคมนาคมระหว่างศูนย์วิชาการกลุ่ม กับโรงเรียนไม่สะดวก						
15.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนยานพาหนะ ในการออกไปบริการตามโรงเรียน						
16.	บุคลากรของเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการสื่อ ของศูนย์วิชาการกลุ่มไม่เหมาะสม						
17.	โรงเรียนที่มีสื่อเพียงพออยู่แล้ว ไม่มา ใช้บริการของศูนย์วิชาการกลุ่ม						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
18.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีค่าใช้จ่ายในการนำสื่อออกไป บริการตามโรงเรียน						
19.	ผู้บริหารโรงเรียนกลุ่มวิชาการ เร่งเร้า จูงใจให้ครูมาใช้บริการ ของศูนย์วิชาการกลุ่ม						
20.	ศูนย์วิชาการกลุ่มวิชาการ ประชาสัมพันธ์ให้ครูมาใช้บริการ						
21.	ศูนย์วิชาการกลุ่มมีสื่อจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการให้บริการแก่ โรงเรียนภายในกลุ่มโดยทั่วถึง						
22.	ศูนย์วิชาการกลุ่มให้บริการสื่อโดย การหมุนเวียน ครูต้องรอใช้สื่อ ที่ต้องการ						
23.	ครูมายืมสื่อการสอนจากศูนย์วิชาการ กลุ่มด้วยตนเอง เกิดปัญหาค้นเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง						
24.	บุคลากรที่ให้บริการสื่อไม่เพียงพอ						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
25.	ช่วงเวลาในการให้บริการของศูนย์ วิชาการกลุ่มกับช่วงเวลาที่ใช้ บริการของครูไม่ตรงกัน						
	<u>ปัญหาการวางแผน</u>						
26.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่ม ขาดความรู้ในการวางแผนการ ปฏิบัติงาน						
27.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน						
28.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่ม ขาดเทคนิคในการควบคุมให้เป็น ไปตามแผนงาน						
29.	การวางแผนงานของศูนย์วิชาการ กลุ่มขาดการเชื่อมโยงระหว่างสภาพ ปัญหาและความต้องการ						
30.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่ม กำหนดรายละเอียดในแผนงาน ไม่ชัดเจน						
31.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่ม ขาดงบประมาณในการจัดทำแผนงาน						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
32.	คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ ได้วางแผนงานตามขั้นตอนของการ วางแผน						
33.	นโยบายของคณะกรรมการบริหาร ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ชัดเจน เกิดความยุ่งยากในการวางแผน ..						
34.	คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม ขาดการศึกษาวเคราะห์สภาพ ปัญหาของกลุ่มโรงเรียน						
35.	คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบ ในแผนงาน ไม่เหมาะสม						
36.	คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่เห็นความสำคัญของการวางแผน ..						
37.	คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่ปฏิบัติตามปฏิทินปฏิบัติงาน						
38.	การปฏิบัติงานของคณะกรรมการศูนย์ วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง ..						
39.	คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการ กลุ่มขาดการประเมินผลการปฏิบัติ งาน						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ของนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	<u>ปัญหาการประสานงาน</u>						
40.	การติดต่อประสานงานระหว่างศูนย์ วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่ม มีความล่าช้า						
41.	การประสานงานระหว่างศูนย์ วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการ กลุ่มภาคขวางในระดับอำเภอ						
42.	ประชาชนกลุ่มไม่ใช่ผู้บริหารโรงเรียน อันเป็นที่ตั้งสำนักงานกลุ่ม						
43.	ที่ตั้งของโรงเรียนกับที่ตั้งสำนักงาน กลุ่มอยู่ห่างไกลกัน ไม่สะดวกในการ ประสานงาน						
44.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดงบประมาณเพื่อ ใช้ในการติดต่อประสานงาน						
45.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดพาหนะที่ใช้ใน การติดต่อประสานงาน						
46.	ศูนย์วิชาการกลุ่มขาดแคลนงบประมาณ ในการจัดทำเอกสารคู่มือปฏิบัติงาน						
47.	การคมนาคมระหว่างศูนย์วิชาการ กลุ่มกับโรงเรียนภายในกลุ่มไม่สะดวก						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
48.	ศูนย์วิชาการกลุ่มชาติความร่วมมือ จากโรงเรียนในการประสานงาน						
49.	ความคิดเห็นของบุคลากรภายใน กลุ่มขัดแย้งกัน ทำให้มีผลต่อการ ประสานงาน						
50.	ผลจากการพิจารณาความดีความชอบ ทำให้ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ได้รับความ ร่วมมือจากบุคลากรภายในกลุ่ม						
51.	การติดต่อประสานงานระหว่างศูนย์ วิชาการกลุ่มกับสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ เสียเวลามาก						
	<u>ปัญหาค้นบุคลากร</u>						
52.	คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม มีชั่วโมงการสอนทัว้อยไม่มีเวลา ปฏิบัติงานให้กับศูนย์วิชาการกลุ่ม อย่างเต็มที่						
53.	ผู้บริหารภายในกลุ่มโรงเรียนไม่ สนับสนุนให้ครูมาทำงานที่ศูนย์ วิชาการกลุ่ม						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
54.	บทบาทของคณะกรรมการศูนย์วิชาการ กลุ่มไม่ชัดเจน						
55.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่มชาติ เคลื่อนค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาทำ งานที่ศูนย์วิชาการกลุ่ม						
56.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่มชาติ ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน						
57.	ผู้บริหารและครูภายในกลุ่มโรงเรียน ไม่ยอมรับการทำงานของคณะกรรมการ ศูนย์วิชาการกลุ่ม						
58.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่มชาติ ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน						
59.	บุคลากรที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นคณะ ทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มีประสิทธิ ภาพในการปฏิบัติงาน						
60.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่ม ไม่มี คุณวุฒิทางเทคโนโลยีหรือสค ทศนศึกษา						
61.	การพิจารณาความดีความชอบแก่ คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มยังไม่ มีกฎเกณฑ์ที่เป็นหลักปฏิบัติได้แน่นอน						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
62.	คณะกรรมการของศูนย์วิชาการกลุ่มกับคณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน						
63.	ผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นความสำคัญของศูนย์วิชาการกลุ่ม						
64.	การเปลี่ยนแปลงระเบียบว่าด้วยกลุ่มโรงเรียนใหม่ ทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์วิชาการกลุ่มไม่ต่อเนื่องกัน						
	<u>ปัญหาการนิเทศ ติดตาม ควบคุม</u> <u>กำกับ</u>						
65.	การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มขาดความต่อเนื่อง						
66.	ผู้นิเทศระดับกลุ่มขาดความรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม						
67.	ผู้นิเทศระดับอำเภอขาดความรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม						
68.	ผู้นิเทศระดับจังหวัดขาดความรู้ในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม						
69.	ผู้นิเทศระดับกลุ่มขาดงบประมาณในการจัดกิจกรรมการนิเทศ						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
70.	ผู้นิเทศระดับกลุ่มภาคเครื่องมือในการ นิเทศ						
71.	ผู้นิเทศระดับอำเภอไม่ใช่เครื่องมือ ช่วยในการนิเทศ						
72.	ผู้นิเทศระดับจังหวัด ไม่ใช่เครื่องมือ ช่วยในการนิเทศ						
73.	การนิเทศของผู้นิเทศระดับอำเภอ เป็นไปโดยไมทั่วถึง						
74.	ผู้นิเทศระดับกลุ่มโรงเรียนขาด มนุษยสัมพันธ์ที่ดี						
75.	ผู้นิเทศระดับอำเภอขาดมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี						
76.	ผู้นิเทศระดับจังหวัดขาดมนุษยสัมพันธ์ ที่ดี						
77.	ผู้นิเทศระดับอำเภอขาดข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน						
78.	ผู้นิเทศระดับจังหวัดขาดข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน						
79.	ผู้นิเทศระดับกลุ่มโรงเรียนขาดการ วางแผนในการนิเทศ						

ข้อ	ปัญหา	ระดับปัญหา					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
80.	ผู้ให้โทษระดับอำเภอขาดการวางแผนในการนิเทศ						
81.	ผู้ให้โทษระดับกลุ่มโรงเรียนขาดความเชื่อมั่นในการนิเทศ						
82.	ผู้ให้โทษระดับอำเภอขาดความเชื่อมั่นในการนิเทศ						
83.	การติดตามผลการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการกลุ่มของประชาชนกลุ่มยังไม่ทั่วถึง						
84.	การติดตามผลการปฏิบัติงานศูนย์วิชาการกลุ่มของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ยังไม่ทั่วถึง						
85.	การนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มเกิดความขัดข้องกันระหว่างกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด						

ปัญหาอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ท่านคิดว่ามีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่ (ถ้ามีโปรดระบุเพิ่มเติม)

1. ปัญหาการผลิตสื่อ

.....

.....

.....

2. ปัญหาการบริการสื่อ

.....

.....

.....

3. ปัญหาการวางแผน

.....

.....

.....

4. ปัญหาการประสานงาน

.....

.....

.....

5. ปัญหาบุคลากร

.....

.....

.....

6. ปัญหาการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

.....

.....

.....

ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน
ตัวท่านเองมีความเห็นว่า มีความต้องการ ในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด โปรดกา
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความเป็นจริง

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	<u>ความต้องการด้านการผลิตสื่อ</u>						
1.	จัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการผลิตสื่อการสอน แก่คณะทำงานของศูนย์วิชาการกลุ่ม						
2.	ให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ทำงานที่ศูนย์วิชาการโดยไม่ต้อง มีชั่วโมงสอน						
3.	ให้ใช้แผนงานการฝึกอบรมการผลิต สื่อการสอนเป็นระยะโดยสม่ำเสมอ						
4.	ต้องการผู้ที่มีความชำนาญในการใช้ โสตทัศนูปกรณ์ช่วยให้คำแนะนำช่วย เหลือคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม						
5.	ให้มีการวิเคราะห์จุดมุ่งหมายของ เนื้อหาวิชาที่สอน เพื่อประโยชน์ใน การผลิตสื่อ						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
6.	ต้องการเครื่องมือที่ใช้ในการผลิต สื่อมากขึ้น						
7.	จัดให้มีการอบรมคณะกรรมการ บริหารศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อให้ มองเห็นความสำคัญของการ ผลิตสื่อ						
8.	ต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการจัด สถานที่ในการผลิตสื่อที่เหมาะสม ..						
9.	ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อวัสดุ สิ้นเปลืองให้เพียงพอ						
10.	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดผลิตสื่อต้นแบบ ให้กับศูนย์วิชาการกลุ่มมากขึ้น						
11.	ให้มีการจัดทำแผนงานในการผลิต สื่อและมีการจัดสรรงบประมาณตาม แผนงานนั้น						
12.	ให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อ การซ่อมแซมสื่อโดยเฉพาะ						
13.	ให้มีการวิเคราะห์และผลิตสื่อตาม กลุ่มประสบการณ์						
14.	การอนุมัติค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้ ดำเนินการอย่างรวดเร็วเพื่อให้ สามารถปฏิบัติงานได้ตามแผนงาน						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
15.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มวางแผนการ ผลิตสื่อการสอนในรอบปีหนึ่ง ๆ ให้ชัดเจน						
16.	ให้มีการผลิตสื่อตรงตามความต้องการ ของครูผู้สอน และสามารถนำสื่อ การสอนไปใช้ได้จริง						
17.	ให้มีแหล่งบริการซ่อมแซมสื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่สะดวกและ รวดเร็ว						
18.	ให้มีการนำวัสดุในท้องถิ่นมาใช้ในการ ผลิตสื่อ						
	<u>ความต้องการด้านการบริการสื่อ</u>						
19.	จัดให้มีการอบรมครูผู้สอนเพื่อให้ มองเห็นคุณค่าของการใช้สื่อการสอน						
20.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มสำรวจความ ต้องการในการใช้สื่อการสอนของ ครูผู้สอน						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ของนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
21.	ให้จัดหายานพาหนะประจำศูนย์ วิชาการกลุ่มให้บริการสื่อการสอน แก่โรงเรียนภายในกลุ่มได้อย่าง สะดวกและทั่วถึง						
22.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มอำนวยความสะดวก แก่ผู้ให้บริการอย่างเต็มที่ ..						
23.	ให้กำหนดค่าใช้จ่ายของคณะทำงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มในการออกไปให้ บริการสื่อตามโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม						
24.	ให้ผู้บริหารโรงเรียนเร่งเร้า และ จูงใจให้ครูมาใช้บริการของศูนย์ วิชาการกลุ่ม						
25.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มจัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์ให้ครูมาใช้บริการ ..						
26.	จัดสรรงบประมาณให้กับศูนย์วิชาการ กลุ่มมากขึ้น เพื่อให้สามารถผลิตสื่อ ให้เพียงพอแก่ความต้องการของครู ในกลุ่ม						
27.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มผลิตสื่อการสอน แต่ละประเภทตามจำนวนโรงเรียน ภายในกลุ่ม						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ของนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
28.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มนำสื่อการสอน ไปบริการแก่ครูถึงโรงเรียน						
29.	ให้ศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดระเบียบ การพิมพ์อ่านความสะดวกแก่ครู มากที่สุด						
	<u>ความต้องการด้านการวางแผน</u>						
30.	จัดให้มีการวางแผนปฏิบัติงานแก่คณะ ทำงานและคณะกรรมการบริหารศูนย์ วิชาการกลุ่ม						
31.	จัดให้มีคลังข้อมูลทางการศึกษาของ กลุ่มโรงเรียนขึ้นเพื่อประโยชน์ใน การวางแผนปฏิบัติงาน						
32.	ให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนด รายละเอียดในแผนงานให้ชัดเจน						
33.	ให้กำหนดหน้าที่ ความรับผิดชอบตาม ความรู้ ความสามารถของผู้ปฏิบัติ งานอย่างแท้จริง						
34.	ให้มีการวางแผนงานของศูนย์ วิชาการกลุ่มสอดคล้องกับสภาพ ปัญหาของกลุ่มโรงเรียน						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
35.	ให้จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดทำแผนงานอย่างเพียงพอ						
36.	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มมีการวางแผนงานตามขั้นตอนของการวางแผนอย่างแท้จริง						
37.	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดนโยบายในการทำงานให้ชัดเจน						
38.	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของกลุ่มโรงเรียน						
39.	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ						
40.	ให้คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่มกำหนดมาตรการในการควบคุมงานให้เป็นไปตามแผนงาน						
41.	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มจัดทำปฏิทินปฏิบัติงาน						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
42.	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มมีการวางแผนระยะยาวเพื่อสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง						
	<u>ความต้องการด้านการประสานงาน</u>						
43.	ให้จัดตั้งศูนย์วิชาการอำเภอเพื่อเชื่อมโยงศูนย์วิชาการจังหวัดกับศูนย์วิชาการกลุ่ม						
44.	ให้ประธานกลุ่มเป็นผู้บริหารโรงเรียนอันเป็นที่ตั้งของสำนักงานกลุ่มโรงเรียน						
45.	ให้คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มปฏิบัติงานประจำที่สำนักงานกลุ่มโรงเรียน						
46.	ให้จัดหายานพาหนะให้แก่ศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อสะดวกในการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในกลุ่ม						
47.	ต้องการงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดทำเอกสาร คู่มือการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อการติดต่อประสานงาน						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
48.	ให้สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ ชี้แจงทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์ วิชาการกลุ่มให้ผู้บริหารและครูผู้สอน ได้มีความรู้ ความเข้าใจโดยทั่วกัน						
49.	ให้มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความ สามารถในการประสานงาน เพื่อทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ						
50.	ให้คณะกรรมการกลุ่มแต่งตั้งคณะ กรรมการประสานงานระหว่าง สำนักงานกลุ่มกับโรงเรียนภายใน กลุ่ม						
51.	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดจัดบริการแก่ ศูนย์วิชาการกลุ่มในรูปศูนย์วิชาการ เคลื่อนที่ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ ในการประสานงานอย่างรวดเร็ว						
	<u>ความต้องการค่านบุคลากร</u>						
52.	ให้มีการบรรจุแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ โสตทัศนศึกษาเข้าทำงานในศูนย์ วิชาการกลุ่มเป็นการเฉพาะ						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
53.	ให้ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่ม มองเห็นความสำคัญในการทำงาน เกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่ม และเต็ม ใจให้ครูมาร่วมงานด้วย						
54.	ให้สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดคสสถาน ภาพของคณะทำงานศูนย์วิชาการ กลุ่มให้ชัดเจน						
55.	ให้สำนักงานคณะกรรมการการประ ถมศึกษาแห่งชาติ จัดสรรงบประมาณ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ของคณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม ..						
56.	จัดให้มีการอบรมและสัมมนาแก่ คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่มเพื่อ ให้ความรู้ ความสามารถและมี ประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นที่ ยอมรับของผู้บริหารและครูในกลุ่ม โรงเรียน						
57.	ให้คณะทำงานศูนย์วิชาการกลุ่ม มีความสำนึกในหน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อการปฏิบัติงานสูงขึ้น						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
58.	ให้มีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเหมาะสมเข้าเป็นคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม						
59.	ให้มีการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ทางเทคโนโลยีหรือสารสนเทศเข้าเป็นคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม						
60.	ให้มีการกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความดีความชอบแก่คณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน						
61.	ให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อสร้างความเข้าใจในการปฏิบัติงานให้แก่คณะกรรมการบริหารศูนย์วิชาการกลุ่ม และคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่ม						
62.	ให้กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการศูนย์วิชาการกลุ่มให้ชัดเจน						
	<u>ความต้องการด้านการนิเทศ ติดตาม</u> <u>ควบคุม กำกับ</u>						
63.	ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ กิ่งอำเภอ วางแผนการนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างสม่ำเสมอและโดยทั่วถึง						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ช่องนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
64.	ให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับการ นิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่ผู้นิเทศ ระดับกลุ่มโรงเรียน						
65.	จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่ผู้นิเทศระดับ อำเภอ						
66.	จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ ศูนย์วิชาการกลุ่มแก่ผู้นิเทศระดับ จังหวัด						
67.	จัดสรรงบประมาณให้กลุ่มโรงเรียน เพื่อสามารถจัดกิจกรรมการนิเทศ ได้มากยิ่งขึ้น						
68.	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดช่วยเหลือ ในการจัดหาเครื่องมือที่ใช้ในการ นิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่ ผู้นิเทศระดับกลุ่มโรงเรียน						
69.	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดส่งเสริม ให้มีการใช้เครื่องมือที่ช่วยในการ นิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่ผู้นิเทศ ระดับอำเภอ						

ข้อ	ความต้องการ	ระดับความต้องการ					ข้อนี้ สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
70.	ให้ศูนย์วิชาการจังหวัดส่งเสริมให้มีการใช้เครื่องมือที่ช่วยในการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มให้แก่ศูนย์เทศระดับจังหวัด						
71.	ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ควบคุมดูแลให้มีการนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่มอย่างทั่วถึง						
72.	ต้องการศูนย์เทศที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี						
73.	ต้องการศูนย์เทศที่มีความรู้ความสามารถด้านโสตทัศนศึกษา						
74.	ต้องการศูนย์เทศที่สามารถจัดกิจกรรมการนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
75.	ให้กลุ่มโรงเรียนสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการกลุ่มโรงเรียน						
76.	ให้มีการวางแผนการนิเทศศูนย์วิชาการก่อนออกนิเทศทุกครั้ง						
77.	ให้มีการวางแผนร่วมกันระหว่างกลุ่มโรงเรียน สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในการออกนิเทศศูนย์วิชาการกลุ่ม						

ความต้องการอื่น ๆ นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ท่านคิดว่า ในการดำเนินงาน ศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน ท่านมีความต้องการในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่ (ถ้ามีโปรดระบุเพิ่มเติม)

1. ความต้องการด้านการผลิตสื่อ

.....

2. ความต้องการด้านการบริการสื่อ

.....

3. ความต้องการด้านการวางแผน

.....

4. ความต้องการด้านการประสานงาน

.....

5. ความต้องการด้านบุคลากร

.....

6. ความต้องการด้านนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ

.....

ภาคผนวก ค

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. ข้อมูลพื้นฐานของประชากรกลุ่ม

ที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1.	จำนวนประชากรกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม	76	-
2.	คุณวุฒิทางการศึกษาของประชากรกลุ่ม		
2.1	ต่ำกว่าอนุปริญญา	4	5.26
2.2	อนุปริญญา	9	11.84
2.3	ปริญญาตรี	63	82.90
2.4	ปริญญาโท	-	-
3.	ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประชากรกลุ่ม		
3.1	ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา	7	9.21
3.2	1 ปีการศึกษาขึ้นไป	69	90.79
4.	การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับศูนย์วิชาการของประชากรกลุ่ม		
4.1	เคยผ่านการอบรม	45	59.21
4.2	ไม่เคยผ่านการอบรม	31	40.79
5.	จำนวนชั่วโมงทำการสอนของประชากรกลุ่ม		
5.1	ไม่มีชั่วโมงทำการสอน	7	9.21
5.2	มีชั่วโมงทำการสอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์	34	44.74
5.3	มีชั่วโมงทำการสอนมากกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์	35	46.05
6.	สาเหตุที่เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งประชากรกลุ่ม		
6.1	สมัครใจ	42	55.26
6.2	ถูกขอร้อง	21	27.63
6.3	ได้รับการเลือกตั้ง	13	17.11

ข้อมูลพื้นฐานของประชาชนกลุ่ม (ต่อ)

ที่	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
7.	ความพึงพอใจในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของประชาชนกลุ่ม		
7.1	พึงพอใจ	65	85.53
7.2	ไม่พึงพอใจ	11	14.47
8.	อุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มของประชาชนกลุ่ม		
8.1	มาก	42	55.26
8.2	ปานกลาง	33	43.42
8.3	น้อย	1	1.32
9.	ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม		
9.1	มาก	6	7.99
9.2	ปานกลาง	49	64.47
9.3	น้อย	21	27.63
10.	การช่วยเหลือและสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม		
10.1	มาก	5	6.58
10.2	ปานกลาง	36	47.37
10.3	น้อย	35	46.05

2. ข้อมูลพื้นฐานของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม

ข้อ	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1.	จำนวนหัวหน้าสำนักงานกลุ่มที่ตอบแบบสอบถาม	76	-
2.	คุณวุฒิทางการศึกษาของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
2.1	ต่ำกว่าอนุปริญญา	-	-
2.2	อนุปริญญา	11	14.47
2.3	ปริญญาตรี	64	84.21
2.4	ปริญญาโท	1	1.32
3.	ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
3.1	ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา	8	10.53
3.2	1 ปีการศึกษาขึ้นไป	68	89.47
4.	การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับศูนย์วิชาการของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
4.1	เคยผ่านการอบรม	70	92.11
4.2	ไม่เคยผ่านการอบรม	6	7.89
5.	จำนวนชั่วโมงทำการสอนของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
5.1	ไม่มีชั่วโมงทำการสอน	13	17.11
5.2	มีชั่วโมงทำการสอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์	28	36.84
5.3	มีชั่วโมงทำการสอนมากกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์	35	46.05
6.	สาเหตุที่เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
6.1	สมัครใจ	26	34.21
6.2	ถูกขอร้อง	34	44.74
6.3	ได้รับการเลือกตั้ง	16	21.05

ข้อมูลพื้นฐานของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
7.	ความพึงพอใจในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของ หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
7.1	พึงพอใจ	64	84.21
7.2	ไม่พึงพอใจ	12	15.79
8.	อุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มของหัวหน้าสำนักงานกลุ่ม		
8.1	มาก	49	64.47
8.2	ปานกลาง	25	32.90
8.3	น้อย	2	2.63
9.	ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม		
9.1	มาก	1	1.32
9.2	ปานกลาง	47	61.84
9.3	น้อย	28	36.84
10.	การช่วยเหลือและสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม		
10.1	มาก	2	2.63
10.2	ปานกลาง	35	46.05
10.3	น้อย	39	51.32

3. ข้อมูลพื้นฐานของครูวิชาการสำนักงาน

ข้อ	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
1.	จำนวนครูวิชาการสำนักงานที่ตอบแบบสอบถาม	152	-
2.	คุณวุฒิทางการศึกษาของครูวิชาการสำนักงาน		
2.1	ต่ำกว่าอนุปริญญา	5	3.29
2.2	อนุปริญญา	32	21.05
2.3	ปริญญาตรี	115	75.66
3.	ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูวิชาการสำนักงาน		
3.1	ต่ำกว่า 1 ปีการศึกษา	39	25.66
3.2	1 ปีการศึกษาขึ้นไป	113	74.34
4.	การอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับศูนย์วิชาการของครูวิชาการสำนักงาน		
4.1	เคยผ่านการอบรม	117	76.97
4.2	ไม่เคยผ่านการอบรม	35	23.03
5.	จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนของครูวิชาการสำนักงาน		
5.1	ไม่มีชั่วโมงทำการสอน	10	6.58
5.2	มีชั่วโมงทำการสอนน้อยกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์	46	30.26
5.3	มีชั่วโมงทำการสอนมากกว่า 6 ชั่วโมง/สัปดาห์	96	63.16
6.	สาเหตุที่เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งครูวิชาการสำนักงาน		
6.1	สมัครใจ	66	43.42
6.2	ถูกขอร้อง	56	36.84
6.3	ได้รับการเลือกทั้ง	30	19.74

ข้อมูลพื้นฐานของครูวิชาการสำนักงาน (ต่อ)

ข้อ	ข้อความ	จำนวน	ร้อยละ
7.	ความพึงพอใจในตำแหน่งที่ปฏิบัติงานของครูวิชาการสำนักงาน		
7.1	พึงพอใจ	122	80.26
7.2	ไม่พึงพอใจ	30	19.74
8.	อุปสรรคและปัญหาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับศูนย์วิชาการกลุ่มของครูวิชาการสำนักงาน		
8.1	มาก	78	51.32
8.2	ปานกลาง	67	44.08
8.3	น้อย	7	4.60
9.	ความสำเร็จในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม		
9.1	มาก	11	7.24
9.2	ปานกลาง	88	57.89
9.3	น้อย	53	34.87
10.	การช่วยเหลือและสนับสนุนจากศึกษานิเทศก์อำเภอ/กิ่งอำเภอ เกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่ม		
10.1	มาก	8	5.26
10.2	ปานกลาง	66	43.42
10.3	น้อย	78	51.32

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายประเสริฐ บุญเลิศ

เกิดวันที่ 11 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2497

สถานที่เกิด อำเภอบึงมะม่วง จังหวัดอุบลราชธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 1/13 ถนนอุทุมพร อำเภอบึงมะม่วง จังหวัดอุบลราชธานี 34110 โทร. 045-441397

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนบ้านไร่ไค้ ตำบลไร่ไค้ อำเภอบึงมะม่วง จังหวัดอุบลราชธานี 34110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2512 ประถมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบึงมะม่วง (วิภาคย์วิทยากร)

พ.ศ. 2517 มัธยมศึกษาตอนปลาย (แผนกวิทยาศาสตร์) จากโรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2520 ป.กศ.สูง (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์) จากวิทยาลัยครูอุบลราชธานี

พ.ศ. 2524 กศ.บ. (วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

พ.ศ. 2531 กศ.ม. (วิชาเอกการประถมศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียนตามทัศนะของ
ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

บทคัดย่อ
ของ
ประเสริฐ บุญเลิศ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2531

การศึกษาค้นคว้ามีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการ
กลุ่มโรงเรียน ตามทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี ประกอบด้วยประธานกลุ่ม 79 คน หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม จำนวน 79 คน และ
ครูวิชาการสำนักงานจำนวน 158 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 316 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
เป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale)

ผลการศึกษาปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน พบว่า

1. ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่ม และครูวิชาการสำนักงาน มีปัญหาการผลิตสื่อ
การบริการสื่อ การวางแผน การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาการ
ประสานงาน และงานค่านบุคลากรอยู่ในระดับมาก
2. ประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน มีความต้องการด้านการผลิตสื่อ
การบริการสื่อ การวางแผน การประสานงาน การนิเทศ ติดตาม ควบคุม กำกับ อยู่ในระดับมาก ส่วน
ความต้องการด้านบุคลากรอยู่ในระดับมากที่สุด
3. เมื่อเปรียบเทียบทัศนะของประธานกลุ่ม หัวหน้าสำนักงานกลุ่มและครูวิชาการสำนักงาน
ที่มีต่อปัญหาและความต้องการในการดำเนินงานศูนย์วิชาการกลุ่มโรงเรียน รวมทุกด้าน ปรากฏว่าไม่
แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

A STUDY OF PROBLEMS AND NEEDS IN OPERATION OF PRIMARY SCHOOL
CLUSTER RESOURCE CENTERS AS PERCEIVED BY THE CHAIRPERSONS,
HEADS, AND ACADAMIC TEACHERS UNDER CHANGWAT
UBON RATCHATHANI PRIMARY EDUCATION OFFICE

AN ABSTRACT

BY

PRASERT BOONLERT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University
September 1988

The purpose of this research was to study the problems and needs in operation of Primary School Cluster Resource Centers as perceived by the Chairpersons, Heads, and Academic Teachers under Ubon Ratchathani Primary Education Office.

The Sample was 316 elementary school teachers composing of 79 Chairpersons, 79 Heads and 158 Academic Teachers. Rating scale questionnaires were used to obtain the data.

The findings indicated that :

1. The Chairpersons, Heads and Academic Teachers had the problems in material production, material servicing, planning and supervising at the moderate level. The problems of co-ordinating and personnel affairs were at the high level.

2. The Chairpersons, Heads and Academic Teachers needed material production, material servicing, planning, co-ordinating and supervising at the high level. They needed the personnel affairs at the highest level.

3. Comparing the views of Chairpersons, Heads and Academic Teachers' problems and needs in all aspects (referred to number 1 and 2) of the operation of Primary School Cluster Resource Centers no significant differences were found in all of those aspects.